

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV., Vármegyő-utca 11.
TELEFON-SZÁM: 788.
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 709.

A „horvát kérdés“.

Írta: Balogh Pál.

Ez a „kérdés“ tegnapi mára lett kérdéssé. Tegnap még legfőleg az forgott szóban, hogy a magyar országgyűlés horvát tagjai mily álláspontot foglaljanak el a kormány két vasutas-javaslatával szemközt. Ma már arról kezd szó esni, milyen az álláspontja Horvátországnak a magyar állammal szemközt.

Amott még tán volt hely és mód a vitára, a kapacitációra, a közvetítő és kiegyenlítő gondolatokra. De emitt megszűnik a vita lehetősége; képtelen a pusztá föltevés is, hogy Horvátország a magyar állam fenségjogait összességükben vagy bármely részecskéjükben diskusszió tárgyává tehesse, azokból bármi szemernyit lealkudhasson vagy e téren az engedékenységre számító kapacitációtól bármi sikert remélni merhessen.

A tegnapi és a mai helyzet közt az alkotmányos közjogi Rubikon vize folyik. Ami egyértelmű azzal, hogy a két álláspontot immár áthidalhatatlan ellentétek választják el egymástól.

Wekerle megpróbálta áthidalni. Oly engedményeket ajánlott meg a horvátoknak, amelyek csak a magyar államnyelv súlyos sérelmével lehettek volna országgyűlésileg ratifikálhatók. De a horvátok keveselték e tulmessen menő előzékenységet is. Nekik nem hid kell a Rubikonon át, hanem új meder a Rubikon számára; persze magyar költségen és a

magyar államiság kárával, hogy a horvát autonóm jogkör határait Magyarország rovására kiszélesíthessék s egy álmodott Nagy-Horvátország létesítéséhez újabb építőanyagot szerezzenek.

Nyilvánvaló, hogy a horvát koalíció ma előtérben álló pártjai immár oly utra tévedtek, melyen a magyar koalícióval tovább nem haladhatnak együtt. Akár a horvát jogpárti szélső ellenzék magartartása és az otthoni népszerűség elvesztésétől való félelem készítette a rezoluczionista horvát képviselőket, hogy a hurt igy tulfeszítsék, — akár saját hajlandóságai ragadták őket az első alkalommal odáig, hogy a szakítást megkockáztassák: az eredményen mit se változtat. A szakítás megtörtént, azt visszacsinálni többé alig lehet s a magyar korona országainak területén az akut kérdések száma megszorodott: kialakult s megoldást kíván Magyarország erejétől, tudásától, politikai bölcseségétől íme a horvát kérdés is.

Nincs okunk miatta bánkódní vagy tőle megijedni. Jobb így, hogy világos helyzet alakulással, nyílt ellenfelekkel állunk szemben, mintsem hogy hazugságok homályosítsák el tisztánlátásunkat és baráti álarczba öltözött ellenségek ejtsenek tévedésbe.

Megbánni a tegnapi szakítást legfőleg a horvát képviselők fogják, hogy ily hebehurgján és oktanul utasították vissza a békesség kedvéért nekik odakínált modus vivendi-t. Nagyön is fello-

váltak ők magukban a furor illiricus-t, a magyar kormány pedig tapasztalván a velük való érintkezésből, kikkel van dolga, — úgy látszik — csakis abban a föltevésben épített nekik kényelmes hidat, mert számított rá, hogy elvakultságuk miatt ugyse lesznek képesek azt igénybe venni.

Az alkalom megvolt, s ha felhasználják, tán célhoz is jutnak részben vele. A magyar képviselőház hangulatai ugyan nem kiszámítható algebrai egyenletek, de elég sok valószínűség szól amellet, hogy a béke és testvériség oltárán némi áldozatra is hajlandó lett volna.

Szerencsére ez alkalom elmúlt, a lélektani pillanatnak vége; a horvátok brüszkírozták a magyar kormányt és törvényhozást képtelen követeléseikkel. Arra az alapra, amin tegnap még egy kellemetlen egyezés tán lehetséges lett volna, Magyarország többé nem fog visszatérni. A hidat a horvátok felrobantották, s a joghatár köztünk érintetlen épségben fenmaradt.

Már most mi lesz, az a horvátok gondja és baja. Nekünk azzal nem szükség törődnünk.

Ha ellenzékbe megy a horvát klub a képviselőházban, a magyar koalíció állni fog elébe. Ha obstrukciót kezd, — ám próbálja meg: úgy jár vele, mint egy hóval előbb a nemzetiségi koalíció. Ha itt hagyják a horvátok a magyar országgyűlést, vagy tüntetőleg leteszik man-

Bakony ura.

Írta: Eötvös Károly.

(Utánnomás tilos.)

I.

Bakony urának sok lakása volt. Télen Budapesten, ősszel szüret táján Badacsonyan, nyáron vagy bakonyi uradalmaiban, vagy nagy-keszi kastélyában. Ezt különösen szerette. Csallóközben, nagy-keszi uradalmában volt híres szarvasmarha-tenyészet. Erre büszke volt. Ezt igen gyakran akarta látni.

Nagy kastélya volt itt, de csak utcaszorba építve. Előtte keskeny utca. Szemközt, az utca tulsó oldalán apró urbéri zsöllértelkek. Nyolczvan négyszögöl egy-egy telek. Minden telken apró, viskószzerű, nádfödeltű házacskák. Szegény zsöllérnek így is jó, különb házra meg úgy se tellik. Ezen a zsöllérsoron lakott bizony már takács is, cigány is, foltozó varga is, de lakott szegény asztalos ember is. Az asztalos neve Leválik volt. Igazi neve más lett volna ugyan, de azt már senki se tudta, csufnév gyanánt maradt rajta a Leválik név. Mert akármit told, fold, ragaszt és enyvez, oly szerencsétlenül csinálja, hogy az mindjárt leválik. Szegény is maradt örökké.

Egyik napon kegyetlen tüzi veszedelem leégette, elpusztította az egész zsöllérsort. Nem maradt épen egyetlen ház se. Csak dűledezett falak, füstös omladékok, egy-egy árva kémény magasra ágaskodva, mint az akasztófa, míg valami szél le nem dönti. Az emberek, a kárvalottak sirtak, sopánkodtak, tele volt szívük keserűséggel. Most már mit csináljanak? Ujra építkezni nem tudnak. Szívesen elköltöznének; az egyik Komáromba, a másik az öreg Dunán át Győrbe, de hiszen még a költözködére sincs pénzük. Hát azt a nyomorult kis zsöllértelket, amit a tűz el nem emészthetett, ki veszi meg?

A nagy jajgatás hangja eljutott Bakony urának fülébe is. Odaszól házi ispánjának:

— No héjh, mit csináljunk?

— Vegyük meg nagyságos uram azt a sok apró-cseprő telket. Lesz belőlük vagy két-három holdnyi. Ne éktelenkedjék az a sok rossz viskó itt a kastély előtt.

— Hát azután mire használjuk?

— Csinálunk belőle herefűves kaszálót.

— Angyod térdit. Csinálunk belőle angol kertet. Teleültetjük fával, a baromfiaknak oly jó helyük lesz benne, mint a paradicsomban. Megér négyszögölenként ötven krajczárt, de mi adjunk a szegényeknek kétszer

annyit. Eredj hamar, vedd meg hamar, fizesd ki hamar! Egy-kettő-három!

Igy szokott beszélni. Ismerte már a házi ispán. Sarkon fordult, pénzt vett magához, futott a jegyzőhöz, behívatta a kárvalottakat a falu házához. Megvett minden telket, megcsinálta róla az örökleveleket, kifizetett mindent és sietett vissza haza Bakony urához.

— Itt vannak az örök-levelek!

— Mind megvan?

— Mind, — csak a Leválik asztalosé nincs meg. Valami ok miatt nem jött a jegyző hívására.

— Eredj hozzá magad. Ő se maradhat el.

Igaza volt Bakony urának. Leválik telke éppen szemközt feküdt a kastélylyal. Ha ez idegen kézben marad, akkor hiábavaló a többi áldozat.

Másnap jön az ispán szavára Leválik.

— Csókolom a kezét nagyságos uram, én a telkem nyolczvan forintért nem adhatom.

— Hát mennyiért?

— Százhatvan forintért.

— Gézenguz, így akard te csinálni a többi felebarátodat?

— Csókolom a kezét, nem én akarom így, hanem a feleségem.

dátumukat: az országház attól sem fog összedülni. Ez esetben legalább szokásjogilag is ujjal bizonyul ama horvát tétel tarthatatlan volta, hogy a parlamentünk nem magyar, hanem magyar-horvát s törvényhozási szuverenitása a horvát delegáltak jelenlététől függ.

Se törvény, se házszabály ezt nem így írja elő. Az ellenkezőt pedig egész parlamenti szokásjogunk bizonyítja. Képviselőházunk is, főrendiházunk is a horvátok nélkül szokott megalakulni; az elnökségben s a jegyzői karban, a társországoknak sem ott, sem itt nincs része; a törvényelőkészítő bizottságokba sem ott, sem itt nem kell horvátot beválasztani. A delegált horvátok a vitában s a szavazásban csak úgy vehetik igénybe jogukat, mint a választott magyar képviselők. Hogy horvátul is beszélhetnek, az csak kedvezmény, de nem előjog s nem is igen élnek vele, ha azt akarják, hogy beszédeik meghallgattassanak s érthetők legyenek.

A horvát zászló a Házak árbocznán ülések alatt nem azt jelenti, hogy ott horvát parlament ül együtt a magyar törvényhozással, hanem annyit tesz, hogy a magyar korona országainak parlamentje tart ülést. Ahogy az ülésteremben az elnöki szék fölött a magyar birodalom egyesített czimere látható, — úgy leng együtt az árbocznon a magyar lobogó alatt a társországok zászlója is. Czimertanilag Horvát-Szlavon-Dalmátországokat három czimerpajzs ábrázolja, — e három pajzsot 1868-ban nem sikerült összeforrasztani egyetlen horvát czimerré. Csak a zászlónál tettek akkor a történelmen erőszakot, — horvát zászlóval szimbolizálva Szlavóniát és Dalmátországot is, holott e két országnak valaha külön lobogója volt. Sőt koronázáskor most is külön zászlósor hordozza azokat a fölkezt magyar király előtt. Csak okoskodjanak sokat a horvátok: könnyen megérhetik a szokásjog oly revízióját, hogy parlamentünk fölött a magyar zászló társaságában meg fog jelenni

a horvát színek mellé Szlavónia és Dalmátország külön lobogója is.

Duzzogásnkhoz s esetleges demonstrációikhoz, amiknek sorát Horvátországban máris megkezdték, nincs semmi közünk. Jam vidimus alios ventos. A nyelvkérdés most 20 éve hasonlóképp fölzavarta a vizeket s aztán megapadtak a vizek, mikor elunták a zavart és kimerültek belé. Akkor a kétnyelvű közös bankjegyek miatt tört ki a zenebona: a horvát tulzók horvát szöveget követeltek a magyar-osztrák bankutalványokra. Le is bélyegezték a horvát területen forgalomba hozott bankókat horvát nyelvű jegyzet-irással. De elég volt egy pénzügyminiszteri rendelet, mely az így lebélyegzett utalványok beváltását a magyar állampénztáraknak megtiltotta: rögtön eltűntek a horvát nyelvű jegyzetek a bankókról s vége lett az egész mozgalomnak.

A magyar államiságból egy jöttát se engedünk, akár van ez a horvátok tetszésére, akár nincs. A magyar korona s a király személye éppoly egy és oszthatatlan, mint a magyar államiság. A magyar korona országai történeti szent fogalom, amit száz évek eseményei pecsételtek meg; ennek a fogalomnak közöségében Horvátországot társországnak, a horvát nemzetet testvér-nemzet gyanánt szívesen látjuk ezentul is. De a magyar állam egy külön horvát állammal kapcsolatban, a status illirikus in statu Hungarico, összeférhetetlen, s egymást kizáró fogalmak.

Igen sajnálatos, hogy a horvátok ebbe a lehetetlen eszmekörbe beletévedtek. Mi magyarok nem fogunk ugyanoda utánuk tévedni. Megállunk keményen a történeti jog szilárd talaján. S bevárjuk nyugodtan az ábrándokat kergető mai horvát nemzedék előrelátható majdani kiábrándulását. Akkor aztán ismét tárgyalhatunk, s bizonynyal meg is értjük egymást.

A trónörökös gyámja.

Budapest, május 28.

Az öszsbirodalom eszméje létezik és létezni fog, mondotta Lueger egy magyar újságíró előtt, aki az új osztrák Reichsrath várható magartására vonatkozólag intézett kérdést hozzá, majd emelkedett hangon, jelentős tekintettel elárulta, hogy jön valaki, aki az öszsbirodalmat megcsinálja. És ez a valaki majd megkérdezi a nemzetiségeket, a németeket, románokat, tótokat, horvátokat és szerbeket, akiket ma a magyarok nem kérdeznek meg. Ezekkel fogja letörni a magyarokat.

Magyarország már régen megszokta, hogy ennek az agyalágyult demagognak értelmetlen beszédét nem kell komolyan venni. A magyarok iránt táplált feneketlen gyűlölet eme kitörései azonban rendesen a „Hineinmarschieren“ fenyegetésével szoktak végződni és nem ritka bennük egy rejtélyes *Valaki* emlegetése, aki majd így, majd úgy alaposan megtanítja mősre ezt a rebellis népséget. Ilyen nyomatékosan azonban még sohasem célzott *arra*, aki tiz, legföljebb husz év alatt megcsinálja az osztrák öszsbirodalmat.

Évtizedes aknamunkáról rántotta le Lueger ur ezzel a kijelentésével a leplet. Mayerling óta dolgozott azon Lueger és fekete bandája, hogy Ferencz Ferdinánd főherceget, aki a lesújtó tragédia után a trón, a magyar korona várományosa lett, lefoglalja és a magyar nemzet elől elzárja. Nem is tudott a magyar nemzet, amely pedig a trónörökös házassága alkalmával olyan lovagiasan viselkedett, sohasem Ferencz Ferdinánd szívéhez férközni.

Igaz, hogy nem is nagyon törte magát utána. A Lueger-féle fekete banda állandóan azt hiesztelte, hogy a trónörökös az ő magartásával rokonszenvez, hogy rossz szemmel nézi a magyarok függetlenségi törekvéseit, hogy az öszsbirodalom hóbortjának áldoz: — és Magyarország megnyugodott abban, hogy egy ellenséggel többel kell ezután számolnia. Megnyugodott ebben, mert hát czáfolatot sohasem kapott és a trónörökös sohasem keresett alkalmat a mind mélyebben meggyökerező néphit eloszlására.

— Majd meggondolom. Most takarodjál innen, holnap ilyenkor itt légy.

Ott volt az asztalos pontosan. Bakony ura pattogva szól:

— No, megadom, amit kérsz. Menjetelek a jegyzőhöz, csináljátok meg a levelet.

— Csókolom a kezét nagyságos uram, most már százhatvan forintért se adhatom a telket. Háromszázhusz forint az ára.

Bakony ura nem szól hozzá, hanem az ispánhoz fordul.

— Dobjd ki ezt az enyves szagu gazembert, csak arra ügyelj, hogy keze-lába ne törjék.

Az ispán úgy kidobta Leválikot, hogy lába se érte a földet.

Két hétig csöndesség volt. De már hiába, a telket meg kellett venni. Világ csufjára ott nem maradhat az a rongyos viskó. Azt csak nem tűrheti az uraság, hogy a falu népe kinevesse. A többi telekről már a romokat eltisztogatták, a földet elegyengették, most már csak maga éktelenkedett ott az asztalos.

Megint magához hívatta Bakony ura.

— No Leválik, akaszszanak föl a neved napján, megadom a pénzed, de most már piszzenést se halljak.

Hajh-hajh, nem ért ez a beszéd semmit. Az alatt a két hét alatt száz emberrel beszélt

az asztalos, tiz ügyvéddel tanácskozott, szakszervezetektől szerzett tudományt s megtudta azt, hogy Bakony ura őt az ő beleegyezése nélkül a telekből ki nem turhatja se szép szóval, se más módon. Teljes önézettel azt felelte:

— Pedig volna még szavam, nagyságos uram. A teleknek ára most már hatszáznegyven forint!

Erre a szóra nem az ispán dobta ki Leválikot, hanem maga Bakony ura. Indulatba jött, erős ember volt, nyakon ragadta az asztalost s úgy kiröpitette az ajtón, hogy hatot is bukfenchezett, mire leért a földszintre.

Hatszáznegyven forint!

Ezen a pénzen akkor Nagy-Kesziben a telkesgazda házát meglehetett venni a hozzávaló negyedtelek külső birtokkal együtt. Hiszen ha ezt megadná Bakony ura: csuffá lenne az egész vármegyében. Hogy rongyos falusi asztalos így kitudott fogni ő rajta!

Nem is a pénz volt fölháborodásának oka. Milliói voltak s gyakran csak úgy szórta a pénzt. Hanem hát hova sülyedt az uri becsület? Maga az asztalos is, apja, öregapja is csak zsöllérje volt egykor neki s most úgy beszél vele, mintha csak együtt öriztek volna csürhét. Nem tűri ő ezt.

De eljött az ősz, a szüret ideje, Bada-

csonyba kellett mennie. Azt mondja ispánjának:

— Egy-két hétig oda leszek. Mire megjövök, Leválik telke rendben legyen. Okvetlen megcsináld, ahogy tudod.

De az ispán nem tudta megcsinálni. Ő neki már ezerkétszáz és negyven forintért akarta az asztalos a telket eladni s ha ezt megígéri, megint följebb viszi az árt, föl a csillagos egekig. Látszik, a zsöllér csak csufolódik Bakony urával. Sőt építeni is kezdi a leégett házat, néhány földélfát már föl is huzott a szelemenre s a sárgerendára.

Hetek mulva jön haza a szüretre Bakony ura. Amint négylovas kocsija befordul a régi zsöllérsorra, nyomban szemébe ötlük az asztalos háza. Ime földélfát is van már rajta. Az ispán hát nem hozta rendbe a dolgot.

Rettenetes haragra gerjed. Megállítja a kocsiját. Odakiáltja magához béreseit.

— Minden ember hagyjon abba minden munkát. Minden ember siessen rögtön az asztalos házához, pusztítsátok el rögtön azt a házat, egyengessétek el a földjét, délutáni öt órára föl is legyen szántva, be is legyen sóval a helye vetve, be is legyen boronálva.

Mintha csak ezt a parancsot várták volna az emberek. Nosza fegyverre, ásóra, kapára, fejszére, kapacsra, vasvillára minden tagjabíró

De hát az osztrákok előtt igen becsesnek látszott a tónörökös jóindulata és a keresztényszocialistáknak nevezett Lueger-féle fekete banda az új Reichsrathnak egy számottevő része lett. És az agyalágyult vezért ez a diadal egészen mámorossá tette. Már nemcsak azzal dicsekszik, hogy Ferencz Ferdinánd nem idegenkedik tőlük, de egyenesen azzal kérkedik, hogy a trónörökös azt cselekszi, amit ő akar.

Lueger Károly tehát a trónörökös gyámja. A fekete bandának ez a véres száju, higvelejtű vezére mentorkodik Magyarországnak jövődjéért királya fölött és utasításba adja neki, hogy olvassza be ezt a rebellis országot a „Gesamtmönarchie“-ba. Ezért kellett egy pillanatra megállanunk szájkodására. Igazán nem vagyunk hajlandók nagyobb jelentőséget tulajdonítani Luegerék piszkolódásának és nem érint bennünket az a tehetetlen gyűlölet sem, a melylyel ellenünk törnek. Ha ugy alakulnának a viszonyok, hogy egész Ausztria beszegődik ebbe a fekete bandába, akkor is helyt tudnánk állani; — volt már példa rá. De azt már szó nélkül nem hagyhatjuk, hogy ez a demagóg Ausztria népeit a magyar korona jövődjéért viselőjére való föltétlen befolyásával tüzelje Magyarországnak ellen. Ha megtette gyámjával Lueger Ferdencz Ferdinánd, ez utóvégre is az ő magántügye. De mondja meg nyíltan és jelentse ki azt is, hogy számot vetett azzal a hatással is, amelyet ez a tény Magyarországon kelt.

... És mit szól ehhez József főherceg, aki nemis olyan nagyon régen a trónörökös megbízásából ünneppélyesen kijelentette, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös nagyon, de nagyon szereti a magyarokat?

Budapest, május 28.

A képviselőház holnap, szerdán délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatják a cselédtörvény részletes tárgyalását.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház holnap folytatja a cselédtörvény-javaslat részletes tárgyalását. A vita legalább szombatig okvetetlenül eltart. Ha a Ház végez ezzel a javaslattal, akkor előbb a koronázás jubileumáról szóló javaslatot, azután a vasutas javaslatokat tárgyalja.

ember! Pusztítsátok el azt a buta asztalost. Nagy multság lesz az. Ilyen nem volt régóta a faluban, de még a vidéken se.

Azonban Leválik uram se esett a feje lágyára. Amint a nagy hajszából látta, mi fenyegeti, menten fordult az öregbíróhoz segítségért. De az öregbíró ur bölcs férfiú. Amint meghallotta az esetet s megértette, hogy így vagy amúgy Bakony urának haragját vonhatja magára: nyomban annyi dolga akadt a szőlőben, hogy haladék nélkül oda kellett kimenenie, három napig haza se tért a faluba. Így járt az asztalos a törvénybíróval, a szolgabíróval, a jegyzővel s a pappal is. Bakony ura ellen nem talált se égi, se földi segítséget.

No hát segíts magadon, az isten is azután majd csak megsegít. Futott haza az asztalos, fölfegyverkezett istenesen, gyalut, fűrész, vésőt, kalapácsot magára öltött, odaállt omladozó háza ajtajába, ott várta a béresek siserahadát. Ő volt igazságában, őt védi a törvény, minden bérest legyalul, ketté fűrész, kivés, leszlegez, aki ártó kezét fölemeli az ő háza ellen.

Hiába volt. A végzet másként akarta.

A béresek sokan voltak. Gyaluját a hátához verték, fűrészét összelörték, vésőjét, kalapácsát kidobálták, szétszedték még gyalupadját is, magát az utcára dobták ki, minden gönczét, czók-

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, május 28.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma Bécsben járt. Audiencián volt a királynál, tárgyalt báró Beck osztrák miniszterelnökkel, tanácskozott báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel, tett több látogatást, szóval nagy politikát intézett.

A kormány környezetében úgy látják, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök mai bécsi útjának — ámbár a miniszterelnök ezen utazása okául a különböző folyó ügyeket mondják — nagy fontosságot tulajdonítanak a politikai körök. Sokan azt hiszik, és talán nem ok nélkül, hogy ez az út összefüggésben van a kormány-nak azzal a komoly szándékával, hogy a függőben levő fontos kérdések körül fölmerült nehézségeket eloszlassa. Ha így áll a dolog, ami mellett sok körülmény szól, akkor ennek a mostani bécsi utnak még messzeható következményei lehetnek.

... Majd elvlik, hogy ez a sugalmazott jóslás mennyiben fog bevélni...

A miniszterelnök bécsi útjáról a következő bécsi jelentések számolnak be:

A király ma délután keddfelel órakor kihallgatáson fogadta Wekerle Sándor miniszterelnököt, aki a szőnyegen levő politikai és parlamenti dolgokról referált s egyuttal a legközelebbi tennivalókról javaslatokat tett a királynak, mely alkalommal a folyó ügyek mellett főként a koronázási jubileumról, a horvát konfliktusról s a tanítói fizetésrendezésről tett jelentést. Szó volt még a kihallgatáson a kvótaküldöttség kiküldéséről és a delegáció megválasztásáról. Egészen bizonyosnak látszik ugyan, — mint már jelentettük — hogy a kvótát az idén is királyi döntéssel fogják megszabni, de azért a kvóta-deputáció kiküldésével legalább az alkotmányos formának akarnak eleget tenni. A delegációk valószínűleg szeptember második felében fognak összejönni. Wekerle ma délelőtt hosszabb ideig tanácskozott Beck báró osztrák miniszterelnökkel, délután pedig Aehrenthal báró külügyminiszterrel tárgyalt a delegációk összeállításának idejéről. A miniszterelnök Popovics Sándor államtitkárral ma délután jelen volt dr. Steinbach Emil legfelsőbb bírósági elnök, volt pénzügyminiszter temetésén. Félhivatalosan jelentik, hogy Popovics államtitkár Bécsben egyetlen osztrák politikussal sem találkozott s hogy csak azért utazott Bécsbe, hogy Wekerlével itt is tanácskozhasson pénzügyi dolgokról.

Wekerle miniszterelnök Beck báróval folytatott tanácskozása után magánbeszélgetés közben nyi-

latkozott mai kihallgatásának a kiegyezési tárgyalással való összefüggéséről s a tárgyalás folytatásáról. Azt mondta, hogy az osztrák miniszterelnökkel ma még nem állapodott meg a kiegyezési tárgyalás folytatásának idejéről, de a legközelebbi napokban újra találkoznak s akkor véglegesen meg fognak állapodni arról, hogy mikor folytassák a kiegyezés tárgyalását. Mai kihallgatásának tájáról ezt mondta Wekerle:

— Két hetenkint egyszer fel kell jönnöm Bécsbe, hogy a folyó ügyekről, amelyek ennyi idő alatt fel szoktak szaporodni, jelentést tegyek a felségének. Magától értetődik, hogy a mai kihallgatáson egyéb aktuális politikai kérdések is szóba fognak kerülni.

Az audiencia után félhivatalosan azt hangsúlyozták, hogy Wekerle mai kihallgatása nem valami különös okból történt. A miniszterelnök, ha lehetséges, kéthetenkint megszokott jelenni a felség előtt, hogy a folyó ügyekről jelentést tegyen. Ilyen alkalmakkor föl szokta keresni az osztrák miniszterelnököt és a közös külügyminisztert is. Mind ez ma is megtörtént. Wekerle a kihallgatás előtt, miután báró Beck miniszterelnökkel egy óra hosszat tanácskozott, látogatást tett báró Aehrenthal közös külügyminiszternél és Steinbach temetése után Schönaich közös hadügyminisztert, báró Bnrián közös pénzügyminisztert, valamint Koritovszky osztrák pénzügyminisztert is meglátogatta. A miniszterelnök az öt órai vonattal tért vissza Budapestre. A kiegyezési tárgyalások folytatásának idejét ma még nem állapíthatták meg.

Bécsből táviratozza még tudósítónk: A Tagblatt arról értesül, hogy a mai kihallgatáson szóba kerültek az alkotmánybiztosítékok is, amelyeknek előzetes szentesítésére nemcsak az ellenzék, hanem a kormánykörök is várnak; szó volt az audiencián, továbbá a koronázási jubileum ünnepeiről, a kiegyezési tárgyalások folytatásáról és a horvát konfliktusról.

A két miniszterelnök mai tanácskozásán még nem állapították meg a kiegyezési tárgyalások folytatásának terminusát, a kormányok közt jegyzékváltás fogja megelőzni ennek a határidőnek végleges megjelölését. Valószínű az a verzió, hogy mielőtt az osztrák kormány belemerne a kiegyezés tárgyalásának folytatásába, amely esetleg a kiegyezés végleges megkötésére vezethetne, előbb megakarja ismertetni álláspontját az új reichsrath-tal. Ebből következtethető, hogy a tárgyalások folytatására csak június második felében kerülhet sor, addig pedig a kvóta-bizottságot és a delegációt fogják megválasztani.

ő vele csak úgy rendesen, más ember módjára elbánni sehogy se lehet. Hiába tennék akármilyen kísérletet, utóbb is ő kerül felül, boszút is állhat, pokolba kergethet minden biróságot, hatóságot.

De hát a törvény mégis csak törvény. Az asztalos talált ügyvédet. Most már nem emlékszem, Gerencze volt-e az ügyvéd neve vagy Lilienthal, de ez úgy se fontos dolog. Az ügyvéd kellő meghatalmazással ellátva, beadta a bírósághoz a bünvádi keresetet.

Meg volt az a kereset csinálva jól. Rablás, erőszak, idegen vagyon rongálása, hatalmasul való gonosz foglalás, könnyű testi sértés, súlyos testi sértés, tizenháromféle testi sértés, a büntető-törvény ötven szakaszát sértette meg rutul. Kér az ügyvéd példás elégtételt, kéri a megsértett közrend és közigazgatás helyreállítását, a vádlottnak vasbaverését, elfogatását, fegyházra ítéltetését, minden uradalmának elkobzását. Azonkívül meg kell ítélni a panaszos félnek házat, munkamulasztását, fájdalomdíját, orvosi és gyógyszerköltségeit, ügyvédi és peres költségeit. Fel kell építeni elpusztított házat; kutyája, macskája világgá futott, csibéit, rézcéit eltiporták, mindez tetemes kár. Hát a műhely, hát a gyalupad, a szerszámok, a sok ajtó és ablakkeret! Összesen százezer forint!

(Vége köv.)

A *Wiener Allg. Ztg.* egy munkatársának alkalmát volt egy magyar politikussal beszélni, aki ne van avatva a magyar kormány intencióiba. Az illető a következőket mondta:

— Már megint válsághíreket terjesztenek a Wekerle-miniszteriumról és ezuttal jobb ok híján a magyar-horvát konfliktust kürtölik ki annak, hogy azon fog megbukni a magyar kormány. — Mindenesetre pikáns volna, ha egy magyar kormány horvát kérdésben bukna meg, de a politikai pikantériák barátainak ezuttal aligha lesz igazuk. A magyar-horvát konfliktus bizonyára kellemetlen a magyar kormányra nézve és kellemetlen, hogy a vasutasok szolgálati pragmatikája politikai konfliktusra ad alkalmat, de az a pragmatika nélkül is kitört volna.

Állithatom, hogy a válsághírek épp oly kevéssé igazoltak e konfliktus által, mint az alkotmánybiztosítók kérdése által is. Ezzel az ügyek nyilván szóba kerültek a mai audiencián.

Arról beszélnek — mondta aztán a magyar politikus — hogy Magyarországon a legközelebbi időben több oldalról követelni fogják a megígért választási reformot. E részben aligha tévednek azok, akik azt hiszik, hogy Apponyi legutóbbi bécsi tartózkodása és a miniszterelnök bécsi útja is a magyar választási reform kérdésével függ össze, de e tekintetben kötelező megállapodás még nincsen. Nem szabad elfelejteni, hogy a magyar koalíció a kormány átvételkor kötelezettséget vállalt a választási reform megvalósítására és bizonyára egyetlen irányadó állampárti szempontra, hogy e kötelezettsége elől kitérjen. De első sorban eldöntendő, hogy mi módon és mely határig valósítható meg a reform.

Nagy tévedés azt hinni, hogy az ausztriai választások eredménye késleltetné a magyar választási reform javaslatának előterjesztését.

Módosítják a cselédtörvényt.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 28.

A gazdasági cselédtörvény-javaslat részletes tárgyalásánál ma a tizenötödik szakaszig jutottak el. A tervezet főbb eleveit érintetlenül hagyták; az elfogadott módosítások jobbra stílusos módosítások voltak. A földmivélsügyi miniszternek nem került nagy fáradságába az általa dédelgetett elvek megvédelmzése. Engedelmes többség ült mögötte, mely hűségesen szavazott intésére. A kiskoru cselédek jogainak megoltalmazására több indítványt nyújtottak be; egyetlenegy sem fogadták el. Azt a paragrafust is élénken támadták, mely megtiltja, hogy a beszerződött cselédnek utlevelet adjanak ki. Ez a szakasz valóságos jobb-ágy-sorba szorítja a cselédjét, de azért nagyjában elfogadták. A többi szakaszt szintén elfogadták. Ha valaki azt indítványozta, hogy *azonban* szó helyett *de* irassék, azt akceptálta Darányi, de mihelyt a lényegbe vágott a módosítás, huzódzott tőle és nem fogadtatta el. Holnap folytatják a vitát.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülés.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Darányi Ferencz és Hammersberg László.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése s az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után folytatják a gazdasági cselédtörvényjavaslat részleteinek tárgyalását.

A kiskoru munkások.

Az elnök: Következik a negyedik szakasz tárgyalása.

Bozóky Árpád: Azt indítványozza, hogy a tizenhatszadik életévét meg nem haladott kiskorúak cselédkönyvet csak szülője vagy gyámia beleegyezésével lehessen kiadni.

Kelemen Samu: A szakasz 2. bekezdéséhez stílusos módosítást ajánl. (Helyeslés.)

Mezőfi Vilmos: Elfogadja Bozóky módosítását. Arra az esetre, ha Bozóky módosítása el nem fogadtatnék, a maga részéről külön módosítást ajánlott. A miniszter a multkoriban őt megbízás nélküli ügyvivőnek nevezte. Bár a miniszter felfogása ellen tiltakozik, bemutatja 278 község cselédségétől kapott megbízólevelét. Ezek után talán mégis joggal beszélhet a cselédség érdekében.

Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter: Sem Bozóky, sem Mezőfi indítványát nem fogadja el, ellenben Kelemenéhez hozzájárul. A Mezőfi megbízóleveleire nézve megjegyzi, hogy azok valódsága iránt Hellebronthnál fog érdeklődni, aki ilyen dolgokkal, mint multkori beszédéből nyilvánvaló lett, behatóan foglalkozik. (Derűltség.)

A Ház a szakaszt Kelemen Samu módosításával fogadja el.

Az utlevél.

Az ötödik szakasznál, mely az utlevél-tilalmat tartalmazza:

Vásárhelyi Dezső: A munkástügyi bizottság nevében ajánl módosítást.

Bonicszky Elemér lényegtelen módosításának elfogadását kívánja.

Nagy Sándor: Jogi szempontból bírálhatja a szakasz rendelkezéseit, melyek szerint a gazda beleegyezése nélkül a cselédnek utlevél ki nem adható. Ez ellenkezik az emberi szabadságjogokkal s a függetlenségi párt tradícióival is, miért is a szakasz 2. bekezdésének törlését indítványozza. (Zajos helyeslés.)

Petrogally Oszkár: Azt indítványozza, hogy indokolt kivételes esetekben a földmivélsügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg felmentést adhasson e szakasz alól. (Helyeslés.)

Mezőfi Vilmos: Azt kívánja, hogy a törvényhatóságoknak ne adják meg a jogot, hogy a törvény megérzítéseképpen a gazdasági cselédek jogviszonyaiba szabályrendeletekkel beleszóllhasson. Ez egyedül a törvényhozás joga. Nagy Sándor indítványát örömmel elfogadja. Kívánja továbbá, hogy a szerződés csak a községi előljáróság közbenjöttével legyen megkötendő.

Kállay Tamás: A törvény írásbeli és szóbeli szerződés megkötésére ad felhatalmazást. Módosításában kizárólag írásbeli szerződések lehetőségét indítványozza.

Pető Sándor: Hozzájárul Nagy indítványához.

Ernst Sándor: A munkástügyi bizottság szövegezését fogadja el, mert az előhaladást jelent a földmivélsügyi bizottság szövegezésével szemben.

Bozóky Árpád: A bérlévi kiadása érdekében szól, a kivándorlás korlátozását csak a kivándorlási törvény alapos revíziójával érhetjük el.

Bródy Ernő: Az egyéni szabadság, a szabad költözködés joga a magánjog, a közjog, a büntetőjog szempontjából elsőrendű jogosítványa a polgárnak, amelyet csakis a közérdek szempontjából lehet korlátozni. A Ház határozata alapján áll, mikor nem fogadja el a szakaszt. (Helyeslés.)

Breslyánszky Kálmán: Módosítást ajánl, hogy a cselédnek csak abban az esetben adjanak utlevelet, ha a gazda szerződéseszező.

Kaufmann Géza: O szocialistának vallja magát s nem engedi, hogy itt más képviselőtársai kizsajátítsák maguknak a szocialis eszméket. Ha nem kötik föltelekhez az utlevelek kiadását, a szolgálati szerződés illuzóriussá válik. Az eredeti szöveg mellett foglal állást.

Pilipp János: Az eredeti szöveget fogadja el és kéri, hogy az összes módosításokat mellőzze a Ház.

Návay Lajos: Méltányosnak tartja a gazdaközönség óhaját, hogy a szerződés tartama alatt a cseléd ne kaphasson utlevelet. De számolni kell rendkívüli körülményekkel, melyek elkerülhetlenné teszik a kivándorlást. Petrogally módosítását helyesnek véli s azt elfogadja. Legyen egy hatóság, amely a gazda és cselédje között felmerült vitás ügyekben döntson. Legjobb az volna, ha kimondanák, hogy a belügyminiszter a földmivélsügyi miniszter meghallgatása után kiadhatja az utlevelet a gazda akarata ellenére is. Ily értelmű módosítást nyújt be.

Elnök: A vitát bezárja s az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Ernst Sándor: Visszavonja módosító indítványát.

Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter: Breslyánszky Kálmán módosítását nem fogadhatja el, mert az zavarólag hatna, magáévá teszi azonban Kállay Tamás stílusos módosítását. Mezőfi indítványa a törvényhatóságok jogaiba ütközik s ezért nem fogadhatja el. Az első bekezdésre vonatkozóan csupán Vásárhelyi Dezső indítványát teszi magáévá. Petrogally és Návay indítványához hozzájárul.

Bernáth István előadó: A miniszter felszólalásához teljes egészében hozzájárul.

A Ház a szakaszt Vásárhelyi, Petrogally és Návay, valamint Kállay stílusos módosításával el

fogadja és elvetette Nagy Sándornak a szakasz harmadik bekezdésének törlésére vonatkozó indítványát.

Éber Antal: Éljen az elnök!

Az elnök: Mi tetszik, kérem?

Thaly Ferencz: Éljen az elnök!

Justh Gyula elnök: Az elnök működése felett tetszést van nem tetszést kifejezni nem szabad! (Derűltség.)

A szesz és a cseléd.

(A 9. szakasznál.)

Mezőfi Vilmos: Módosítást nyújt be, hogy a gazdának tilos bármilyen czimen szeszest italt cselédjének kiszolgáltatni.

A szakaszt változtatlanul fogadták el.

A 10. és 11. §§-at hozzászólás nélkül fogadták el.

(A 12. §-nál.)

Gaál Gaszton stílusos módosítást nyújt be.

Bródy Ernő: A szakaszt fölslegesnek tartja s ezért a szakaszt nem fogadja el.

Mezőfi Vilmos: Oszlja Bródy felfogását.

Bernát István előadó: Az eredeti szakasz fenntartását kéri.

A Ház a szakaszt Gaál stílusos módosításával fogadta el.

A 13. §-t vita nélkül fogadták el.

(A 14. §-nál)

Mezőfi Vilmos: Két rendbeli módosítást nyújt be. Az egyik szerint a szakasz a) pontjának kihagyását kéri. A másik módosítás szerint a gazda a cselédnek köteles 14 napi haladékat adni a belépésre az esetben, ha a cseléd ragályos betegségben szenved.

Buza Barna: Módosítványt nyújt be, hogy az a gazda, a ki 200 koronánál kevesebb egyenes adót fizet, nagy elemi csapás után ne legyen köteles a cselédet elfogadni, de köteles negyedévi illetményét kiszolgáltatni.

Gróf Zichy Vladimír új bekezdés gyanánt indítványozza, hogy: Ha a cseléd felesége vagy vele együtt élő gyermeke a szolgálat megkezdése idején ragadós betegségben szenved, a gazda a cselédet, ha a betegség már egy hónapnál tovább húzódik, nem köteles befogadni.

Ernst Sándor és **Hammersberg László** javasolja, hogy a „veszélyes“ szó a ragadós betegségek elől kitérőtlenség.

Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter: Hozzájárul gróf Zichy Vladimír javaslatához, mert az megfelel a javaslat humanus irányzatának. Ugyanez a véleménye Buza Barna indítványáról. Mezőfi módosítványát azonban nem fogadhatja el.

A Ház a szakaszt Buza Barna, Hammersberg László és gróf Zichy Vladimír módosításával fogadja el.

(A 15. szakasznál)

Thaly Ferencz javasolja, hogy a cseléd, ha örökölt, szerződési helyére alkalmas helyettest állítson.

Mezőfi Vilmos módosítást nyújt be, hogy a cseléd akkor se legyen kénytelen beállani, ha a saiat erejéből szerzett olyan vagyont, hol jelenléte okvetlen szükséges. Javasolja továbbá, hogy a cseléd ne legyen kénytelen követni gazdáját, ha az lakhelyét máshová teszi át.

Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter: Mezőfi indítványa nagyon veszedelmes lehetne, mert a cseléd vesz magának kis darab földet s így játszsza ki a szerződést. Thaly Ferencz indítványához hozzájárul.

A Ház a szakaszt Thaly Ferencz módosításával fogadja el s Mezőfi módosításait elveti.

Az elnök megállapítja a következő ülés idejét és napirendjét s az ülést két órakor bezárja.

Budapest, május 28.

A függetlenségi párt soros alelnökei.

A függetlenségi párt elnöksége június hónapra a következőképpen osztotta be a soros alelnököket: május 26-tól június 2-ig gróf **Batthyány Tivadar**, 2-től 9-ig **Hoitsy Pál**, 9-től 16-ig **Holló Lajos**, 16-tól 23-ig **Ugron Gábor** és 23-től 30-ig **Barabás Béla**.

A román főpapok felirata a királyhoz. Az egész román sajtó meglepetéssel vesz tudomást arról, hogy a főpapok egyszerűen csak feliratot küldtek a királynak és nem járultak személyesen a trón elé. Megjegyzendő, hogy a feliratot csak a gör. kel. román püspökök írták alá, míg a gör. kath. román egyházfők Majláth püspök tanácsára, akit ez iránt Mihályi Viktor balázsfalvi gör. kath. érsek megkérdezett, a feliratot nem írták alá. A nemzeti-ségi párt hivatalos lapja, a „Lupta“ csak a következő néhány szóval emlékszik meg a felirat elküldéséről:

Csodálattal értesülünk, hogy a gör. kel. egyház főpapjai megelégedtek azzal, hogy csak egy egyszerű feliratot küldtek a királynak, amelyben protestálnak az Apponyi javaslat ellen.

A t. Házból.

I. Epizódok.

Jer, muzsa, kapaszkodj fel velem erre a villanyosra, ne sajnáld a hat krajczárt a vonalszakaszra, mert különben kifáradunk, amíg a berkekhez érünk, kutya meleg van. A nap sokat felszívott a Duna vizéből, már hajón is jönnek a szomszéd községekből derék hazafiak, akik kikötnek az országház hátulsó kapujánál. Elöl viszont automobilon pöfögnek és gummiradlis kocsik száguldoznak negédes könnyűséggel. Gyalogosan a 48-as vezérkari férfiú, Hentaller Lajos érkezik. Homlokát összeráncolja és odamutat a vágató fiakkerekre:

— De jó dolguk van ezeknek . . . A fiatal urakra gondol, akiknek hazulról jó nagy léhanyag jár, avagy már átvették a dus apai örökséget, esetleg nyertek kártyán, lóversenyen, avagy váltókon nyargalnak.

— Hisz csak bérkocsik azok Lajos bátyám, engeszteli fiatalabb társa, közönséges számozott kocsik.

— Nekem az sincsen. Pedig nekem inkább szükségem volna rá, mert én messzebb lakom. (Majdnem hogy azt mondta, „öregebb vagyok“, de nem merte, hisz a valóságban fiatalabb azoknál, kik sorvadt gerinczczel, fáradtan ülnek a kipárnázott kocsiban.)

Gyerünk csak beljebb, muzsa. Keressük a témákat, amelyek a lant-pengetőnek szükségessé válnak. Nagy karton-lapok röpdülnek a belépő képviselők elé, meghívók ezek a hős Bocskay-emlékűnnepre. Más jubileum is lenne tehát, mint a dicsőségesen uralkodó habsburgi Ferencz Józsefé. A honatyák oda is készülődnek. Vágnak az Alföldre, ahol délibábot láthatnak a Hortobágyon. Magyarország történelme ez a délibábok keresése, a rajongás az elérhetetlenért, de egyúttal a csodálása mindannak, amit visszajáról mutatnak neki, de aminek való színe helyett tündérképeket varázsol eléje a képzelet. Azt hirdetik, hogy minálunk fellelte nagy a királpártiság és amikor a Petőfi emlékűnnepe a Habsburgok uralmát élesen bírálja egy ifju képviselő, perczekig zug utána a taps és a Bocskay ünnepély publikuma is lelkesebb lesz, mint a koronázási publikumé.

Ugy van bizony, hogy egynémely meghatározásokat készenlétben kell tartani a hivatalos történet részére, míg az érzések írás nélkül és hirdetés nélkül élnek a szívekben. Egy nagy magyar író szokta emlegetni, hogy a méh a mérges növényekből is mézet szed. Így van ez a hivatalos történetírásnál. A koronázási jubileum terveiből is tudnak édességeket kisajtolni. Wekerle Bécsbe ment, mondják, jelenteni az uralkodónak, hogy hű magyar népe hódolattal várja a felséges jubileumra és hogy mily hódolattal üdvözli a szociális és kulturális javaslatokat. Talán rá lehet birmi majd a királyt, hogy e hódolat tapasztalására eljőjön a budai várba, ahol a rendek két háza elejébe járul. Már ilyen parádét csak nálunk találhat az uralkodó, mert a bécsi császárhoz a tömegek parlamentje nem vonul így fel.

— És mit tesznek a nemzet vezérei, ha a király még sem jönne Budapestre? — veti fel a kérdést a folyosó nyugtalanja, báró Kaas Ivor.

— Akkor a nemzet vezérei fognak Bécsbe menni — felelik a malicziózusak.

— Igen — toldja meg a báró, ők mennek Bécsbe, megköszönni a kiténtetéseket.

Mindenesetre nyélbe ütük most Bécsben a

kiténtetéseket is; megcsinálják a listát és kaligrafirozzák az okmányokba a neveket. Persze, a kiegyezési ügyek pertraktálása sem maradhat el. De hol van még a kiegyezés Ausztria és Magyarország között, amikor se Ausztria maga magával, se Magyarország maga magával nem tud egyezséget kötni. Ki tudja ma megmondani, hogy mit akar, avagy mit szabad akarnia? A szorgalmas méhek még sok mézet összeszedhetnek.

Mende-mondák szállonganak. Hogy a királyt egynémely jelenség kellemetlenül érint. S miután a magyar ember az alkotmányos életben a kis dolgokat szereti ráakasztani a világ forgásának a kerekére, itt azt beszéljük, hogy a zirczi kerületben császári pénzeket hoztak forgalomba Kállay Frigyes ellen, minthogy Kállay Frigyesre haragszik a császár a miért nemcsak a katonai rangot dobta el, de a kamarási kulcsot is visszaküldte.

— Hisz ez csak egy kis kulcs — vetik ellene — van ott most sokkal nagyobb kulcs, a helyzet kulcsa.

A jó öreg elpusztíthatatlan helyzet kulcsa megint Bécsben van, amíg idehaza a kurucz hangok hallatszanak, hogy de bizony nemhogy felemelt létszámot, de egy szál ujonczot, egy kutyamosót se kaptok addig, amíg az alkotmánybiztosítókat meg nem kapjuk.

A folyosókra kikiáltanak a sereghajtók, hogy bell menni a terembe, szavazások vannak, határozatképes számban kell együtt lenni, lecháf száz képviselőt kell összegyűjteni. Vanak is százan minden perczben. A felvonulásokot jól szervezték. Vannak százan, akik különböző módosításokat ajánlanak a cselédtrvény-javaslatához, ezek egyúttal szavazhatnak is. Ha kilenczvenkilenczen leszavazzák is a századiknak a javaslatát, az mindegy. Fő, hogy szavazás legyen és tovább mehezzünk a munka országútján, a mely kopár és unalmas.

Apadnak a témák. A horvátok is felszedték már a sátorfájukat és elutaztak. A Continentálban feloszlatták a sztrájkantányát, ott hagyták a pezsgőt, az idej libát és csirkét. Haza kellett menniök, félbeszakított munkáról referálni, a saláta mellől elvívén az olajat, hogy azt is a miénkből öntsék a tüzre. (Aminthogy a horvát tüzet mindig a mi pénzünkön és a mi olajunkon táplálták.) Egy kis komikum is várja őket. Tudniillik a sztrájkantanya elnevezés belekerült véletlenül a hivatalos jelentésekbe és most már a horvát lapok is így nevezik a horvát képviselők gyülekező helyét. Pedig most ők igazán nem akarnak sztrájkolni. Hazamentek, agítálnak és aztán a jövő hétre, amikor a vasutas javaslat tárgyalása sorra kerül, visszajönnek. Akkor aztán beszélni fognak a magyar országgyűlésen horvátul. De már senki sem fél tőlük.

— Ők beszélnek horvátul, mi szavazunk magyarul és pont — ez a vélemény kezd általánossá válni.

Ha csak addig a magyarok ismét össze nem különböznek és a szavazók nem válnak szavalókká.

* * *

II. Sikerült szavazások.

Javában folyik a cselédjavaslat részletes tárgyalása. Igazán részletes. Olyan minthogyha egy szőnyeg szövéséhez minden egyes koczka elkészítésére külön-külön munkást fogadnának. Azaz dehog is fogadják őket, hanem jönnek, eltaszítják a mintát és a maguk gusztusa szerint csinálnak más és más koczkákat. Talán jó lett volna az eredeti egész minta is, de kifogásolták, hogy abból nem lehet szőnyeg, hanem csak pokrócz. A törvény-

hozás humanus testület, nem méltó hozzá, hogy pokróczot csináljon: így beszéltek a munkások. Mások meg azt hajtották, hogy inkább likacsos szőnyegeket kell szőni, hogy legyen ahol kiszaladhasson az egér a macska elől, nem pedig olyan durvát, amelybe a gazdaembert belégyűrhetik a cselédei és ki sem eresztik, amíg a ki nem izzadja a felemelt béreket. Lesz is ebből tarka-barka, likacsos, hézagoss, de mást nem lehetett tenni, mint engedni, hogy mindenki csináljon valamit. Legyen inkább tarka a szőnyeg, semhogy a zsinórokkal megfojtsák a békességet.

Nagy apparátussal ment a dolog. Külön miniszteri tanácsost jelentettek be, Bartóky Józsefet, aki a miniszter háta mögé ült, képviselői mandátum nélkül, de három méter-mázsányi irománnyal. Ő támogatta jegyzetekkel Mezőssyt, az államtitkárt, Mezőssy támogatta Darányit és Darányi gondterhelten hajtott le a fejét: mennyivel jobb volna most valahol Marienbanban vagy Karlsbadban lenni.

Meglepett bennünket mindjárt az elején, hogy Justh Gyula az elnök így teszi fel a kérdést a 4-ik §-nál:

— Az előadó urak, kívánnak-e szólni.

Miféle többesszám ez? Hát több előadó is van? Máskor ha egy előadó van, az sincs itt, vagy ha itt van, nincs rá szükség. Most pedig több előadó lenne? Elbirja-e az ország ezt a pazarlást?

És ime mégis, mint előadó a képviselői padok sorából, a miniszter székének a közelében emelkedik fel Vársárhelyi Dezső, a földmívelésügyi bizottság előadója, Irigyen tekint a az előadói emelvényre, de neki ott nincs helye, mert azt korábban elfoglalta Bernáth István s ő is alig fért el benne egyedül, nemhogy társ-előadót beereszthetett volna.

Tehát van lent egy előadó, fent egy előadó, elől egy miniszter, mögötte egy államtitkár, e mellett egy miniszteri tanácsos, az írói karzatán vagy öt miniszteriumi férfiú olyan nagy bördöndökkel, hogy innen Algirig el lehetne velük utazni.

Ez mégis semmiség. Ez csekélység. Ez a szakkör, a technikai szerkezet, a melyet nyomokban el fog borítani, el fog sülyeszteni egy áradat, egy özönvíz, mely a különböző módosítások patakjaiból gyűl össze és válik nagyerejűvé.

Mint a zuhatagnak a moráját hallja az ember a Justh Gyula enuncziációit következők Bozóky módosítása . . . Mezősi módosítása . . . Kelemen Samu módosítása . . . Beniczky Elemér módosítása . . . Nagy Sándor . . . Petrogally Oszkár . . . Návay Lajos . . . Kállay Tamás módosítása . . . Víz Ferencz . . . Brestyánszky Kálmán . . . Pető Sándor . . . Ernst Sándor . . . Bródy Ernő . . . Gaál Gaszton . . . Kaufmann Géza . . . Philipp János módosítása . . . Thaly Ferencz . . . Buza Barna . . . Hammersberg László . . . Zichy Vladimir . . . módosítása . . . Kérem, akik a szakaszt eredeti szövegében fogadják el, álljanak fel . . . Kérem, akik a Mezősi módosítását . . . a Pető módosítását . . . a Petrogally . . . Zichy . . . a Návay módosítását fogadják el . . . méltóztassanak kérem, akik a Gaál Gaston módosítását elfogadják . . . a Kaufmann módosítását . . . méltóztassanak az eredeti szöveget a Kállay módosításával . . . tessék felállani.

A képviselők felemelkednek, leülnek . . . a szemük mind kidülled, mert csak egyet tudnak . . . hogy akkor kell felállani, amikor Darányi feláll . . . Forgatják a nyakukat, hogy lássák, emelkedik-e Darányi . . . Az elnök megint módosításra szavaztat már tizedszer . . . tizenötödösör . . . Elkábulnak, verejtékeznek,

kimenekülnek a folyosóra és öntudatlanul mondják:

— Módosítást elfogadom . . . én elfogadom . . . Te elfogadod . . . Ő elfogadja . . . Mi elfogadjuk.

A folyosón hűsítő italokat hordoznak körül. A háznagy hivatalból a mentőkhöz telefonálnak . . .

Az ember azt hinné, hogy már agyonmódosították a Dunát, Tiszát, Szávát, Rábát, a Kárpátokat, a Tátrát, Mátrát, Fátrát, azt lehetne gondolni, hogy már kimódosították a multat és jövődőt az Árpádoktól az amerikai köztársasági elnökig . . . Talán már meg van módosítva a nap, a hold, a csillagok . . . Már két óra elmúlt és ekkor kitűnt, hogy nem módosítottak egyebet, mint a cselédtörvényjavaslatot és abból is csak tizenöt szakaszt.

De konstatálták egyuttal, hogy a szavazások gyönyörűen sikerültek. A módosítások legnagyobb tömkelegében úgy vezette át Justh elnök a szavazó képviselőket, mintha gyámoltalan gyermekek volnának. Mindenki úgy szavazott, ahogy kellett és mindenki meg volt nyugodva, hogy nem szavazta meg a saját halálos ítéletét.

. . . Ilyen rengeteg zürzavarban, ez maga is szép siker.

Budapest, május 28.

A horvátok féktelenkedése. A horvát képviselők már mind Zágrábban vannak és ott folytatják a kardesőrtetést. Ma délután odaérkezett *Nikolics* bánhelyettes is, míg gróf *Pejacsevich* bán a mai esti gyorsvonattal utazott el Budapestről. Zágrábi távirat szerint a bán a horvát képviselők döntő konferenciáján rámutatott azokra a következményekre, amelyeket a magyar kormány közvetítő javaslatának visszautasítása maga után vonhat. A visszaérkezett horvát képviselők köréből az halatszik, hogy a bán kijelentette, hogy ezek a következmények nemcsak a horvát országgyűlés föl-osztásában, hanem királyi biztos kinevezésében is megnyilvánulhatnak; sőt némely körök azt is akarják már tudni, hogy *Rakodczay* lesz a királyi biztos. Budapestről azt jelentették, hogy gróf *Pejacsevich* bán és *Nikolics* osztályfőnök a magyar kormány közvetítő javaslatának elfogadását ajánlották. Ezt a hírt az ideérkezett horvát képviselők határozottan megczáfolják, sőt hozzátesszik, hogy mind a bán, mind pedig az osztályfőnök arra az álláspontra helyezkedett, hogy a magyar kormány javaslatai nem fogadhatók el. A horvát kormány lemondásáról ez idő szerint még nincsen szó s a horvát képviselők azon az állásponton vannak, hogy nincs is alkotmányos ok a lemondásra. Hír szerint a bán csak a jövő héten jön ismét Budapestre, akkor azonban már magával kell hoznia a horvát országos kormány lemondását is.

Ánkét a polgári törvénykönyv tervezete tárgyában. A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő állandó bizottság ma délután öt órakor *Imling* Konrád államtitkár elnöklése mellett folytatta tanácskozását az igazságügyminiszteriumban. A mai értekezleten a következő két kérdést tárgyalták: 1. Iszakosság miatt lehessen-e helye egyáltalában gyámság alá helyezésnek és ha igen, minő közelebbi előfeltételek alatt? 2. Minő elvek szerint szabályoztassék az egyesületi jog a polgári törvénykönyvben? A kérdéshez hozzászóltak: *Gottl* Agoston kuriai tanácselnök, *Schwartz* Gusztáv egyetemi tanár, *Thirring* Lajos kuriai bíró, *Sípöcz* László árvaszéki elnök, *Barna* Ignác ítélőtáblai bíró, *Szászy* Béla miniszteri osztálytanácsos, *Baracs* Marcell, *Schreyer* Jakab, *Moletz* Dani és *Menyhárt* Gáspár ügyvédek, *Illés* József és *Bartha* Richárd törvényészeki bírák. A bizottság hétfőn, június hó 3-án délután öt órakor folytatja tanácskozását.

A közlekedésügyi bizottság ülése. A képviselőház közlekedésügyi bizottságának ma délelőtt volt a 31-ikére halasztott ülése. Ez azonban elmaradt s május 31-ikére halasztották.

Tanácskozások a külügyminiszteriumban. Bécsből táviratozzák a „Budapesti Tudósító“-nak: A cs. és kir. közös külügyminiszteriumban tegnap és ma báró *Call* első osztályfőnök elnöklésével értekezlet volt, amelyben részt vettek a két kereskedelmi miniszterium és néhány más szakközeg. A tanácskozás tárgya általános hajózási politikai és forgalmi kérdések voltak, amelyek az adriai tengeren való szolgálat küszöbön álló tökéletesbitése alkalmából szabályozásra szorulnak.

Küldöttségek. Szepes vármegye küldöttsége tisztelgett ma délután *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszternél és *Szterényi* József államtitkárnál a tátrai villamos vasút létesítése ügyében. A küldöttséget *Salamon Géza* főispán vezette. Tagjai voltak *Okolicsányi*, *Zsedényi Ede*, *Burgján Aladár*, *Reisz Aladár*, *Nehrebeczky György* és *Burdia Szilárd* orsz. képviselők, valamint az érdekelt vidék társadalmából számosan. A küldöttség előbb *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszternél tisztelgett, aki előtt *Salamon Géza* főispán és *Burdia Szilárd* országgyűlési képviselő ismertette a vasút ügyét és kérte a miniszter támogatását annak mielőbbi megvalósítása érdekében. A vasút *Poprád*-ról a tátrai fürdőkhöz vezetne, keskeny vágányú villamos üzemű lenne sodronypályával. A miniszter igen barátságosan fogadta a küldöttséget, válaszában hangsúlyozta, hogy ismeri az ügyet, annak fontosságát és rajta lesz, hogy kérésük minél előbb megvalósulhasson. A küldöttség a miniszter válaszával lelkes éljenzéssel vette tudomásul. A küldöttség ezután *Szterényi* József államtitkárnál tisztelgett, akinél *Salamon Géza* főispán ismertette a vasút ügyét.

Batthyány Tivadart grófot, a függetlenségi és 48-as párt alelnökét ma egy muzulmánokból álló küldöttség kereste fel. A küldöttség köszönetet mondott gróf *Batthyány* Tivadarnak, valamint a függetlenségi pártnak a delegációban az egyházi és politikai autonómiájukért kifejtett működésükért, ugyszintén legnagyobb elismerését fejezte ki dr. *Wekerle* Sándor miniszterelnöknek az ez ügyben hozzáintéztet interpellációra adott válaszáért. Gróf *Batthyány* Tivadart szívesen fogadta a küldöttséget és biztosította őket az irántuk érzett jóakaratról.

Ma délután több küldöttség tisztelgett *Szterényi* József államtitkárnál a kereskedelemügyi miniszteriumban. A máv. kezelőnök ötven tagú küldöttségét *Héderváry* Lehel országgyűlési képviselő vezette. A máv. kezelőnök sérelmet láttak abban, hogy a fizetésrendezés során őket a B, vagyis az altisztai táblázatba sorozták, holott eddig a hivatalnoki státusban voltak. Lakbérükkel sincsenek megelégedve s arra kérték az államtitkár, tegye lehetővé, hogy e sérelmek orvosolást nyerjenek. *Szterényi* József államtitkár szívesen fogadta a küldöttséget, de válaszában utalt arra, hogy a máv. kezelőnök sohasem voltak benne a hivatalnoki státusban, hanem külön státust kaptak mindig a hivatalnokok és altisztek között. — A máv. művezetők küldöttsége köszönetet mondva a fizetésrendezésért, arra kérte az államtitkár, hogy a kezdő fizetés emeltessék fel. *Szterényi* József válaszában utalt arra, hogy a művezetők mindig számíthatnak a kormány támogatására, azonban a fizetésrendezés munkájában éppen az a cél vezette a kereskedelmi kormányt, hogy minél nagyobb az az idő, melyet a máv. szolgáltatásban eltöltenek, annál jobb javadalmazásban részesüljenek.

A máv. kocsiszintő testület küldöttsége köszönetet mondott az államtitkárnak azért az atyai jóindulatért, amelyben őket a fizetésrendezéssel részesítette. — A hódmezővásárhelyi cipésziparosok küldöttségét *Weisz Mihály* cipésziparos vezette az államtitkár elé. A küldöttség arra kérte az államtitkár, hogy a szükséges gépek engedélyezésével tegye lehetővé azt, hogy a hódmezővásárhelyi cipésziparosok maguk közt részvénytársaságot alapítsanak, cipőgyárat létesíthessenek. *Szterényi* József biztosította a küldöttséget jóindulatáról és legmesszebbmenő támogatásáról.

Besztercebányai üzenete. A besztercebányai függetlenségi párt vasárnap tartotta közgyűlését. *Jeszzenszky* Sándor pártelnök előkölt, ki szép szavakkal adózott *Kollár* János, volt negyvennyolcas honvédfőhadnagy emlékének. A választás eredménye a következő: Elnök: *Jeszzenszky* Sándor közjegyző; alelnökök: *Pusmann* Ignác, *Dohnányi* Jenő; titkár: dr. *Palinay* Gyula; jegyzők: *Keller* Imre, dr. *Oravec* Ödön, dr. *Tandlich* Károly, *Dienes* József; pénztáros: *Sweng* Lajos; háznagy: *Renner* Pál; ügyész: dr. *Kemény* Lajos; számvizsgálók: *Ráner* Géza, *Barth* Kálmán; ezenkívül választottak harmincz igazgató-választmányi tagot. A közgyűlés elfogadta *Holes* István határozati javaslatát, melynek értelmében a besztercebányai függetlenségi és 48-as párt *Jöller* József intéz a képviselőházhoz, hogy az önálló vámterületet 1917-ben, az önálló magyar nemzeti jegybankot 1911-ben léptessék életbe. E határozat benyuj-

tásával a párt dr. *Petrogalli* Oszkár országgyűlési képviselőt bízta meg. A párt *Kossuth* Ferencz, gróf *Apponyi* Albert és *Günther* Antal minisztereket táviratilag üdvözölte.

Az országos közoktatási tanács állandó bizottsága a mai napon dr. *Fináczy* Ernő alelnök vezetésével alatt folytatta a nem magyar tannyelvű elemi népiskolák magyar nyelvi tantervének tárgyalását. Az előterjesztett munkálatot a bizottság részleteiben is megvitatta és többrendbeli módosítással elfogadta.

Magántisztviselők a választói jogért. Nagyváradról táviratozzák: A magántisztviselőknek vasárnap a választójog érdekében tartott nagygyűléséről a lapok egyrésze teljesen elferdített tudósítást közölt. Valótlan, hogy a gyűlés bármely szónoka a kormányt támadta, sőt *Kreutzer* Lipót a negyvennyolczas pártot, mint amelynek programjában az általános választójog szerepel, lelkes védelmébe vette. Valótlan, hogy a gyűlés zavargással ért véget. A határozati javaslatot egyhangulag fogadták el. A nők választójogára vonatkozó módosítást külön szavazták meg. *Kreutzer* Lipót tanár ilyen értelmű nyilatkozatot is tett közzé.

Vasutasok a képviselőházban. A M. Á. V. Vona-kisérőinek Segélyező Egylete tavaly disztagyjává választotta *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, *Kossuth*, gróf *Apponyi*, gróf *Andrássy*, *Darányi*, *Polónyi* minisztereket, *Szterényi* államtitkár és gróf *Batthyány* Tivadart. A disztagsági oklevelet ma délelőtt öttagú küldöttség vitte a képviselőházba. A küldöttséget *Ruttkai* István főkalauz vezette, tagjai voltak *Nikl* Ignác, *Barok* Armin, *Kapovári* Ambrus és *Szabó* Lajos. A miniszterek helyett, kik miniszteriumaikban voltak elfoglalva, *Mezőssy* Béla államtitkár fogadta a küldöttséget, melynek nevében *Nikl* Ignác beszélt. Az államtitkár a kabinet tagjai nevében átvette az okleveleket s szíves szavakban mondott köszönetet a küldöttségnek.

A közhalmi mandátum. *Segesvárról* táviratozzák: A *Pildner* Ferencz képviselő halálával megüresedett közhalmi választókerületben felállítandó képviselőjelölt személyét illetőleg a szász választók nem jöttek megállapodásra. A választók egy része élükön *Josefi* József lelkészszel, *Eitel* Frigyes nyugalmazott szent-ágotai szász papot és volt orsz. képviselőt kívánja jelölni, míg a választók másik része egy másik jelölt mellett foglal állást.

A vasutasok pragmatikája.

— Az igazságügyi bizottság ülése. —

Budapest, május 28.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 4 órakor *Holló* Lajos elnöklésével ülést tartott, amelyen folytatólagosan tárgyalta a vasúti szolgálati rendtartásról szóló törvényjavaslatot. Az ülésen résztvettek *Kossuth* Ferencz kereskedelmi miniszter, *Günther* Antal igazságügyminiszter, *Szterényi* József államtitkár, *Stettina* József és *Neugebauer* Viktor min. tanácsosok.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter kéri, hogy az ügyvédi védelem eszméjét a bizottság ejtse el.

Sághy Gyula az ügyvédi védelemre vonatkozó indítványát visszavonja.

Markhot Aladár kéri, hogy a jelentésbe vétessék be, hogy azon körülmény, hogy az ügyvédi képviselőnek a fegyelmi eljárásban helyt nem ad, nem érinti az ügyvédi rendtartásban az ügyvédnek biztosított képviselői jogot, ezzel a javaslat inkább csak azt akarja kitüntetni, hogy a fegyelmi bíróság kollégiális bíróság, melyet közhatósági jelleggel a javaslat felruházni nem kíván.

Günther Antal igazságügyminiszter hasonló értelemben nyilatkozik és a bizottság is ily értelemben határozott.

Jankovich Marcell és gróf *Batthyány* Tivadart indítványozzák, hogy az alkalmazott az áthelyezésre szóló elsőfokú ítélet ellen is felelőbezhessen. *Nagy* Sándor pedig minden esetben kívánja a felelőbezési jogot megadni. *Heinrich* Antal és *Simonyi-Semadam* Sándor kívánják, hogy egyenlő jogok állapíttassanak meg, vagyis mindazon esetben, ahol a felsőbbség felelőbezhethet, ugyanezen jog az alkalmazottat is megillessen.

Kossuth Ferencz, *Günther* Antal és *Szterényi* József felszólalásai után a bizottság kimondotta, hogy a fegyelmi bíróság határozata ellen ugy a terheltnek, mint a panaszosnak van felelőbezési joga.

Heinrich Antal és *Nyáry* Béla kéri, hogy a törvény a bünvádi perrendtartás analógiája szerint mondja ki, hogy amennyiben a vádló nem felelőbezhethet, az ítélet ne legyen megváltoztatható a terhelt hátrányára.

Günther Antal és Hédervary Lehel szerint ennek a törvénybe való felvétele szükségtelen, mert ez az általános jogelv, melynek felvétele csak szuperfluum.

Szász Zsombor: A fegyelmi bíróságban nem mindig képzett jogászok ülnek, így nem árt, ha az eljárás módozatát irányítás végett felveszik a jelentésbe.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelenti, hogy reformáció in peius nem fog történni. A bizottság elhatározta, hogy a Nyáry-féle kérelmet felveszi a jelentésbe.

A 45., 46., 47., 48. és 49. §-okat kisebb, módosításokkal elfogadták.

Az 50. §-hoz **Bizony Akos** módosítást tett, amely a vasuti alkalmazottak sorsának biztosítását célozza. Rendkívüli eszközökre szükség van ugyan, de azért az igazság keresését nem szabad szem elől téveszteni. Az ellen nincs kifogása, hogy a vasutigazgatóság el is bocsáthasson sztrájk esetén, de kívánja, hogy az elbocsátott birtokon kívül a második fegyelmi forumhoz felelőbezhessen.

Szász Zsombor az egész 50. §. elhagyását kéri és azt kéri kimondani, hogy elbocsátás csak rendes fegyelmi uton legyen lehetséges.

Jankovics Marczel előadó nem járulhat Szász Zsombor javaslatához. Indítványt tesz, mely szerint az elbocsátott alkalmazott kézbesítéstől, illetőleg az ezt pótló közzétételtől számított 30 nap alatt rendes fegyelmi eljárás lefolytatását kérheti.

Günther Antal kijelenti, hogy Jankovics módosításához hozzá nem járulhat.

Fried Lajos csatlakozik Szász Zsombor fejtegetéséhez.

Holló Lajos: Mindenki érzi, hogy a szakasz ilyen ridegen fenn nem tartható. Az egyéni büntetlenség beigazolhatását lehetővé kell tenni mindenkinek és ennek megvan a maga formája, de ez nem lehet a második fegyelmi fórum, mert ebben logikai ugrás van.

Szterényi József államtitkár egy ideát dob be a vitába. Az elsőfoku fegyelmi bíróságra sztrájk esetén nem lehet számítani, mert esetleg ennek tagjai is sztrájkoltak. Indítványozza, hogy ebben az esetben egy új fórum, a vasutól független fórum ítélkezze. Ilyen volna a vasuti és hajózási főfelügyelőségekből alakított fegyelmi bíróság.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter: Nem kell arra gondolni, hogy hogyan büntessünk, hanem arra, hogy miképpen preveniáljunk a sztrájkoknak, de amelyeknek konzekvenciáitól kell, hogy féljenek azok, akik a sztrájk veszedelmét felidéztek. (Helyeslés.)

Szterényi József államtitkár előterjeszti a következő javaslatot, mely Bizony Akoséval kombinált javaslat. „Az elbocsátó határozat ellen a 42. §-ban megszabott határidő alatt birtokon kívül felelőbezhessenek van helye. E célra a kereskedelmi miniszter vasuti és hajózási főfelügyelőség vezetése alatt állandó fegyelmi bíróságokat rendel ki, melyek ezen ügyekben végérvényesen határoznak. Ezen fegyelmi bíróságok határozata a vasutra kötelező.

Sághy Gyula ezt a javaslatot el nem fogadja. Új javaslatot nyújt be, mely szerint, ha az elbocsátás rendes fegyelmi eljárás mellőzésével hozott, 30 nap alatt újrafelvétel kívánható a rendes fegyelmi bíróság előtt, ha az elbocsátott nem is hivatkozik új bizonyítékokra.

Günther Antal és Kossuth Ferencz miniszterek ellenzik Sághy indítványát.

Holló Lajos ajánlja, hogy Bizony és Szterényi fenti kombinált javaslatát fogadja el a bizottság. Kifogásolja és nem tartja humánusnak azt az intézkedést, hogy a sztrájk folytán eltávozott vagy kilépett alkalmazottnak újabb alkalmaztatás esetén elvesztett igényei fel nem élednek.

Szterényi József államtitkár ezt az intézkedést nem tartja ugyan humánusnak, de erre a vasut biztonsága, a közönség érdeke szempontjából s a sztrájk meggátlása céljából mégis szükség van.

Nyáry Béla javasolja, hogy az alkalmazottaknak, ha terror alatt állottak, megadhatók legyenek a régi szerzett igények.

Moskovitz Iván, Jankovich Marczel csatlakoznak Holló fejtegetéséhez.

Visontai Soma és Hédervary Lehel felszólása után **Szterényi József** államtitkár indítványozza, hogy az 50. §. 7-ik, Holló által inkriminált bekezdése egyáltalán töröltessék. A bizottság ehhez hozzájárult, Sághy indítványát elvetette és a Szterényi és Bizony-féle javaslatot elfogadta.

Jankovics előadó szerint az engedély nélküli távozásnál három nap a jelentkezésre rövid idő.

Hédervary Lehel a törvényjavaslat ezen paragrafusának szó szerinti fentartására kiváló súlyt helyez, mert a sztrájk esetében ez a három nap fogja a latitúdót képezni, amikor munkaadó és alkalmazott egyezkedhetik és a szolgálatba való visszafogadás lehetősége fennáll. A bizottság az eredeti szöveget fogadta el.

Holló Lajos javasolja, hogy az engedélyvel kimaradt alkalmazottnak a törvényes időben való jelentkezés elmulasztás esetén igazolásnak legyen helye. A bizottság hozzájárult. Ezzel a javaslatot a bizottság letárgyalta.

KÜLFÖLD.

A király az osztrák választásokról. Egy brünni távirat szerint a Lidovi Novine című ottani lapnak azt jelentik Bécsből, hogy a királyt nagyon meglepte a megválasztott szocialista képviselők nagy száma s amikor Beck báró miniszterelnök azt mondta neki, hogy összesen nyolcvanöt szocialista képviselőt választottak meg, nagyon komoly szemrehányással illette a miniszterelnököt. Beck báró csak azzal a biztosítással tudta magáról elhárítani a szemrehányást, hogy a megválasztott szocialista képviselők nagy száma egyáltalában nem bizonyítja azt, hogy a lakosságban a szocialista érzés tulteng, hanem csak azt, hogy a különböző polgári és agrárius pártok rendkívül elkeseredett harcot folytattak egymás ellen. Báró Beck arról biztosította továbbá a királyt, hogy a szocialista képviselők sem a költségvetési provizorium, sem az ujonczjutalék elé nem fognak nehézségeket gördíteni, úgy, hogy ebben az irányban a dolgok rendes fejlődését nem fenyegeti veszedelem, másrészt pedig a szocialista képviselők nagy száma garanciát nyújt arra, hogy a nemzetiségi harc alább fog szállni. A miniszterelnök, aki az uralkodónak ez alkalommal följánlotta lemondását, még arra is ráutalt, hogy a képviselőháznak erősen konzervatív karaktere lesz, mert a százhusz német konzervatívhoz csatlakozni fog a lengyel klub és a cseh klub s velük együtt fognak szavazni a szlovén katolikusok is. A király az előadás következtében nem fogadta el báró Beck lemondását.

A politikai helyzet Franciaországban. A francia politikai helyzet, dacára annak, hogy a kormány nagy engedékenységet tanusított az 1903. és 1904. évi hadkötelesek szabadságolása körül, mégis még mindig nagyon zavaros. Míg ugyanis a kormány és a hadvezetőség közt ebben a kérdésben teljes a megegyezés, úgy, hogy azt hihette volna mindenki, hogy a francia képviselőház mai ülésén a kormányjavaslat minden nehézség nélkül meg fog szavaztatni, az interpelláló **Colliard** és **Freignier** radikális képviselő elhatározta, hogy nemcsak az 1904. évi korosztálynak július 1-én leendő szabadságolásához ragaszkodnak, hanem azt követelik, hogy ez már június 29-én megtörténjék. Tekintettel arra, hogy a bizottságban a kormánynak sok ellensége van, köztük **Clot** és **Bertraux**, másrészt pedig sok képviselő kényelmetlen helyzetben van a választóival szemben, feltéve, hogy megszavazzák a kormány javaslatát, nagyon bizonytalan egy a hadügyminiszternek, mint az összkormányának helyzete.

Az angol kormány agrárreformjai. Az angol alsóház mai ülésén **Harcourt**, a közmunkatügyi államtitkár törvényjavaslatot terjesztett be, amely, mint már jeleztük, a kisebb mezei birtokok számának szaporítását célozza. A javasolt intézkedések a lakosság elvándorlását akadályozzák meg. A törvényjavaslat felhatalmazza a grófsági tanácsokat, hogy kisebb mezei birtokok létesítésére szolgáló területeket béreljenek avagy vásároljanak, szükség esetén kisajátítás útján. Ha a grófsági tanács a törvényben előirt intézkedéseket nem tenné meg, a földmívelési miniszterium biztosokat küldene ki, akik a grófsági tanács helyett járnának el. E törvényjavaslat a jelen ülésszak folyamán benyújtott agrárjavaslatok legfontosabbika.

Válsághírek Szerbiában. A Pasic szerb miniszterelnök és Vuics berlini szerb követ közt felmerült konfliktus válságos helyzetet teremtett. Ma már kormányválságról beszélnek Belgrádban, amely valószínűleg még a szkupstina összeülése előtt ki fog történni. Ha Pasic a szkupstina üléséig nem mond le, akkor a szkupstinában felette viharos jelenetek várhatók. Az affér következtében kettészakad a kormánypárt s az ellenzékbe megy át Vuics, akinek igen tekintélyes száma hívei vannak. Vuicsék az újradikálisokhoz fognak csatlakozni, akik Pasicnak legnagyobb ellenségei. Vuics követ lemondását már beadta s legközelebb visszatér Belgrádba. Tegnap Belgrádba érkezett **Milanovics**, a római követ is, akit Pasic utódjának emlegetnek. Pasic táviratára tegnap Belgrádba érkezett **Protics** belügyminiszter is, aki Abbáziában üdült.

Az amerikai elnök-jelölés. A londoni „Morning-post“ washingtoni jelentése szerint a védvampártiak azzal fenyegették Taftot, hogy ellene foglalnak állást az elnöki választásnál, ha a jelen vámtarifa fentartása mellett nem nyilatkozik. Miután erre Taft nyíltan a vámtarifa revíziója mellett szólott, a politikai helyzet zavarosabb, amennyiben a nyilatkozat a védvamosok pártját mozgósítja ellene, akik mindenkor a köztársasági párt főszlopai voltak és a választások anyagi eszközeinek nagy részét szolgáltatták.

Az új braunschweigi regens. A braunschweigi regens-válságnak végre vége szakadt. A braunschweigi országgyűlés ma, mint az előre látható volt, **János Albert** mecklenburgi herceget választotta meg régensnek. A választás egyhangú volt. Az új regensherceg bevonulását június hó első keddjére tervezik.

A diktatura Portugáliában. A portugál államtanács hét tagja levelet intézett **Carlos** királyhoz, amelyben kijelentik, hogy a jelenlegi kormányhelyzet teljesen abszolutisztikus. Ugy a szenátus tagjai, mint a konzervatív párt vezetési s a képviselőház progresszista pártja ellenségei a kormánynak s tudatták a helyzettel, hogy a jelenlegi helyzet veszedelmes egy királyra, mint a népre. Hír szerint egy a szenátusi, mint a képviselőházi ellenzék tagjai kihallgatáson fognak jelentkezni a királynál s kéri fogják, hogy állítsa vissza a normális alkotmányos állapotot.

Az ausztriai németek blokka. Bécsben a német szabadelvű pártok blokkiának megalakítása sokkal nagyobb nehézségekkel jár, semmint hitték. A szabad nagynémetek azt kívánják, hogy a pártok előbb külön-külön alakuljanak meg, azután becsatlakozzanak a nemzeti érdekek szemeltartásával a közös szövetséget, mert az antiszemizmus és a nemzeti irány kérdéseiben nagy ellentétek vannak a német pártok közt. A nagynémetek el vannak keseredve a szabadelvű párt ellen, mert több szocialdemokratát győzelemre segítettek az alldéutsch jelöltekkel szemben. Báró **Hock**, akit a Bécsben megválasztott két német képviselővel együtt hívtak meg a mai konferenciára, egy hírlapírónak azt mondta, hogy ez a mellőzés olyan színezetti, mintha az ugynevezett szabadelvű német pártok azt akarnák bizonyítani, hogy nem liberálisok.

Fiume.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Fiume, 1907. május 27.

Engedje meg a szerkesztőség, hogy **Balogh Pál** urnak az Egyetértésben megjelent tartalmas, szép cikkéhez aktuális megjegyzéseket tegyek. Fiumei születésű fiatal ember vagyok, aki Magyarországon végeztem tanulmányaimat, megtanultam teljesen magyarul és magyarrá lettem nyelvben és érzelemben. Ez nem jelenti természetesen azt, hogy szülővárosomhoz való ragaszkodásom meglazult volna vagy hogy anyanyelvemet, az olasz nyelvet ne szeretném, ahhoz szívvel-lélekkel ne ragaszkodnám. Sőt ellenkezőleg, én hive vagyok az autonom-pártnak, amely az egyedüli szövetség Fiumében az olasz hegemoniájának biztosítására a szláv törekvésekkel szemben, amelyek tudvalevőleg **Damokles** kardjaként függenek a mi **Quarneromenti** kis olasz városunk felett és lecsapással fenyegetnek.

Balogh Pál ur Olaszország tengeri helyzetének körvonalazása kapcsán megmagyarázza, hogy irredentizmusról beszélni Fiumében, komoly figyelmet sem érdemlő bolondgomba. Erről eszembe jutnak jó **Kálmán király** szavai: „Boszorkányokról, amelyek nincsenek, ne tétessék említés.” Boszorkányok azonban mégis voltak, mert ha nem lettek volna, feleslegessé vált volna **Kálmán király** kijelentése. Voltak, mert nagy számmal akadtak emberek, akik hittek bennük s bizonyára érdemes volt — boszorkánynak lenni. Ilyesféleképpen vagyunk a fiumei irredentizmussal is. Egyesek érvényesülési törekvésükben irredentista tanokat hirdetnek, Magyarországot megteszik rendőrállammá s mint mumust állítják a becsületet, de hiszékeny fiumei polgárság elé. Ennek egyrésze felül a nagyhangú frázisoknak, megajándékozta bizalmával a „hős irredentát“, aki aztán így bejut a város képviselőtestületébe, ahol segít zavarni a zavarosát,

hogy kedve szerint halászhassek. Ezek a lelketlenek azonban csak néhányan vannak Fiumében és ha — sajnos — sok eredményt érnek is el, mégsem szabad a fiumeieket velük azonosítani. Mert az igazi fiumei, akinek ősei Fiumében éltek, ma is magyarnak tudja magát — mondjuk így: corpus separatumbeli magyarnak.

Hogy néhány ideszármazott osztrák izgat és alattomban nem átal a hülyeségre vetemedni, hogy Fiumét hadakozó félnék hirdesse Magyarországgal szemben, az nagyon érthető. Ezeknek az embereknek semmi közük Fiuméhez, még kevesebb tehát Magyarországhoz. Az, hogy akad közöttük olyan is, aki sokáig élt a magyar állam kenyerén és most rut hálátlansággal fizet, azon nincs csodálkozni való. Végre is nem lehet mindenki tisztességes és jóérzésű ember! A magyar kormány az ilyen büntetlenül engedi halászni, ami csak azért helyes, mert felesleges valakiből mártírt csinálni.

Ellenben egy cseppet sem helyes az, hogy a magyar kormány az izgató bevándorlottakat tartja első sorban fiumeieknak, mert ezek vannak mindig a felszínen. Ennek a következménye, hogy mi igazi fiumeiek alárendelt helyzetben vagyunk, sőt kénytelenek vagyunk egy követ fujni az érdemtelennel — az olaszság megmentéséért. Mi, régi fiumei családok sarjai alig vagyunk már néhányan, mert bennünket szerénységünk miatt mindig mellőznek a kormányok, amelyek már régi idő óta az olasz és osztrák partvidékekről bevándoroltakat tartják Fiume első polgárainak. Mi tehát ezek kegyere vagyunk utalva és opportunitásból is hallgatunk kell, amikor ezek a mi hazafias érzelmeink ellen vétenek.

Mi, igazi fiumeiek, igazán pusztulunk, veszünk. Tessék megnézni a választói névjegyzéket és egyenként figyelemre méltatni a választókat, meg fognak róla győződni, hogy a választók 80 százaléka bevándorolt, apjukat elűtötte valami osztrák hajókötel, anyjuk pedig mosóné volt Anconában vagy Chioggiában.

Rajtunk csak a magyar kormány segíthet és pedig csak úgy, ha distingvál igaz fiumei és jöttment között. És ez az államnak az érdeke is, mert egyébként megmaradunk a lelketlenek hálójában, meg kell ott maradnunk, hogy a szlávok ellen védekezhessünk.

Nagyon sajnálatos, hogy a magyarság egészen különváltan, elszigetelten él fölünk. Azaz, hogy nem is él, csak tengődik. Társadalmi életről a magyarságban, amelynek nincs egy kaszinója, nincs összejövetele, beszélni sem lehet. A mostani áldatlan viszonyok között pedig természetes, hogy nem él egy társadalmat velünk olaszszággal, amelyen Trepovok uralkodnak. A magyart nem nézik jó szemmel a vezető agitátorok, idegeneknek tartják őket és minden lehető s lehetetlen módon megakadályozzák, hogy velünk érezzenek, igazi fiumeiek lehessenek. A magyar kormányok pedig éppen úgy negligálják a fiumei magyarságot, mint az igazi fiumeieket, pedig a kettő együtt alkotná meg az új Fiume igaz hazafias polgárságát. Ez a fiumei magyarság évtizedes sérelme és ugyanez a mienk: az igazi fiumeié.

Nekünk, igazi fiumeieknél nincs kifogásunk az ellen, ha a magyarság — amint gróf Nákó kormányzó tervezi — közmivelődési házat vagy palotát kap, mert ott egyesülni fognak a magyarok és akkor gondoskodhatunk róla, hogy megérthessük egymást.

Én az autonóm párttal szavaztam az olaszság megmentéséért, jóllehet olyan nevek is szerepeltek a jelöltek között, akik a magyarság előtt gyűlölték. Tessék hát csinálni egy másik pártot, amelyben csak olyan jó fiumeiek vehetnek részt, akik egyuttal jó magyarok is érzelmeiben, azonnal odacsatlakozom. Addig míg ez nincs, kénytelen vagyok a farkasokkal ordítani.

Kitűnő tisztelettel
Lonzarich A. L.

EGYHÁZAK.

— (Urnapija.) A katolikus egyház és a hivatalos világ a hagyományos szertartással és fénytel ünnepeli meg május 30-án, csütörtökön Urnapját. A főistentisztelet reggel 8 órakor lesz a budavári koronázó Mátyástemplomban, ahol megjelennek a kormány tagjai, a polgári és katonai hatóságok fejei. Mise után a budai várban ünnepi körmenet lesz a Szent Háromság-terén, Tárnok-utcán és Disz-terén felállított oltárokhoz. A körmenetet a pontifikáló dr. Kohl Medárd püspök fogja vezetni. A körmenet utvonalaán a budapesti helyőrség katonái állnak díszőrséget.

— (Kun Bertalan püspök ünneplése.) A tiszán-inneni ref. egyházkerület ma délelőtt a tavaszi közgyűlés kezdetén ünnepelte nagy fénytel Kun Bertalan püspökségének 40-ik évfordulóját. Reggel 1/2 9 órakor a tulnyomóan fényes díszmagyarba öltözött ünneplő közönség és a kerületi papság az ev. ref. felső leányiskola udvarában gyülekezett. Innen testületileg vonultak át a püspöki lakba, ahol a 91 éves ősz püspök teljes testi és lelki erőben fogadta a küldöttséget. Üdvözlés után az egész ünneplő közönség, élén Kun Bertalan püspökkel, átvonult a Kossuth-utcai ref. templomba, ahol az ünnepély lefolyt. Az egyházi ének után Radácsi György egyházkerületi papi főjegyző megható háláadó imát mondott. Utána Metzner Béla, mint legidősebb egyházmegyei gondnok az egyházkerület ünnepi üdvözlését tolmácsolta lelkes hazafias beszédben. Azután dr. Rácz György gondnok a miskolczi egyházközség nevében ékes szavakkal üdvözölte a püspököt. Most Kun Bertalan püspök szólalt fel és 91 éve dacára érczes csengő hangon hosszabb, gyönyörű beszédben választott az üdvözlőkre, megáldotta a gyülekezetet és istennek hálát adott, hogy a bibliai kort meghaladva, 91 éves korában megérni engedte püspökségének 40-ik és lelkészi működésének 65-ik évfordulóját. A lélekemelő ünnepély a Szózat eléneklésével ért véget. Azután a tavaszi közgyűlést tartották meg, majd délután fél 2 órakor 200 terítékű díszebéd volt, melyen az első felköszöntőt Kun Bertalan mondott a királynak.

— (A protestáns sajtó szervezkedése.) Az Országos Prot. Irodalmi Társaság közgyűlése és a Bocskay-szobor leleplezése alkalmával a protestáns lapok szerkesztői és a napilapok prot. rovatvezetői Hajduböszörményben értekezletet tartanak. Az értekezlet célja: szervezkedés a protestantizmus erősebb megvédésére. Az értekezletre nagyban folynak az előkészületek.

— (A tiszántúli ev. ref. egyházkerület) ma kezdte meg tavaszi közgyűlését gróf Degenfeld József világi és Kiss Áron püspök egyházi elnök elnöklése mellett. Jelen volt gróf Tisza István és a Debreczenben időző Thaly Kálmán is. Kiss Áront küldöttség hívta meg. Midőn a 93 éves agg püspök fia karján megjelent a teremben, riadó éljenzés fogadta. Az egyházkerület nevében gróf Degenfeld József üdvözölte püspökségének 15. évfordulóját alkalmából. Ezután megkezdtek a tárgysorozat tárgyalását. Gróf Tisza István a dunántúli egyházkerület főgondnokává való megválasztása következtében lemondott tagságáról. Helyébe Ujfalussy Béla esperest választották meg. A mármaroszigeti jogakadémia súlyos válságára való tekintettel segélyt kért. Gróf Tisza István fejtegette, hogy ez az akadémia ott keleten kulturmissziót teljesít. Az egyházkerületnek kötelessége segélyezni. A közgyűlés 2500 koronás évi segélyt szavazott meg. A debreczeni protestáns egyetem ügyére vonatkozólag a felállítandó tanszékek céljaira a felemelt államsegély 10%-át kötötték le. Két tanszék már fel van állítva. A mai gyűlésen a harmadik és negyedik tanszék felállítását határozták el. A tanácskozást holnap folytatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest
IV., Vármege-utca II. sz.

A szerkesztőség telefonszáma: 788.

A kiadóhivatal telefonszáma: 706.

Nemzeti királyaink sirjai.

Irta: Gyarmathy Sándor.

Árpád halálának ezeréves fordulójára, sirjának feltalálása s ezzel kapcsolatosan emlékének országos megünnepelése, — újból az erényekben tündöklő első királyi házunkra, s többi nemzeti királyainkra tereli a figyelmet. Egymást éri a terv úgy a sajtóban, mint az intéző köröknél: minél méltóbbá tenni az ünnepséget s maradandó alkotásokkal is megörökíteni az. Még e tervek kivitele előtt azonban aktualisnak találjuk felhívni a figyelmet Árpád-házi királyaink, az Anjouk, a Hunyadi- és Szapolyai-házból származó királyaink földi maradványainak felkutatására is. A hazaszeretet és kegyelet összeadja filléreit s hamvadózó poraiknak elhelyezése az ünnepség alkalmával már mint befejezett dolog, befoglalható lenne annak keretébe.

Sok gáncs és guny érheti ezt a dolgot is, mint annak idején az Árpád sirjának kutatását, midőn az éveken át tartó szó- és tollharcbban a tagadás gonosz szelleme magát a tiszta igazságot, sőt magát a tény is igyekezett megczáfolni, s a tudóst vagy feltalálót nevetség tárgyaként feltüntetni. Ilyen akadályokkal és rosszakarral, sőt közönyvel kellett megküzdenni kiváló tudósunknak, Henszelmann Imrénének is mindaddig, míg minden kétséget kizáró tudományos adatokkal be nem igazolta, s hajszálalig menő pontossággal meg nem jelölte az egyes királysirokat. (Székesfehérvári ásatások eredménye. 1864). Érdeme tehát nem kisebb a Dr. Wekerle László érdeménél. Nem szándékozunk itt e tudományos munka belbecsét és tartalmát felőlelő ismertetést adni, — akit érdekel: olvassa el magát a művet, — csupán csak konstatáljuk azt a tény, hogy az 1839-ik, az 1848-ik és 1862-ki rendszeres ásatások a fehérvári István-bazilika, illetve a későbbi századok folyamán több ízben újjáépített s kápolnákkal kibővített templom alapzatában négy királyi sírhelyt fedeztek fel: Szt. Istvánét, Kálmánét, III. Béla s nejét és Albertét.

Történelmi tény továbbá az, hogy e királyokon kívül még ugyanezen templomba temették el II. Vak Bélát 1141-ben, II. Gézá 1161-ben, II. Lászlót 1162-ben, IV. Istvánt 1173-ban, III. Lászlót 1205-ben, Róbert Károlyt 1342-ben, Nagy Lajos 1382-ben, Hunyadi Mátyást 1490-ben, II. Ulászlót 1516-ban, II. Lajost 1526-ban és Zápolya Jánost 1540-ben. Utóbbi azonban a török gyűlölet kidobatta innen, s teteme a külvárosban felső Szt.-Mihály-templomban takarították el 1545-ben. Nagy Lajos és Mátyásról pedig tudjuk azt is, hogy maguknak e célra kápolnát építtetek, mely kápolnák még a múlt század elején is fennállottak, míg az akkori fehérvári hazafiatlan püspök szét nem hordatta annak köveit saját palotája építéséhez.

Történelmi tény továbbá az is, hogy a török, Szapolyai sirján kívül — ezen királysirokat nem pusztította el, s így a szakszerűen vezetett ásatások további eredményéből meg lehetne állapítani azt is, hogy a felsoroltakon kívül még — kik temetkeztek ide. Mindenesetre nem hatna zavarólag azon körülmény, hogy más magáncsaládok kiválóbbjai is — uralkodók kegyelméből — temetkeztek ide (Rozgonyi-ak, Ozoray-ak, Buzlay-ak stb.); mert ezen családok nem a szorosán vett templomba, hanem a templom mellé, vagy az általok épített mellékhajóba temetkeztek. Ezen megkezdett ásatások folytatása nemcsak kegyeletünkről tenne fényes tanubizonyosságot, hanem hasznát látná annak a tudományvilág is, s így különösen az archeologia s a műtörténelem. Míg ugyanis Árpád-házi királyaink a legnagyobb egyszerűséggel temetkeztek, pld.: III. Béla és felesége, kiknek koporsóiban a despota-jelvény, a két aranygyűrű, ezüst kormánypálca, ezüst karperecz és ezüst királyi koronán kívül semmi más nagyobb műbesszel bíró dolog nem találtatott; addig az Anjouk alatt már divatba jön a temetkezésnél a fényezés s Róbert Károlyt is már aranykoronával és nagy díszszel temették el.

Nemzetünk ugyanis szegény ilyen műkincsekben. Amik megmaradtak is, részint Bécsbe kerültek, részint külföldi muzeumoknak képezik leg-

decsebb darabjait. A nemzeti vagyonosodás szempontjából is kötelességünk volna tehát azokat kutatni.

A kegyelet aztán folytathatná útját tovább is: kereshetnénk tetemét Szt. Lászlónak Nagyváradon a várbeli székesegyház régen összeomlott maradványaiban. Csak nem régen esett szó a sajtóban is erről, de az eszmét már csirájában megfojtotta a katonai kincstár azon kijelentése, hogy a kutatást a várban nem engedi meg.

Kereshetnénk I. Endrét — Tihanyban az apátági templom Árpád-kori részében, a keresztel megjelölt helyen. Szekszárd, Dömös, Esztergom, mind-mind részesek ily dicsőségben, ilyen királyi hamvakat birhatni. Öreg Budavárunk is őriz még III. Bélán kívül, kit nagy ünneppel csak pár év előtt temettünk el másodszer az általa emelt Nagy Boldogasszony templomába — ilyen királyi csontokat. III. Endre ez, utolsó az Árpádok nemzetségéből, akit a Szent János evangélista tiszteletére IV. Béla által 1269-ben emelt, most „helyőrségi”-nek is nevezett templomba temettek el 1301-ben.

Ezek a helyek nem maradhatnak jeltelemül. Örök szégyen lenne reánk, ha elfelednénk nyugvó helyüket. Emlékeztető táblák, vagy oszlopok — kisméretű dolgok, nem méltó hozzájuk! Nagyobb szabású, maradandóbbat kell tehát alkotnunk. Miért nem emelhetnénk számukra egy Pantheont közadakozásból? Az angolok a Vestminsterben, a spanyolok az Eskuriálban, a francziák St.-Denesben, a lengyelek Krakóban meg tudják becsülni nagyjaik hamvait. Csak a mi kegyeletünk nem volna képes erre?

Ha pedig Pantheont nem építhetünk: tegyük csontjaikat — e szent klenódiákat — az Alba eklézsia fényes kriptájába, Árpád közelébe. Ez még a legméltóbb hely lenne számukra. Így aztán ez ünnepeknek nemcsak külső fénye, de belülről fakadó melege is lenne, s ezen nemzeti ereklyék újra kiragogyó fénye mellett fellángolna fokozottabb honszeretetünk is!

Mozgó képek.

Lépések.

A tisztelt házban most a szenzálokra járt a rud, s hogy a szónok mennyire kedvelt témát variált, bizonyította az a nagy tetszészaj, amely beszédét több ízben félbeszakította, s a végén követte.

Hát én készséggel elismerem, hogy a szenzálok nem valami kellemes legények és hogy némi nehézséget okozna, ha a mágnás-kaszinóba kívánnának felvételt, de mégis úgy vélem, hogy Magyarország nem nélkülözheti a szenzálokot... hogy óriási bajok támadnának, ha eszükbe jutna sztrájkba lépni.

Szükségünk van a szenzálokra; még pedig azért, mert a magyar ember tud járni, de gyermekkorában nem tanították meg kijárni. Tud lépni; de nem ért ahhoz, hogyan kell — lépéseket tenni.

Pedig minden ezen fordul meg. Mert ha valami célzt akarunk elérni, azt meg is kell közelíteni és ezt csak lépésekkel lehet. Minket arra tanítottak: „lassan járj, tovább érsz”. Ez egy régen elavult tantétel. Amíg mi lassan járunk, a vetélytársunk kétféle csizmában, már régen megelőzött.

Ehhez kitűnően értenek a szenzálok. Ők nem tulajdonságosan aggályoskodnak. Nem tartják, hogy az egyenes út a legrövidebb. Ők néha görbe utakon, varga betűt csinálva, olykor sántikálva, de sietve tesznek egy lépést a másik után. Megtörténik, hogy átlépik az illendőség határait, s megbizatusuk körét; nem sértődnek meg, ha valamelyik büszke főúr így fogadja őket:

— Drei Schritt vom Leib!

Ők a francziákkal tartanak, akik azt mondják, hogy: „Ce n'est que le premier pas qui coûte” (Csak az első lépés nehéz). Ha ezen túl vannak, biztos föllépéssel, mindent elérnek.

Ugy van... biztos föllépéssel! Ez minden siker titka. A színházban is fizetnünk kell, hogy beléphessünk a divatos művésznők fellépéséhez. A mi belépődijainkból fizetik az ő tulfellépési díjait. (Csak ha félrelépnek, fizetik meg ők maguk; néha nagyon drágán.)

Szinte hihetetlen, hányféleképen lépünk egy hosszú emberi életen végig, anélkül, hogy valójában lépni tudnánk.

Már születésünkkor is lépünk... a világpolgárok sorába lépünk. Attól kezdve egyik korból a másikba

lépünk, míg végre — amikor meghalunk — lelépünk az élet szinteréről.

Ifjuságunkban lépésről-lépésre bevezetnek a tudományok titkaiba. Komolykodva, némi nagyképszerűséggel oktatnak.

— Fiam! Az legyen a főtekréved, hogy az atyád nyomdokaiba lépj.

Lépten-nyomon halljuk ezt a másik közismert mondat is:

— Aki nem halad — elmarad, ezért hát lépést kell tartani a korral.

Hogy a nők kedveljenek, megtanulunk táncolni. A francia-négyes, a csárdás, a boszton, a cake-walk és a többi tánc egymásután sorra kerül. Nagyon különböznek egymástól, pedig valamennyi lépésekből, tánclépésekből áll. (Csak a ballet „pas”-ira nem illik ez a distinkció, mert akár „pas de deux”, akár „pas de quatre”, mind csak szókdécselés.)

Jön a katonasági idő. A kaszárnyában ismét más lépésekre tanítanak. Dobszó, vagy kúrtharsogás mellett kell „fölni a fejet, ki a mellett” „stramm” — kilépni.

Akkor látjuk csak, milyen ügyetlenek vagyunk. Még a lábunkat se tudjuk emelni. Nem tudjuk, hogy a bal-lábbal kell kezdeni; hogy a lábujjakat le- és kifelé fordítva, a lábszárát térdben meghajtván, erélyesen kirugva, kell a talpukat ledobbantani.

— Egy... kettő! Egy... kettő!

Először jön a tagozott lépés, a menetelés, a gyors-lépés, a futólépés. (I. Königrätznél.) Megtanuljuk: hány lépésről kell a közelgő tiszt urnak szalutálni; hogy lépésnyire kell megállnunk, ha jelentést teszünk a főlebbvalónknak; hány lépésnyire kell az uralkodó-család valamelyik tagja előtt frontot csinálnunk! (Ha elhibázzuk, már csak egy lépésnyire vagyunk a „dunkli”-tól!)

Amikor levetjük a katonai „angyalbört”, polgári fogalmak szerint a tettek mezejére kell lépünk. E tekrévéinkben sok meggondolatlan lépést teszünk. Ezek közé tartozik, hogy valamelyik hevesvérü ember-társunk tyukszemére lépünk.

Ezt szóváltás, kihívás, párbaj követi. A segédek kimérik a lépéseket és arra figyelmeztetnek:

— Ha rövid a kardod, toldd meg egy lépéssel.

— Szívünkben lobbot vet a szerelem. Imádotlunk meghallgatja vallomásunkat, de a zsarnok apa azt kérdezi: „el tudjuk-e tartani a leányát? S minthogy erre nem tudunk kielégítő választ adni, kitél a házából. „Fensterpromenádokra” vagyunk utalva... perzselő hőségben, fagyasztó hidegben járjuk a tulsóoldali aszfaltot... lépéseink visszhangja behallatszik az „Ó” szobácskájába, ahol ő lábujjhegyen lépked az ablakhoz s a függöny mögül küldi felénk édes csókjait.

Ezek mind lépések; tagadni hasztalan próbálnám. De nem azok a lépések, melyek a szenzálokot nélkülözhetővé tehetnék. Tessék gazdauram a buzáját, gyapját, hizóját eladni; tessék, tisztelt apa, a fiát hivatalba juttatni; tessék, író uram, darabjának előadását kivívni; tessék, képviselőjelölt barátom, mandátumhoz jutni; tessék, szeretett adóstársam, törlesztéses kölcsönt elnyerni; tessék, lapkiadó uram, előfizetőkre és hirdetőkre szert tenni... ha nincs protektora, kortese, konneksziója — szenzálja.

Ha mi a szenzálokot magunkra haragítjuk, ők egyszerűen visszalépnek; mi pedig arra a lépésre leszünk szorítokozva, amelyet egy a kormány, mint minden közintézet és a legtöbb magyar honpolgár a legbravurosabban gyakorol; vagyis — tullepjük az előírányszabványt.

Rosta.

Olvasóinkhoz.

Az Egyetértés négy évtized óta előharczosa az önálló, független Magyarországnak. Negyven esztendő óta a nyomtatott betű hatalmával küzd azért az ideálért, hogy ez az ország külső hatalmaktól nem függő, szabad nemzeti állam legyen.

Bibliánk: Kossuth Lajos szintiszta hagyománya: a függetlenségi eszme és a szabadelvűség. E program kivívására, e cél szolgálatára lelkes újságírógárda csoportosult. Az Egyetértés minden egyes száma a magyar zszurnalisztika termelésének legjavát nyújtja olvasóinknak. Uj modern formájában az Egyetértés a legnagyobb, legértelmesebb magyar napilap, mely régi tradícióihoz hiven, a legelőkelőbb pozíciót foglalja el a magyar zszurnalisztika organumai között.

Az Egyetértés cikkei elsőrangú zszurnaliszták tollából származnak. Hírszolgálatá az egész országot behálózza. A belső gárdán

kívül a vidéki és külföldi tudósítók és külső munkatársak sokasága áll a lap szolgálatában. Tárczarovata magas irodalmi nivón áll. A redakció napról-napra a legrészletesebben, a legjobban informáltan és a legváltozatosabb irodalmi alakban dolgozza fel a politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági eseményeket. Kiki a maga helyén tehetsége, ambíciója és munkaereje teljes kifejtésével áll olvasóink szolgálatában, hogy mindenkor a szíve-lelke legjavát adja.

Kéthetenként minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kapja a Hevesi József szerkesztésében megjelenő Magyar Szalon folyóiratot, mely szépirodalmi és aktuális dolgozatainak gazdagsága és illusztrációi változatosága révén mindenkor a magyar család legkedveltebb vendége.

Ilyen lelkesült gárdával, alakjában megújulva indul az Egyetértés új útjára. Nagy munkájához az erőt és kitartást olvasóinknak növekvő szeretetében fogja keresni és megtalálni.

Az Egyetértés, hogy minél jobban és eredményesebben harcolhasson elveirért és hogy a lapot mindenki részére hozzáférhetővé tegye, régi előfizetési árát leszállította.

Az Egyetértés előfizetési ára ezentúl:

Egész évre 40 korona helyett 28 korona, félévre 20 korona helyett 14 korona, negyedévre 10 korona helyett 7 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Vármegye-utca 11. szám, ahová az előfizetési pénzek küldendők.

TÁVIRATOK.

A дума ülése.

Pétervár, május 28. Golovin elnök a ház nagy tetszése között felolvassa a finn országyülésnek a dumához intézett táviratát. Azután a ház áttér 38 képviselő azon javaslatának tárgyalására, hogy a politikai büntények elítésére vonatkozó javaslat tárgyalása azonnal megkezdődjék. A legutóbb elfogadott házszabályoknak megfelelően e kérdéshez csak négy képviselő szólott hozzá, még pedig kettő mellette, kettő ellene. A javaslat mielőbbi tárgyalása ügyében beterjesztett indítványt a Ház 215 szavazattal 146 ellenében elfogadta.

A forradalmi szocialisták, a népszocialisták, valamint a jobbpart és az oktoobristák Nebovidov javaslata ellen, a kadétpárt és a munkáspárt amellet szavazott. Demianov népszocialista kijelenti, hogy pártja tárgyalni óhajtja a javaslatot, hogy alkalma legyen rámutatni arra, hogy milyen szerepe van a kormánynak a politikai bünténynél. Az ülés vége egyenyed 7 órakor volt. A legközelebbi ülés holnap. A napirend: agrárvita.

A Pasics-Vuics-affér.

Belgrád, május 28. A Pasics miniszterelnök és Vuics berlini szerb követ közötti konfliktus tárgyában, amelynek oka Pasics miniszterelnöknek a mult évben tett bécsi utazása volt, — az ifjudikálispartú Odjek Vuics követnek Pasics miniszterhez intézett e hó 25-én kelt levelét közli, amelyben Vuics kifejti azon okokat, amelyek e hó 23-án tett kijelentésére késztették és azt mondja, hogy Pasics a mult év márczius havában tényleg Bécsben időzött, abban az időben, amikor gróf Goluchowski is ott tartózkodott. Azt a hírt, hogy Pasics Goluchowskinál kihallgatást akart nyerni, Vuics olyan helyről kapta, amelynek feltétlenül hitelt kell adnia. Pasics terveit illetőleg egy a kereskedelmi szerződés megkötésére kiküldött delegátusok, valamint számos más személy is információkkal bírt. Pasics óvatosan elkerülte, hogy bármit is mondjon Vuicsnak bécsi útjának valódi céljáról.

Egy tegnap kelt berlini táviratban Vuics kijelenti, hogy utólag is megerősítették azt a nyilatkozatot, hogy Pasics privát uton adott kifejezést azon óhajának, hogy Goluchowski gróf kihallgatáson fogadja. Bár én — így szól a távirat — a tiszta igazságot mondtam, a konfliktusra való tekintettel rendelkezésre bocsátom állásomat.

A francia katonák szabadságolása.

Páris, május 28. A kamara elveti azt a javaslatot, hogy a szabadságolás időpontja július 5-re tűzessék ki. A hadügyminiszter azt óhajtja, hogy a csapatok a július 14-iki köztársasági ünnepély alkalmából rendezendő csapatszemplén részt vegyenek, másrésztől kijelenti, hogy a szabadságolás július 12. után akadálytalanul megtörténhetik. A kamara 536 szavazattal 5 ellenében elfogadja Humbert képviselőnek azt az indítványát, hogy a katonák július 12-én szabadságot tartsanak, mire elfogadják a módosított törvényjavaslatot. Az ülés ezután véget ért.

Közgazdasági távirat.

Csikagó, május 28. *Gabonatözsde.* Zárlat. Buza irányzata állandó, májusra 96¹/₂ (99¹/₄) K., jul.-ra 98¹/₂. (101¹/₄) K., — Tengeri állandó, májusra 54¹/₂ (54³/₄) K.

Csikagó, május 28. *Terménytözsde.* Zsir máj.-ra 9.00, júliusra 9.07. Szalonna short clear 9.12. Sertés-hus júliusra 16.22.

New-York, május 28. *Terménytözsde.* Gyapot. New-Yorkban 12.25 máj.-ra 10.91. aug.-ra 11.01. New-Orleansban 12¹/₂. *Petroleum* stand withe. New-Yorkban 8.20. Filadelfiában 8.15. raffined in cases 10.65. Credit Balances of oil City 1.78. Zsir, Vestern Steam 9.45. Rohe testvérek 9.55. Ón 41.50—41.75. Réz 26.00—25.00.

New-York, május 28. *Czukor- és kávépiac.* Czukor fair rafining Muscovado 3.40. Czukor finomítva 1. sz. — Kávé Rio 7. sz. helyben 5.50, májusra 5.50. agasztusra 5.20.

UJDONSÁGOK.**Adjatok alamizsnát!**

— Gorombáskodás. —

... Hát igen! Olyan érzésem van, hogy szeretnék valami nagy, valami igen kemény gorombaságot mondani ennek a magyar glóbusnak. Olyan vaskos gorombaságot, amitől végre egyszer őszintén és becsületesen elszégyelje magát.

Mert szégyenteljes állapotok vannak itt kultúra dolgában. Minden jött-ment, idegen kultur-junker előtt affektáljuk európai voltunkat és ezeket dobálunk ki, hogy borralalót juttassunk csavargó semmiházi zsebébe, akiket otthon a saját hazájukban a kutya se ismert, tőlünk azonban duzzadó zsebekkel távoznak fölvánsni, kulturát hirdetni más Balkán-vidékek felé. Az orient-express első osztályu fülkéjében pedig a markába röhög. És igaza van.

Mert ez a mi parvenü henczegésünk körülbelül olyan komikus és olyan undorító, mint amikor a kendőzött képű cifra dáma adja a tisztességes asszonyt.

Azért csak lelátszik róla, hogy mi fajta szöttek.

Nem akarom itt sorra előszámlálni azokat a kipomádézott, ragyogó plasztronju, vándor-kulturhősöket, akiket az előkelő „*buen retiro*” jóvoltából ünnepelhettünk. Nem veszem számba azokat az ezeket sem, amelyeket ezek a finom urak tiszteletdíjként zsebre vágottak; pedig bizony, mondom, egyik-másikától egy kicsit sokallottam. Csak sokallottam! — pedig valójában boszankodnom kellett volna, hogy micsoda firmák merik itt magukat drága pénzért ünnepeltetni. És káromkodnom kellett volna, hogy akadnak rá emberek, akik a frakkjuk révén követelik maguknak az intellektualitás kiváltságait, ellenben olyan otrombán tudatlanok, olyan szörnyűségesen barbárok, hogy nem átallják magukat országfutó senkik, üres kulturszédelgők előtt blamálni.

Ellenben hol vannak ezek a tisztelt kulturáéhes urak és delnök, ha a magunk kicsi, de becsületes és — állítom! — hogy európai kulturánk istápolásáról van szó?

Elmennek a vernissageokra, meg a sétahangversenyekre megmutatni az új toalettküket, meg a szmokingjuk szabását és addig van. Nekik a francia irodalom istápolásában fáj a fejük és „*neue deutsche klassiker*” termelést kell ellenőrizniök, mert ott van az új modern világirodalom bőven bugyogó forrása.

Bizony ott van. És csoda, hogy akad még

olyan fanatikus bolond, magyar-anyaküllte, aki magyar íróvá lesz. Aki vállalja ezért a név ért mindazt a nyomoruságot és boldogtalanságot, amely ezzel együtt jár. — Mert tudják-e önök, igen tisztelt kulturáért lelkesülő magyarok és honleányok, hogy mennyit kap egy ugynevezett tárczanovelláért, — példának okáért — egy francia belletrista?

— Két, négy és ötszáz frankokat!

— És tudják, mit kap az ilyen írásért egy magyar író?

— Olyan, aki száz forintot kapna, alig van. Ötvenet kap egy-kettő; az átlag kap tizet és tizenötöt... De jó, ha van rá vevője! Olyan nagyon bőviben az sincs.

Itt van például ez a nem rég elhalt szegény *Thury Zoltán*. A legjobbak egyike a jók közül. Elpusztult fiatalon, mert megőrölte testét-lelkét az az embertelen, rettenetes harc, amit a száraz kenyérért folytatnia kellett. A míg élt szegény, alig talált helyet az írásainak, pedig egyre-másra fordították a dolgait németre, francziára és odakinn szencziót csináltak mélyeséges erejükkel. Itthon azonban nem kellett, mert itthon a kultúra csak jó szabásu frakkban vagy redingotban kell. Szegény *Thury Zoltán*nak pedig se frakkja, se redingotja nem volt, sőt nem is borotválkozhatott minden nap, mert gyermeknek, asszonynak kenyérre kellett a szive véren szerzett nyomoru garas.

És elcseppent a *Thury Zoltán* szivevérenek utolsó cseppje is, amivel övét táplálta. A szegény magyar író meghalt a kórházban és a kis család a nyomoruságra maradt örökül.

Hát urak! Kulturát szomjazó finom lelkek! Ennek a martirnak az írásait egy pár jó ember, a kultúra nevében most összeszedi. Könyvet csinál belőlük; könyvet, amely tele lesz kulturával és szívvvel és lélekkel és könyvvel. Ennek a könyvnek a jövedelméből kenyeret akarnak adni az özvegynek, hogy feinevelhesse jóra-szépére apró, kicsi árváit. Talán éppen arra, hogy ők is kiharcolják maguknak az édes apjuk kórházi ágját.

Az a szegény, büszke asszony, akinek azok az írások a hite, a vallása, az evangéliomja voltak, most odakínálja őket és csak nyomoru alamizsnát könyörög értük a gyermekei számára.

Hát szégyeljük meg már magunkat egyszer a kultúra nevében!

(—vay.)

Napirend. Naptár: Szerda, május 29. — Romai katolikus: Maxim p. — Protészans: Konf. — Görög-orosz: május 16. Theodor. — Zsidó: Sivan 16. — A nap kél reggel 4 óra 11 perczkor, nyugszik esti 7 óra 44 perczkor. — A hold kél este 10 óra 2 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 55 perczkor. — A közoktatásiügyi miniszter fogad d. u. 4 órakor. — A földmívelési miniszter fogad d. u. 10 órakor. — A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor. — Zászlóavatás a Szociálisták utca elemi iskolájában d. e. 10 órakor. — Bemutató a Veresligeti Színházban. — A Hunn és csónakozó egyesület közgyűlése. — A képviselőház ülése d. e. 10 órakor. — A képviselőház II. hivatali bizottságának ülése d. e. 11 órakor. — A Kis aludó Társaság ülése d. u. 8 órakor az Akadémiában. — A Magyar Néprajzi Társaság ülése d. u. 8 órakor a Nemzeti Múzeumban. — Bérnálás az Erzsébetvárosban. — Az építési és műszaki rajzolóknak országos nagygyűlése. — A magántisztviselő 56 országos kongresszusa. — A Bethlen Gábor Kör mai délutáni adása a de'ektívok javára Szinre kerli: Sherlock Holmes. — A IX. ker. Jótékonyági négy sülöt közgyűlése d. u. 10 órakor. — Galamblov-verseny a Margitszigeten. — A Nemzeti Szalon rendezés miatt zárva. — A Könyves Kálmán emlékéret szalonia (Nagymező-utca 87—89). rendezés miatt zárva. — Honti kiállítás az Uránia Kigéplő Szalonjában, naponta 9—2-ig Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva. 9—1-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2 óráig. — A földtani intézet múzeuma meglekinthető 1 kor. belépődíjjal. — A Széchenyi Múzeum meglekinthető 1 kor. belépődíjjal. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig 3—6-ig. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—12 és 2—5-ig. — A Techn. iparmúzeum és könyvtára nyitva 9—10-ig. — Goethe-szoba nyitva 9—12-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—1-ig. — Az Adám könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig és 8-tól 8-ig. — A pedagógiai könyvtár és tantervkiallítás nyitva 3—6-ig.

— **Személyi hír.** *Maria Annunziata* főhercegnő, a steierországi zeneünnepély védnökője ma délután Grazba érkezett. A főhercegnő este megjelent a zeneünnepély második hangversenyén.

— **A vezérkari főnök Berlinben.** Konrad altábornagy, vezérkari főnök ma délután Berlinbe érkezett. A vezérkari főnök kíséretével együtt a német császár vendége. A Palae-fogadóban szállt meg. Ma reggel *Putz* német vezérkari szárnysegéd kíséretében meglátogatta *Moltke* német vezérkari főnököt, *Einem* hadügyminisztert, *Hülson-Heseler* katonai kabinettfőnököt, *Bilow* herceg birodalmi kancellárt s látogatást tett több udvari főméltóságnál. Ma este nyolcz órakor *Moltke* vezérkari főnök Konrad altábornagy tiszteletére ebédet adott

— **A norvég királyi pár Párisban.** A norvég királyi pár tiszteletére az Elysée-palotában adott lakomán Fallières elnök a következő pohárköszöntőt mondotta:

— E látogatás értékes záloga azoknak az érzéseknek, a melyek önöket áthatják, valamint annak a baráti viszonynak, a mely a két államot egyesíti. Azok az óvációk, a melyekben önök részesültek, meg fogják győzni önöket a francia nemzet általános rokonérzéséről. A király egészségére, birodalma nagyságára, a királyné, valamint Olaf herceg boldogságára és Norvégia virágzására üritem poharamat.

A király válaszában szinte meglepedésének adott kifejezést a szives fogadáson s köszönetet mondott azért, hogy Franciaország a koronázás ünnepén, valamint Norvégiába érkezésekor követekkel képviseltette magát. E figyelmességben fontos zálogát látja Franciaország rokonérzésének s reméli, hogy a jó viszony a két ország közt megmarad. A király végül az elnökre, valamint Franciaország nagyságára és virágzására üritette poharát. A pohárköszöntők után, melyeket állva hallgattak meg, a zenekar a norvég, illetőleg a francia himnuszt játszotta.

Fallières elnök a mai ebéd folyamán tudomására hozta Hakon királynak, hogy nagy öröme fog szolgálni, ha a király látogatását Norvégiában viszonzhatja. A király nagy meglepedéssel fogadta a kijelentést.

A norvég követnél adott reggeli után Hakon király és neje Fallières elnök társaságában megtekintette Páris nevezetességeit, többek között a városházát, ahol igen szíveslyes fogadtatásban részesült. Délután öt órakor a külügyminiszterium palotájába tért vissza a királyi pár, melyet a lakosság mindenféle lelkes ovációkban részesített.

— **Katonai kinevezések.** A király vezérkari alezredessé nevezte ki tardoskeddi *Benkő* Béla őrnagyot, a kolozsvári honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnökét, továbbá a magy. kir. honvédség gyalogsági állományába ezredessé a következő alezredeseket: *Reiszner* Hugót (a nagyzebeni 23. honvédgyalozredben), *Filippovich* Alajost (a brassói 24. honvédgyalozredben), *Weber* Alfrédet (a budapesti 1. honvédgyalozredben), *Zeisberger* Jánost (létszámfelett a szabadkai 6. honvédgyalozredben), a Ludovika honvédkatonai akadémia tanárát és *Cyrcek* Ferenczet (a pozsonyi 13. gyalozredben); alezredessé a következő őrnagyokat: tannenfeldi lovag *Pittoni* Bélát (a brassói 24. honvédgyalozred), *Preyer* Sándor (trencsényi 15. honvédgyalozred), losadi *Györffy* Endrét (pozsonyi 13. honvédgyalozred), péterfalvai *Molnár* Dezsőt (besztercebányai 16. honvédgyalozred) és *Schmarda* Károlyt (zágrábi 25. honvédgyalozred).

— **A czári család nyaral.** Sok gondot okoz az orosz kormányának a czári család nyaralása. Már régebben készülődnek rá, hogy az orosz uralkodót és familiáját Péterhofba, a czár nyári tartózkodási helyére áttelepítsék. De mindig féltek az összekülvéstől s attól is, hogy a czári család átköltözését szökési kísérletnek fogják mondani. Most végre határoztak, de nem véglegesen. Még nem tudják, vajon a czár egyenesen elmegy-e Péterhofba, vagy pedig előbb tengeri utazást fog tenni. Erről a czár a carszkoje-szélői csapatszemplé után fog dönteni. Ezen a szemlén a czáron kívül jelen lesz a czárné és a trónörökös is.

— **Eszékiek a pécsi kiállításon.** Az eszéki kereskedelmi egyesület holnapután külön vonaton kirándulást tesz a pécsi kiállítás meglátogatására. A kirándulás háromszáz ember vesz részt.

— **Rákóczi-szobor Zólyomban.** Junius hó 2-án leplezi le Zólyom városa a mozdonyvezetők által felállított II. Rákóczi Ferenc fejedelem szobrát. Tegnap, e hó 27-én helyezték el a szobor talapzatába az okiratot, amely a szobor keletkezésének történetét, a jelenlegi pénznekem és a mozdonyvezetők legutóbbi lapjának egy példányát foglalja magában. Az okirat elhelyezésénél megjelent Zólyom város polgármestere és főjegyzője, *Pethes* Tivadar, a mozdonyvezetők szövetségének elnöke és a zólyomi szoborbizottság összes tagja, valamint nagyszámu közönség. A szoborbizottság este ülést tartott, amelyen egyetemlegesen elhatározták azokat az előkészületeket, amelyekkel a kormányt, a parlamentet, az igazgatóságot s a vendégeket fogadni fogják, akiket a szilácsi kirándulásra is kalauzolni fognak.

— **Mégis pozsony—bécsi villamos.** A törvényhozás bizottságaiban hiában bukott meg kétszer is a terv, a halvaszületett idea kísérteni jár. Még mindig esik szó a pozsony—bécsi villamosról. Most Pozsony iparos és kereskedelmi köreiből nagyobb szabású mozgalom indult meg az iránt, hogy a pozsony-határszéli villamos vasut mégis fölépüljön. Evégből egy fölhívás a pozsonyi városháza nagytermébe ma délutánra négyülésre hívta össze Pozsony polgárságát, hogy a tervet ugys pártoló kormányánál a javaslatnak újból való be-terjesztését s a terv megvalósítását kérje és sür-gesse. A négyülés össze is ült ma délután, hoz-zott is egy határozati javaslatot, de bajosan hisz-szük, hogy ez a nagyhangú, lármás írásmű valami jó haszont hozna a villamos vasut ügyének.

A határozati javaslatban a nagygyűlés egyhan-gulag kimondja, hogy a Pozsony-határszéli vasut létesítését gazdasági szempontokból szükségesnek tartja, és ahhoz határozottan ragaszkodik. A hatá-rozati javaslat szerint mindazok az ellenvetések, melyek a tervezett vasúti vonal gazdasági jelentő-sége ellen felhozhatók, tévesek és helytelenek.

Tiltakozik a határozati javaslat az ellen, hogy a vasut Bécs külvárosává tenné Pozsonyt.

Ezek után a határozati javaslat így folytatja: Mindezekről áthatva sajnálatát és megütközé-sét fejezi ki a mai nagygyűlés afelett, hogy egye-sek szertelen agitációja képes volt ennek az ügy-nek a képviselőházban való elintézését hónapok óta késleltetni, esetleg meg is hiúsítani, daczára annak, hogy a város kivánságainak, panaszainak és közvéleményének hivatott tolmácsai, u. m. a törvény-hatósági bizottság és a kereskedelmi és iparká-mara a vasut létesítése érdekében minden lehető-megfettek. Sajnáljuk ezt nemcsak azért, mert ez-által városunk jól felfogott gazdasági érdekeit ve-szélyeztetve látjuk; hanem azért is, mert az ezen vasútvonal létesítése ellen folytatott harcz csakis arra alkalmas, hogy minket magyarokat, valamint gazdasági felfogásainkat a művelt külföld előt nevétségessé tegyen.

Végül fölkéri a határozati javaslat a kormányt, hogy a pozsony-határszéli vasutról szóló törvény-javaslatot az indokolatlan ellenáramlatokkal szem-ben védje meg és a Házban még a jelen ülés-szak berekesztése előtt tárgyalassa le. Ellenkező esetre meg is fenyegeti a kormányt s határozati javaslat, mely így végződik:

Csakis ezuton, jogos kérésünk meghallgatása esetén lehet reményünk arra, hogy az immár fel-zaklatott kedélyek lefognak csillapodni és hogy a jelenlegi kormányt támogató polgárok között a megingott bizalom újra megfog erősödni.

Igy a határozati javaslat. A pozsonyiak szerint tehát nem a nemzet közvéleménye, csak „egyesek szertelen agitációja“ lázad föl a villamos terve ellen s minden ellenérv téves és helytelen, mely vagy tájékoztatásból, vagy Pozsony iránt való ellenszenvből fakad. Ellenzékeskedéssel fenyegetik meg a kormányt, a villamos tervéhez pedig szigo-ruan „ragaszkodnak.“ Hát ragaszkodjanak! Ez jo-gukban áll. A terv azonban csak terv marad, mert a nemzeti közvéleménynek viszont ahoz van joga, hogy a maga álláspontjához ragaszkodjék s ne vessen ügyet a harczias pozsonyi kiskakasok kukorikolására.

— **A Nemzeti Kaszinó tagjainak kirándulása.** A Nemzeti Kaszinó több tagja tegnap sikerült auto-mobil-kirándulást rendezett a Svábhegyre, ahol Christe Károly Sváb-hegy szállodájának éttermé-ben késő estéig cigány zene mellett töltötték el az időt. A kirándulásban résztvettek: gróf András-sy Gyula belügyminiszter, gróf Andrásy Sándor, gróf Hadik-Barkóczy Endre, gróf Széchenyi István, gróf Zichy Béla, gróf Wenckheim István, gróf Szapáry Pál, báró Vécsey László, herceg Odes-chalchy Géza, gróf Károlyi Mihály, gróf Almásy Györgyné s a főúri hölgyvilág számos tagja.

— **Krón Kálmán temetése.** A fővárosi társaságok álfalánosán kedvelt tagjának, dr. Krón Kálmán ügy-védnek hirtelen bekövetkezett halála nagy részvé-tet keltett mindenfelé. Édesatyja és nagynénje meg-történ siratják oly korán elköltözött kedvenczükét, barátai és ismerősei tömegesen keresték fel a boncz-tani intézetben, ahonnan ma este szállították ki az új rákoskeresztúri temető halottasházába s virá-gok és koszorúk közepette ravatalozták fel a ko-porsót. Temetése holnap, szerdán délután öt óra-kor lesz az ottani halottasházából a római katoli-kus vallás szertartása szerint. Szomorkodó barátai nevében dr. Pap Zoltán országgyűlési képviselő fogja elbucsztatni az elköltözött kedves hű pajtást.

— **A londoni lordmayer Berlinben.** A londoni lordmayer június 16-án este 53 angol kíséretében Berlinbe érkezik, hogy megtekintse a német biro-dalom fővárosát. A lordmayer 4 napig akar Ber-lingen maradni, amely idő alatt a város vendége lesz. A programban több ünnepélyes fogadtatás, egy nyári ünnepély az állatkertben, városi köz-épületek megtekintése, van felvéve. A városi ta-nács egy ünnepi bizottság megalakítása és 40 ezer márka megszavazása céljából külön ülés tart.

— **Művészmajális.** A városligeti tavon és a tó környékén ugyancsak mozgalmas élet uralkodik. Gályát gálya után bocsátanak a vizre s aztán nyomban hozzáfognak a dekorációkhoz. Az eddi-gelő emlitettek kívül lesz egy gyönyörű mese-gálya, amelyet Falus Elek díszít, azután egy gyermekjáték-árus gálya Jávör Pál díszítésével, sárkányos vadászati és halászati — de ki tudná elsorolni, hogy még milyen mindenféle gálya — amelyekben serényen dolgoznak a körmenői Frimm művésztestvérek, Lányi Ignác szobrászművész és mások. Hogy a tó hullámain új gálya jelenik meg: a gyalogföldön is új meg új sátor és csárda emel-kedik. A sátrak és csárdák legtöbbje a Vajda-Hu-nyad alatt épül s itt lesz a csárdák csárdája, a híres Kutyakaparó, amelyeknek udvarára Feszty Árpád egy igazi magyar gémes kutat hozatott Komá-rommegyéből. A csárdák ablakában muskátli fog pi-roslani, odabenn pedig tüzesszemű magyar menyec-skék tartják jól a vendéget étellel, itallal, a füstös cigány pedig huzza a bánatos és vig nótákat. A csárdákhoz gyalogszerrel legközelebb a díszes fő-kapun át lehet eljutni, a mely a fővárosi pavillon-nal szemben nyílik. A kaput Falus Elek és Jávör Pál díszítette, s az allegóriája lesz a képzőmű-vészeteknek a többi művészetekkel való egyesülési-ben. A főkapun kívül lesz még két mellékkapu is, egyik a korcsolyapavillon mellett, a másik pedig a csónakok háza előtt. Innen azután néhány ga-rasért révészek szállítják át a mulatókat a tulsó partra. A csónakház kapuja mellett lesz a japán teaház s ez előtt mólók fognak kinyulni a tóba, ahol szintén hűsítőket fognak kiszolgálni. A hölgy-bizottság tegnap ülést tartott kinn a ligetben Dániel Ernő és Zemlén P. Gyuláné vezetésével, ame-lyen Herczeg Ferencz tett jelentést a hölgyeknek az ünnepély részleteiről.

— **A budapesti hadtestparancsnok nyugalomban.** Utóbbi napokban többször terjedt el az a hír, hogy gróf Uexküll-Ghyllenband lovassági tábornok, a budapesti 4-ik hadtest parancsnoka, nyugalomba vonul. Ez a hír úgy látszik valóságosan alapszik, mert a hadtestparancsnok makacs gégehurujta miatt hosszabb szabadságot volt kénytelen venni, mely után állítólag végleg visszavonul a tényleges szolgálattól. Gróf Uexküll-Ghyllenband külföldben most már hetvenegy éves és ötvenhárom éve van tényleges szolgálatban. Mint egészen fiatal tiszt vett részt 1859-ben az olasz hadjáratban. 1866-ban Königrátnél és Blumenaunál rendkívüli bátorsá-gával tünt ki. Az utóbbi tizenhét év leforgása alatt nem kevesebb, mint négy hadtestnek és pedig a 6., 1., 2. és 4-ik hadtestnek állt az élén. Hogy ki lesz az új hadtestparancsnok Budapesten, az még a jövő titka.

— **Egy igazgató jubileuma.** Megkapó, kedves kis ünnepély folyt le az V. ker. Szemere-utcai köz-ségi elemi iskolában. Eitner Ödön helyettes igaz-gatónak ünnepelték 25 éves tanítói jubileumát. Az ünnepeltet Lévy Izor az V. ker. első számú isko-laszék nevében, Klinda Gyula f. v. tanító pedig a tantestület nevében üdvözölte. A tanítványok nevé-ben Szemere István harmadosztályú növendék mon-dott néhány üdvözlő szót és virágsokrot nyújtott át az igazgatónak, aki meghatóttan mondott kö-zönetet a meleg ünneplésért.

— **Virchow szobra.** Az orvosi tudomány rege-nerátorának Virchownak szobrot fog állítani a hálás Németország. Ennek a tudósnek érdemeit valóban fölösleges ismételtelen felsorolni. Ha csak annyit emlitünk, hogy ő volt az Rokittanszkyval együtt, aki a modern orvosi tudományt a kórboncz-tanra építette fel, máris megértjük, hogy mennyire érdeklődnek a tudósok az emléke az érczen való megörökítését. Annál furcsább volt, hogy Künsch szobrász olyan pályaművel nyerte a Virchow-szoborra kitűzött pályadíjat, amely min-dent kifejezett, csak Virchow egyéniségét nem. A pályamű Herkulest ábrázolja, amint a nemeai oroszánt fojtogatja. A család megütközött ezen a pályaművön és nem is fogadta el. A szobrász most a művet átalakította. Az allegorikus szobor-csoport kisebb lett. A közepén Virchow aranyos bronz-szobra foglal helyet. A művész azonban az

állvány háttára egy reliefet tett, amely Virchowot mint a patalogikus anatomia mesterét mutatja be, amint egy hullával operál. Mig tehát az előbbin egyetlen egy formában sem volt kimintázva a mester, itt kétszer jelenik meg. A szobrásznak azonban ezzel az átalakítással sincs szerencséje. A családnak így sem tetszik s igen sok műértő is egy véleményen van a családdal.

— **A Budapesti Újságírók Egyesülete** ma délután rendkívüli közgyűlést tartott Herczeg Ferencz el-nöklésével. A közgyűlés, a melyen az egyesület tagjai nagy számban jelentek meg, hosszas és be-ható eszmecsere után magáévá tette a választmány részéről javasolt alapszabálymódosításokat, ame-lyeket Seress László főtitkár terjesztett elő kellő megokolás kíséretében. A módosított alapszabályok többek között a választmány tagjainak számát 30-ról 36-ra emelték s a közgyűlés — a minisz-teri jóváhagyás reményében — már ma megvá-lasztotta a hat új választmányi tagot, akiknek funkciója azonban csak az alapszabályok jóvá-hagyása után kezdődik. Az új választmányi tagok: Braun Sándor, Lenkey Gusztáv, Schmittely Jó-zsef, Molnár Ferencz, Csörgő Hugó és Kóbor Tamás.

— **Az osztrondi sakkverseny.** A keddi tizedik forduló eredményéről kiküldött tudósítónk a követ-kezőket táviratozza: Marshall revancheot véve az első turnusban ért vereséget, ma legyőzte Ja-nowskit s így dr. Tarrasch, aki remist ért el Schlechter ellen, egy teljes egységgel áll eső helyen. Burn legyőzte Csigorint. A mesterversenyen Cohn E. újabb vereséget szenvedett; ezuttal a gyöngébb Shories győzte le. Metger sem kerülhetett el az első vereséget, amit csodálatosan Billecard ellen szenvedett. Most már csak Niemzowitsch és Rubin-stein büszkélkedhetnek azzal, hogy még veretlenek. Mieses remist értvén el Marco ellen, a vezetést to-vábbra is megtartotta. Tartacower nyert Blackburne ellen, Shoosmith legyőzte Mortimert, Swiderski nyert Van Vliet ellen. Duras veszített Spielmann ellen és Teichmann nyert Jacob ellen. A Forgács—Rubin-stein, Johner—Scheve, Stüchting—Salve, Snosko-Borowski—Leonhardt és John—dr. Perlis játszmák remisvel végződtek. Bernstein nyert Lee ellen, mig a Niemzovitsch—Cohn N. parti nem nyert befeje-zést. Állás a tizedik forduló után:

Nagymesterverseny.: dr. Tarrasch 7, Schlech-ter 6, Janowski 5½, Marshall (1), Burn 4, Csi-gorin 2½ (1).

Mesterverseny.: Mieses 8, Niemzowitsch 7 (1), Metger (1), Salve (1), Swiderski (1), Rubinstein 6½, Cohn E. (1), Marco, Spielmann, Tartacower 6, John (2), Bernstein, Snosko-Borowski 5½, Forgács (1), Stüchting, Shories, Teichmann 5, Blackburne 4½.

A csütörtöki tizenegyedik fordulón a következő párok mérkőznek: Van Vliet—Shoosmith, Perlis—Swiderski. Billecard—Johner, Salve—Metges, Fleisch-mann—Stüchting, Leonhardt—Jakob, Cohd E.—Snosko—Borowski, Cohn W.—Shories, Black-burne—Niemzowitsch, Rubinstein—Tartacower, Du-ras—Forgács, Scheve—Spielmann, Mieses—Johner, Bernstein—Marco, Mortimer—Lee.

— **Egy magyar tudós a királynál.** Már tegnap közöltük, hogy a király legfelsőbb magánkihall-gatáson fogadta Déchy Mórt, ismert Kaukázus-utazót, a Magyar Földrajzi-Társaság alelnökét. Déchy régebben mint m. kir. kormánybiztos működött s már akkor is feltűnt tudományos ered-ményű utazásaival a Himalayában, Észak-Afrika-ban, a Spitzbergákon. Az utolsó években a Kau-kázus ismeretlen, hófedte magas régióinak kikutatását tűzte ki életfeladatául s ismételtelen vezetett oda expedíciókat. Déchy és a kíséretében levő szaktudósok mindannyiszor hazai inté-zeteink számára értékes gyűjteményeket hoztak magukkal. Husz évig tartott a fáradhatatlan kutató nagy áldozatkészséggel párosult működése, s annak eredményeként legközelebb meg fog jelenni három-kötetes utazási munkája. A király az utolsó évek-ben több kiváló utazót, mint Nansent, Sven-Hedint, Amundsent fogadta, de magyar kutatót most fogad először. A kihallgatás folyamán a király érdeklő-déssel hallgatta Déchy előadását a közszáli kecské-ről és a Bizonvadászatról, valamint szívesen fo-gadta a tudós utazó kaukázusi utazásáról szóló munkáját.

— **Pusztító tűz.** Kézdivásárhelyt az éjjel Császár Imre szeszgyárosnak fából épült nagy marhahizlá-lója leégett. 27 darab hizott ökör a lángok marta-léka lett, s nyolcz ökör sulyos égési sebeket szen-vedett. Mintegy 50 darab ökröt sikerült kimenteni. A tűz valószínűleg gondatlanságból keletkezett.

— **Rudolfsgnád pusztulása.** Az újabb érkezett hírek megerősítik mindenben annak a szörnyű katasztrófának híreit, mely elpusztította Rudolfsgnád községét. A fékevesztett ár teljesen elborította a falut. A beszakadt védőgát betömésére tett minden kísérlet meghiusult s vasárnap reggel már százhusz méternyi szélességben tódult az árvíz a védőgát szakadékan át az ártérre. A dunai gőzhajós társaság titeli révkapitánya az összes rendelkezésre álló csónakokat, megfelelő legénységgel szárazon a faluba vontatta, a lakosság megmentésére. Amikor vasárnap reggel nyolcz órakor a vizár elérte a falut, a csónakokat a falu végén a vízbe állították, ug, hogy amint az első házakat is elérte a víz, a mentő-csónakok megkezdették a munkát. Mint-hogy a falu közepe a legmagasabban fekszik, a víz délig csak lassan emelkedett, de délután már az egész falu víz alá került. A víz magassága estefelé helyenként elérte a másfél méternyi magasságot is. A lakosság egy része még éjjel kihurczkolt a faluból a töltésre, de sokan akkor is még a házban maradtak, amikor már a víz a lakásba is behatolt. Egy öreg ember baltával fenyegette meg azokat, akik ki akarták hurczolni a házából, hogy megmentésük. A téglából épített házakban nyugodtan megmaradtak, mert tapasztalásból tudják, hogy házuk kiállja az árvizet. De hétfőn már kiderült, hogy az árvíz borzalmasabb, mint a legutóbbi. Hétfőn a víz helyenként elérte a harmadfél méter magasságot, az egyik ház a másik után omlik össze s már közel kétszázötven ház fekszik romokban. A mérnökök véleménye szerint a katasztrófát a hat méter magas betonépítmény alatt átszivárgó talajvíz okozta, mert az árvíz következtében a rejtett csatornák kiszélesedtek és az egész építmény merőlegesen süllyedni kezdett. Az elárasztott terület tizenhátezer katasztrális hold, a vetésben okozott kár pedig körülbelül tizenötezer korona. Az épületek megmentésére kiküldött miniszteri biztos belegyeztet a karasi töltés átvágásába, de attól tartanak, hogy Rudolfsgnád ezzel sem lehet megmenteni, mert legalább három napig eltart, amíg a vizet leapasztják s ez alatt az összes vert házak beomlanak.

Torontálmegeye alispánja folytatólag intézkedett, a temesvári hadtesparancsnokság megkeresésével, hogy a mentési célokból, nemkülönben a forgalom lebonyolítási, valamint a biztonsági szolgálat érdekében egy 20 vizijárművel felszerelt utászcsapat haladéktalanul a helyszínére menjen.

A földmivelésügyi és belügyi miniszteriumban állandó szolgálat van, a helyi hatóság esetleges támogatása céljából. A földmivelésügyi miniszter újabb *Lukács István* és *Patreiner Dezső* kir. mérnököket küldte ki, hogy a védőtöltések külső és belső oldalán most már az elhabolás ellen szükséges védekezésben résztvegyenek. Tegnap éjjeltájban óriási vihar és zivatar vonult el Rudolfsgnád felett. A község lakosságának java része a falu mellett elterülő védőgáton töltötte iszonyatos félelem között az éjszakát. A Körös dunai monitor reggel óta itt vesztegel és szolgálatra jelentkezett a hatóságnál. Az Országos Vízépítési gazgatóság déli jelentése szerint a rudolfsgnadi öblözet töltéseinek elhabolás ellen való védekezésénél szükséges közreműködésre két állami mérnök rendeltetett ki. A szakadás okainak megvizsgálására a földmivelésügyi miniszter *Steinecker Gábor* műszaki tanácsost küldte ki.

Késő éjjel jelentik a rudolfsgnadi árvíz katasztrófáról Nagy-Becskerekéről: Rudolfsgnád a helyzet változatlanul súlyos. A víz emelkedése megszünt ugyan, de az egész községet víz borítja. A szakértők véleménye szerint a víz aligha fog két hét előtt a község területéről elvonulni, míg a környék és a szántóföldek legkedvezőbb idő mellett is négy hétig víz alatt lesznek. Az alispánhoz érkezett jelentés adatai szerint eddig összesen 130 ház dőlt be, tekintve azonban, hogy a víz hosszabb ideig a faluban marad, a házak legnagyobb része nem fog a víznek ellentállhatni, mert a hivatalos adatok beérkezése óta is számos ház bedőlt és a megmaradt házak ökolnyl széles repedéseket mutatnak. Ma reggel Szegedről egy utász zászlóalj 16 pontonnal a katasztrófa színhelyére érkezett,

ami a lakosságot teljesen megnyugtatta. A pontonok legnagyobb részét Perlaszon, Titelen és Csentán helyezték el.

A rudolfsgnadiak részére gyűjtés indult meg. A titeli Tisza-Duna töltés fenntartási társulat 1000 koronát, Tittel község képviselőtestülete mai gyűjtésén 500, Tittel közönsége 500 koronát adományozott. A temető vízben áll. A keresztek az utcákon és a rétek fölött uszkálnak. Az időjárás esős, borult. A lakosság a töltésen karókból és deszkákból összelákkolt kunyhókban tartózkodik. Az állatok elpusztultak. Sok állat, szarvasmarha mentés közben pusztult el.

Folyóvízeink áradásáról az Országos Vízépítési Igazgatóság a következőket jelenti: A felső Duna emelkedése még egyre tart; az áradás eleje ma már Komáromban van, holnap Budapestre ér. A mai vízállásból következtetve, Budapestben az alsó rakodópart újból való elöntése nem várható. Budapesttől lefelé Orsováig a Duna apadó jellegű. Gombostól lefelé a vízállás még igen nagy. A Tiszatorok közelében, ahol a rudolfsgnadi társulat töltése átszakadt, további apadás várható s ha csak a felső Duna erősebben nem árad, tartós apadás várható. — **Eszékről táviratozzák:** A megáradt Dráva vize ma éjjel az Eszékekkel szomszédos Révfülöpi község határában átszakította a védőgátat, minek következtében a helységet, valamint Eszék északi részét árvízveszedelem fenyegeti. A gátépítésre egy század utászt küldtek. Különben a víz a legutóbbi három nap óta harmincz centiméterrel apadt.

— **Jókai Mór szobra Komáromban.** Komáromban a város legnagyobb szülőföldjének s örök büszkeségének nevével kör alakult, melynek irodalmi működésén kívül egyik legnemesebb célja Jókai szobrának mielőbb való felállítása lesz. Jókai halála óta három év múlt el már, szülővárosa most rója le köleles tartozását. A nagy költő halála hónapjában a Múzeum-Egyesület kezdeményezésére a komárommegyei és városi összes kulturegyesületek elhatározták, hogy egyesülnek és Jókai Közművelődési Kör-ré fognak alakulni. Az értekezlet ma folyt le a vármegyeháza termében. Az alapszabályok megvitatása után elhatározták, hogy június első felében a Jókai-szobor javára ünnepélyt rendeznek, melyen való közreműködésre felkérlik *Eötvös Károlyt*, *Beöthy Zsoltot* és *Heltai Jenőt*.

— **Angol újságírók Bülow kancellárnál.** A birodalmi kancellár május 30-án este a kancellári palota parkjában vendégül fogadja az angol újságírókat. A kancellár az angol vendégeken kívül a német sajtó kiválóbb munkásait, az összes államtitkárokat, a porosz minisztereket, a pénzügyi, kereskedelmi és ipari világ számos kitűnőségét, a nevezetesebb művészeket és tudósokat is meghívta.

— **Éljen a király! . . . Éljen a választójog!** Június ötödikén érkezik a király Budapestre, hogy a megrendelt 8-iki ünnepségeket hosszu távollét után a magyar fővárosban töltsse. Ezzel a ténynyel kapcsolatban az a hír jár szerte a városban, hogy a nemzetközi szociáldemokrata párt nagyszabásu tüntetéssel készül ünnepelni a királyt, azon czímen, hogy, hogy Ausztriának az ő akaratából már megvan az általános, titkos és egyenlő választói joga. Sok ezer szocialista fogja várni az uralkodót június 5-én a vasutnál és az ezrekre menő tömeg két kiáltással fogja őt üdvözölni:

— Éljen a király! . . .

— Éljen a választójog!

A tervben kétségtelenül van sok megkapó ötlet, ha — nézetünk szerint — nem is éppen a királynak köszönheti Ausztria a maga nagy vivmányát. De hát egy hiba van a kréta körül. Maga a budapesti szociáldemokrata - párt ugyanis nem nagyon vallja magának az ötletet. Kérdésünkre a párt vezetősége egyenesen ki is jelentette, hogy ilyesmivel a párt még csak nem is foglalkozott. A júniusi ünnepségeknek tehát, egy érdekes és lélekemelő programm pontja ilyenképen elmarad.

— Hja, hiába! Azoknak a szocialistáknak nincs szívük.

— **Találkozó.** Csillag Margit (Érsekújvár) felkéri osztálytársnőit, akik a győri állami elemi tanítóképző intézetben az 1900. évben képesítő vizsgálatot tettek, hogy a hét éves találkozó megbeszélése végett vele minél előbb lakászcímüket tudassák.

— **Egy urinó tragikus halála.** Arad városában általános és nagy részvétet kelt egy hetvenéves urinó megrázóan tragikus végzete. A matrona neve *Fischer Jenny* volt. A konyhában foglalatzkodott. A tüzhelyről egy szikra a ruhájára pattant, amitől az uriaszony egész ruhája meggyuladt. Mire segítségére érkeztek, már oly égési sebeket szenvedett, hogy meghalt.

— **Schächter Mózes magyar állampolgár.** Alig pár napja irtuk csak meg, hogy milyen tiszteletreméltó, egyszerű jósággal bánt gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszter a szegény sorsüldözött *Schächter* Mózesrel. Megirtuk az is, hogy *Boda Dezső* főkapitány mennyi jóindulattal tett meg mindent, hogy a szerencsétlen ember sorsa valahogyan enyhíthető legyen. Ennek a két urnak nagy, emberszerető igazságérzete pedig már garancia arra, hogy *Schächter* Mózesen nem esik jogtalanság. Meg is voltunk nyugodva sorsában. Ma azonban olyan nevezetes fordulat állott be az ügyben, hogy erről mégis meg kell emlékeznünk, ámbár hogy valójában a belügyminiszter megnyugtató nyilatkozata után, jelentősége alig van az eseménynek.

Schächter Mózes ugyanis magyar állampolgár lett. És pedig adoptáció révén. Egy dunaföldvári idős házaspár, *Grünfeld* Lipót és neje, született *Wellisch* Lenke fogadta fiának a sorsüldözött embert. Az erre vonatkozó egyezséget tegnap délután kötötték meg Dunaföldváron, dr. *Angyal Béla* kir. közjegyző előtt és a közjegyzői okiratot ma délben személyesen adta át *Schächter*, ügyvédje dr. *Perl Soma* kíséretében gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszternek. A miniszter ezuttal is rendkívüli jósággal fogadta vendénczét. Elmondatta vele magának apróra kiutasításának egész történetét. *Schächter* bemutatta *Andrássynak* dokumentumait, hogy sem foglalkozás nélkül nem volt Bártfán, se tiltott dolgokat el nem követett, szóval bizonyította, hogy nem szolgáltatott komoly okot a kiutasításra.

Végül elmondotta *Andrássynak*, hogy rendületlenül bizik benne, az ő jóságában és pártatlan igazságérzetében, az adoptálást pedig csak azért fogadta el, hogy bizonyítékát szolgáltatassa a magyar földhöz való ragaszkodásának, amely hányattatásában védelmet, otthont és hazát adott neki, a szegény hazátlan bolyongónak.

Andrássy azután átvette tőle az okmányokat és egy pár szives szóval elbocsátotta.

— **A berlini pékek sztrájkja.** A berlini sütőmunkások elhatározták, hogy a péksegédek azon műhelyekben, ahol követeléseiket nem teljesítették, ne dolgozzanak. E határozat 5000 péksegédre vonatkozik.

— **Nessi Pál levelet irt.** Három hete, hogy *Nessi Pál* volt országgyűlési képviselő megszökött Budapestről, hogy elkerülje a törvény büntető kezét. Távozása előtt tudvalevőleg lemondott az ügyvédi diplomájáról, dr. *Györffy Gyula* barátjának pedig megható bucsulevelet irt, melyben elmondja, hogy belefáradt a rengeteg küzdelembe, üldözésbe és másutt próbál szerencsét. Merre veszi útját, nem irta meg és hozzátartozói attól féltek, hogy az elkeseredett ember esetleg öngyilkos lesz.

Nessi Pál itthon hagyta tíz éves kis fiacskáját is, aki pár napig dr. *Györffy Gyulanál* lakott, azután pedig *Nessi* apja, *Nessi Gyula* kéményseprőmester fogadta házába az árván maradt gyermeket. Azóta semmi életjelt nem adott magáról *Nessi Pál*.

Tegnap este azonban levelet hozott a posta a fiúnak. A levelet *Nessi Pál* irta egy angol hajóról. Elmondja benne, hogy amióta elhagyta Magyarországot kevés pénzével Londonba utazott. Ott keresett valami állást, de nem talált. Most hajóra szállt, hogy átmenjen Amerikába, ahol le akar telepedni.

Szorgalmasan dolgozni akar és reméli, hogy tisztességes munka árán sikerül magának az újvilágban pozicziót teremteni és tisztességes jövedelemhez jutni. Ha ezt sikerül elérnie, kihozhatja magához a fiát is; ha a szerencse itt sem akarna melléje szegődni, újra hajóra ül, vissza jön Budapestre és leül azt a büntetést, amit a bíróság okirathamisítás miatt ráért.

A temesvári gyilkosság. Weber György nevű temesvári rendőrt, akit az a gyanu terhelt, hogy része volt temesvári hármasságban, szabadon bocsátották. Bebizonyult, hogy a ruháján lévő vérfoltok, amelyek gyanussá tették, lovának sebéből származnak. Valami halvány világosság mégis dereng a sötét ügyben. A gyilkosság színhelyén napokkal ezelőtt fiatal suhancok ólálkodtak. Amikor a rendőrség erről értesült, rögtön oda-irányult a nyomozó közegek figyelme, hogy a gyilkosságot nem követte-e el **Kronberger János** hírhedt temesvári csavargó, aki bár csak 19 éves, mégis háromszor volt már büntetve és apját is ő ölte meg. Édesapja ugyanis, aki mint volt rendőr szegyezte fia romlottságát, feljelentette és a szörnyeteg ekkor késsel gyilkolta meg apját. A szerencsétlen apa nem jelentette föl a fiút, hanem titokban tartotta a dolgot, míg végre is belehalt sebébe. Ennek a Kronberger Jánosnak kenyerespajtása, **Molnár János** tizenhét éves suhanc, akit úgy, mint Kronbergert, hónapok óta köröztet a temesvári törvényszék és aki kétszer volt már büntetve. A rendőrség megtudta, hogy Molnár Medvesen lakik, mire tegnap **Rédei** rendőrbiztos két rendőrrel kihajtott Medvesre, hogy Molnárt elfogják. Amint az udvarba léptek, Molnár, aki a pítvar előtt ült, felugrott és átugorva a kerítésen, futásnak eredt. A rendőrök utána. Izgalmas, majdnem egy óra hosszáig tartó hajszát követően Temesújlak közelében elfogták. Kiderült az is, hogy Kronberger Temesvárott tartózkodik nővérénél. Mire a rendőrség emberei odaértek, Kronberger megsejtette, hogy keresik és megszökött Lugosra, ahol a lugosi rendőrség elfogta és áthozták Temesvárra. A kihallgatás során Kronberger és Molnár beismerték, hogy február tizennegyedikén ők rabolták el a kalapgyár mellett **Gaitza Illés** beregszói lakos ezerhatszáz koronáját. Március másodikán rabolták ki **Blagina** Józsefet, akitől 250 koronát vettek el. **Floreán** Mózes németisztentmihályi embert is ők rabolták ki a temesvári vásáron **Jovin** Györgyöt. Azonkívül beismerték, hogy Erdélyben és Mehadán is követtek el rablásokat. A rendőrség ezt a két fiatal gonosztevőt gyanúsítja a rablógyilkosság elkövetésével, akik azonban tagadják, hogy a hármasságban részük lett volna.

Letartóztatott anarkisták. *Posenből* jelentik tudósítónk, hogy a határrendőrség ma letartóztatta tizenhárom orosz anarkistát, akik Németországon át Svájcba akartak menekülni. Sok kompromittáló irást koboztak el a foglyoktól, akik 18-20 éves főiskolai diákok s köztük nem egyet terroriztikus gyilkossággal gyanúsítottak.

Földmives-munkások mozgolódása. Hajdúvármegye idáig nem volt valami kedvező talaja a kivándorlásnak s talán az összes alföldi vármegyék közt innen történt a legkevesebb kivándorlás. Boeckay hajdúi közt meglehetősen egyenletesen van megoszlva a Hajdúság buzatermő jó földje s meg is becsülik azt a földszerező takarékos hajdúgazdák. Annál nagyobb azonban az elégedetlenség a megye azon részében, hol a nagybirtokok mellett alig van a föld népének valamije; pedig mindnyájan szeretnének egy-egy kis földcséket, hacsak haszonbérbe is; de a nagybirtokok miatt ehhez sem juthatnak. Különösen a jó balmaz-ujvárosiak nyugtalanok már évek óta; kilincselnek, kérvényeznek, de hiábavaló volt idáig minden iparkodásuk. Elkeseredésük most odáig fokozódott, hogy mint ottani levelezőnk értesít, ezerkétszáz földmives család elhatározta, hogy kivándorol Amerikába. Ha elkeseredett tervüket megvalósítják, körülbelül 6-7000 szinmagyar lélek hagyja itt a magyar földet, melyen magának otthon találni nem tudott. Éppen most készül a derék hajdúság fényes nagy ünnepre, a hős Boeckay István szobra leleplezésére. Együtt lesz tehát a fény meg az árny. A nemzeti dicsőség magasztos ünnepének örömujjongásába bele fog vegyülni a kivándorolni készülő földönfutók bucsu-sóhajtsa.

Hat nem találnának módot az arra hivatott tényezők a közbelépésre s annyi meg annyi ezer jó magyar embernek a haza számára való megmentésére?

Gyorsírás a közös hadseregben. *Schönaich* közös hadügyminiszter érdekes rendeletet adott ki, amely szerint a cs. és kir. hadbírák és hadbíró-jelöltek kötelesek a gyorsírást az év végéig elsajátítani. A nyelv dolgában úgy intézkedik a rendelet, hogy a hadbírák és az osztrák honos hadbíró-jelöltek a szolgálati, vagyis a német nyelvű gyorsírás tudását kötelesek az említett időig kimutatni a magyar honosok pedig a magyar nyelvű. Nagyobb állomásokon külön tanfolyamot rendeztek be a németnyelvű és a magyar nyelvű gyorsírás elsajátítására. Így Budapesten a német gyorsírást dr. Melzer Gusztáv főhadnagy hadbíró, a magyart pedig dr. Erdélyi Zoltán hadbíró-jelölt adja elő.

Egy szomorú szabályrendelet. *Boda Dezső* rendőrfőkapitány a tanács útján egy szabályrendelet-tervezetet juttatott a főváros közgyűlés elé, letárgyalás végett. Ez a javaslat ámbár minden határozatában, minden intézkedésében, irányelveiben, sőt egész intenciójában a humanizmust és az ember-ségességet szolgálja, mégis a legszomorúbb intézményes alkotásaink egyike, amelyben mai társadalmi rendünknek minden bűne, minden sötét erkölcsi berendezkedése dokumentálva van. *Boda Dezső* főkapitány, amikor diszes méltóságát elfoglalta, legelőször is Budapest közérkölcseinek rendezéséhez fogott hozzá. Kiküldte *Schreiber* Emil rendőrkapitányt, aki már korábban tudományos szempontból foglalkozott volt a prostitúció kérdésével, és azzal a megbízással látta el, hogy az európai nagy, világvárosok erkölcsrendészeti intézményeit tanulmányozza. *Schreiber* kapitány megfélelt főnöke bizalmának és hazatérve olyan tervezettel számolt be a főkapitánynak, amely humanitás, széles látókör és jogi szempontokból nézve is, magasan fölülte áll minden hasonló külföldi intézménynek. Ezt a tervezetet aztán *Boda Dezső*, dr. *Schreiber* kapitánnyal együttesen még egyszer áttanulmányozta; bővítették, tökéletesítették ott, ahol kellett, aztán a megéretttség készségében juttatták a közgyűlés elé. Az egész javaslat nem fekszik előttünk, részletekbe menő információink tehát nincsenek felőle. Amit azonban innen-onnan, kikapva belőle, láttunk, az megnyugtató, sőt több!

— elismerésre készlet. Szomorú azonban, hogy ennek a tervezetnek meg kellett születnie. Lesújtó, hogy ennek a társadalomnak ilyen szörnyű bűnei vannak. Szomorú, hogy sujtani kell szerencsétleneket, akik a társadalom ocsmány kegyetlenségei miatt vannak kiközösítve. És itt elismeréssel kell megemlítenünk ismét, hogy *Boda Dezső* főkapitány egész erkölcsrendőri politikáját, szintén ez a szempont vezérli. Kemény, energikus kézzel nyult bele a kérdésbe, amelynek szanalása itt Budapesten már elodázhatatlan, égő szükségesség volt, de nem üldözni, irtani akar ott, ahol a kiirtás se nem észszerű, se nem lehetséges, hanem rendezni, dudvát ynesni. És nemcsak a társadalom hipokrita közmoraljának kél a védelmére, de őszintén, becsületesen megfontalmazni törekszik szomorú kivételtségükben azokat a szerencsétleneket is, akiket végső kényszerűségből megrendszabályoz. Ezért jó és derék ez a szomorú szabályrendelet, ha talán ma még nem is egészen tökéletes.

Házasság. *Intrikvits* Sándor m. kir. honvédelmi-miniszter május hó 30-ikán tartja az esküvőjét *Törökbecsén Tószógi* Magdával, dr. *Tószógi* Aladár, Torontálvármegyei tiszteletbeli főorvosának és nejeének szül. *Dózsa* Emmának leányával.

Egy tanár tragédiája. A Markó-utcai főreáliskola egyik kiváló tanárát, *Körösy* Lászlót szomorú tragédia érte utól. A legszomorúbb sors, amelyet ez a vágiató, lázban izzó század a maga mostoha gyermekének csak adhat. *Körösy* László maradt Eötvös-utca 44. számú földszinti lakásában. Felesége és kisleányai rokonok látogatására mentek a városba, a tanár dolgozószobájában olvasgatót, azután hirtelen dühöngeni kezdett.

— Rablók... gyilkosok... jönnek... megölnék — ordította és össze-vissza futkározni kezdett a lakásban, azután az utcái járólók nagy rémületre kirámolta az ablakot és a magas földszintről leugrott az utcái fövezeire. Hajadonfövel végigrohant az utcákon és idegenek hozták haza kötségbeesett családjához. Éjszakára megismételte ezt a szerencsétlen professzor, úgy, hogy családja másnap beszállította a *Schwarzer*-féle tébolydába, ahol a dühöngő betegek osztályán helyezték el.

Körösy László tizenkét esztendő óta tanár a Markó-utcai főreáliskolában. A magyar és német nyelvet tanítja és esztendőnk óta őrzí az ifjusági könyvtárat, hetilapokban, ifjusági iratokban gyakran találkozni nevével. A főreáliskolában a III. a) osztálynak volt a főnöke és pár nap előtt egyik órától a másikkra feladta a fiuknak az egész könyvet. Ez volt az első jele a nagy betegségnek, mely most az élőhalottak közé juttatta a szerencsétlen tanárt.

Kiszolgált altisztek érdekében. A hadvezetés elhatározta, hogy a polgári alkalmazást öhajító altiszteknek, még mielőtt a közszolgálati állásokra jogosító igazolványra igényük volna, — ajánló tanúsítványt ad ki, sőt polgári állás elnyerésénél kész őket hivatalosan támogatni, a közvetítést hivatalból teljesíteni s a vállalatoknak módot nyújtani, hogy a nekik alkalmas munkaerőt kiválaszthassák. Hogy a magánvállalatok s intézetek bizalmát megnyerje, a honvédelmi miniszter a nehézkes hivatalos eljárás mellőzésével a legegyszerűbb, leggyorsabb és közvetlen érintkezést kívánja lehetővé tenni. A honvédelmi miniszter ennél fogva felhatalmazta az illetékes ügyekkel foglalkozó osztályt, hogy a vállalatok részéről szóbelileg és telefon útján is fogadják el az altisztek iránti megkereséseket, ezeket jegyezze elő, a személyesen jelentkező pályázókkal közölje rövid uton, a többiekkel postán, sőt az iránt is intézkedjék, hogy az illető pályázó a fél-nél a kívánt időben jelentkezzen. Megbízhatlan, iszákos, vagy büntetve volt altisztek nem hozhatók ajánlatba. Azon földbirtokosok, gyárosok, iparosok, üzletemberek, továbbá intézetek, társulatok és körök, akik ilyen megbízható és övadékképes altisztekre reflektálnak, ezt rövid uton a honvédelmi miniszterium 20. osztályánál bejelenthetik s egyúttal közölhetik az illető hely betöltésénél megkívánt képesítést és különös kellekeket s az illetőknek, valamint családtagjaiknak netalán biztosított ellátását. A tekintetbe vehető állások a következők: irnok, raktárnok, pénzeszedő, felügyelő, kapus, urasági inas, kihordó, szolga, lovász, kocsis, esetleg az osztrák-magyar banknál rendszeresített hivatalos állás stb. Az altisztek esetleg própaidőre is alkalmazhatók, ily esetben megfelelő szabadságot kapnak; csak végleges alkalmazás után bocsáttatnak el a szolgálatból.

Furcsa sztrájk. Különböző okból aligha keletkezett sztrájk, mint amilyen most készül Washingtonban, ahol sztrájkra szervezkedik az állami hivatalokban alkalmazott asszony-nép. Nem nagyobb bér, nem kevesebb munkaidő, nem jobb bánásmód — hanem a tükrök miatt. A hivatalnok-nők főnökei ugyanis úgy találták, hogy a hölgyek tulontul sok időt töltenek a hivatalos órák alatt a tükrök előtt s ezért egy ukázban elrendelték, hogy a nemzeti nyomda összes szobáiból el kell távolítani a tükröket és amelyik asszony vagy leány nem akar megválni tükrétől, annak haladéktalanul a hivatalától kell megválnia. Az udvariatlan ukáz szörnyű mód felizgatta a nemzeti nyomda amazonjait. Ostobának és igazságtalannak tartják a kormány napiparancsát és egyikük így szól egy újságírónak:

— Az állami nőtisztviselőknak a ruházkodás terén is jó példával kell előljárniok más nők előtt; de hogyan győződjenek meg egy asszony arról, hogy tisztességesen van-e öltözve, ha nincs tükrök. Ez, uram, a legkiméletlenebb gyámkodás, mely merénylet személyes szabadságunk ellen. Inkább kiállunk a munkából valamennyien, de a tükrünket nem hagyjuk.

Ez a logika asszonyészre vaill s nyilván nagy bajuk lesz a főnököknek, amíg leszerelik ezt a sztrájkmozgalmat.

Örszem a magasban. Odesszában az utóbbi időben a hatalmasok annyira rettegnek a merénylőktől, hogy Kaulbars tábornok kormányzó még a palotája tetejére is katonai őrszemet állíttatott. Ez az őrszem nagy ribilliót okozott a kerület lakosai és a járó-kelők közt. Az őrtálló katonáknak ugyanis kilötte fegyverét, mire a rendőrség az egész környéken szigorú házkutatást rendezett és a járó-kelőket is kivétel nélkül átmotoztatta. A rendőrség később kijelentette, hogy az őrszem a szomszédos házak egyikéről revolverlövést hallott és erre ő is használta fegyverét. Más oldalról azonban azt állítják, hogy a Kaulbars-féle palota kéményén ismeretlen merénylők a tábornok szobájába bombát akartak becsempészni, azt azonban az őrtálló katoná megakadályozta s a dulakodásban sebet is kapott. A katoná most a kórházban fekszik és a kormányzó rendelkezésére vitéségeért és bátor magatartásáért 10 rubel jutalmat kapott.

— **Hamis — nem hamis.** Tegnap este egy pár szegény ember majd bajba került ártatlanul. Amerikából jöttek, egy kis aprópénzt is hoztak magukkal és emiatt a becsületes munkával szerzett vagyunkjuk miatt gyült meg a vihar a fejük felett. A messi idegenből a nyugati pályaházba hozta őket a gőzös, ott pihentek meg, várva a legközelebbi vonatot, amely szülőföldjük felé tovább röptesse őket. A vonatindulás előtt egyikük jegyet váltani odament a pénztárhoz és egy darab huszkoronás bankóval akart fizetni. A papírpénz azonban olyan halvány színű volt, hogy a pénztáros kisasszony első látásra hamisnak nézte. A pénztárkezelő nyomban rendőrt hívatott, aki aztán nemcsak az utast tartóztatta le, hanem öt utitársát is, mert a szegény napszámos elmondotta, hogy társainál is csupa olyan pénz van. Az egész társaságot bepisztették a főkapitányságra. Ott kiderült, hogy az utasok a következők: **Macsnik Mihály, Macsnik Miklós, Dregig János** napszámosok és 3 nő, **Bota Lina, Forka Todóra és Macsnik Flóra** napszámosnők. Kiderült továbbá, hogy Amerikából, **Saint-Louis**ból jönnek. A huszkoronás bankjegyekhez **Hamburgban** jutottak. A hamburgi pályaudvaron sok pénzváltó ágens forgolódik, akik az amerikai dollárt beváltják mindenféle európai pénzre. A három férfi és a három nő is beváltotta a pénzét s kapott érte husz koronásokat. A rendőrségen nem vonták kétségbe jóhiszeműségüket, de a bankjegyeket elküldötték vizsgálat végett az Osztr. Magy. Bankhoz. Onnan aztán az a válasz érkezett, hogy a huszkoronás bankjegyek nagyon halványak ugyan, de valódiak. A baj az, hogy a tenger sós levegőjében a napsugár kiszivta a bankjegyek piros színét, úgy, hogy a piros színű husz koronásokat méltán lehetett gyanuba fogni. A bank rögtön ki is cserélte a szegény emberek pénzét, szép rózsaszínű új bankókra, hogy további bajuk ne legyen aztán az uton, a rendőrségről pedig hamarosan utjokra bocsátották őket.

— **Halálozások.** **Steinbach** Emil volt osztrák igazságügyminiszter ma délután temették el Bécsben. A koporsót nagy tömeg kísérte ki a Schottenkirchből a központi temetőbe, s a gyászoló menetben különösen nagy számmal vettek részt azok, akik Steinbachal együtt küzdöttek Ausztriában a demokratikus választói jog megvalósításáért. — **Steinbach** volt ugyanis uttorője Ausztriában a választói jog mindkét nagy reformjának. A Taaffe-minisztérium idején ő készítette elő a kuriális választórendszer, amelyet a Badeni-kabinet vitt keresztül a parlamentben lényeges megszorításokkal. Az ötödik kuriával azonban nem elégedett meg s minden erejével küzdött tovább az általános titkos választói jog megvalósításáért. A múlt év őszén beteg is fölmert az osztrák felsőházba, ahol lelkes beszédben kelt védelmére a választói reformjavaslatnak. — A temetésen résztvettek az osztrák és a magyar miniszterelnökök, **Derschatta, Klein, Bienerth** miniszterek, dr. **Körber** volt miniszterelnök, a főtörvényszék szenátusi elnökei, a különböző minisztériumok képviselői stb. Közvetlen, mielőtt a gyászmenet a Schottenkirchen elé ért, megérkezett **öfelsége**, aki jelen volt a koporsó beszentelésénél. Az uralkodó azután visszahajtatott a Hofburgba.

Dr. Spitzer Mórt, Nagyikinda város főorvosát és az izr. hitközség volt elnökét tegnap délután temették el rendkívül nagy részvét mellett Nagyikindán. A gyászszertartáson, mely a templom előtt folyt le, ott volt a város és Torontálmege intelligenciája, színe-java. **Dr. Roth Mór** rabbi imája és vigasztaló szavai után **dr. Varró Ignác** az izr. hitközség, **Augusztin József** a város, **dr. Kiss Ferenc** a kórház és orvosi kar nevében bucsuztatták el az elhunytat és méltatták érdemeit.

Meszéna Ferencz, Esztergom város régi neves polgára kilencvenkét éves korában meghalt Esztergomban. Az elhunyt 1848-ban mint városi főügyész szervezte és vezette a megyei nemzetőrséget. Komárom város megszállásában és a magyarok részére való biztosításában nagy része volt.

— **A párisi bombagyártó drámája.** Adtunk hírt arról, hogy Párisban egy bombakészítő szobájában egy bomba felrobbant s halálosan megsebesített egy diákot. A bombakészítő **Petrow**, orosz forradalmár, tegnap került újból a vizsgálóbíró elé. Azt vallotta, hogy a robbanás, amelynek csaknem áldozata lett, akkor történt, mikor revolveréből egy golyót akart kivenni. A bíró azt kívánta, hogy **Petrow** fölvilágosítsa adjon az orosz forradalmárok szervezetéről, de **Petrow** nem teljesítette a bíró kívánságát.

— **Egy bácsmegegyi földbirtokos eltűnése.** **Giszkan Mór** pinczédi földbirtokos, Bács-Bodrog vármegyének virilista bizottsági tagja még e hó 16-án délután 5 órakor hazulról Szépligeten át Ujvidék felé utazott és azóta nyoma veszt. Az eltűnt földbirtokos 68 éves, anyagi viszonyai teljesen rendezettek, hozzájártozó eltűnésének okát nem is sejtik.

Idegességnek jeleit már régóta konstatálták rajta. Mindazokat, akik az eltűnt hollétéről valamit tudnak, felkérjük, hogy erről **Giszkan Mór**nének (Pinczéd, Bács-Bodrogmegye) hírt adni szíveskedjenek.

— **Nincs többé képviselőházi szolga.** Tudvalevő, hogy a képviselőház gazdasági bizottsága **Rátkay László**t és **Lázár Pált** bizta meg, hogy készítsenek javaslatot a Ház tisztviselőinek és alkalmazottainak szolgálati pragmatikájáról és fizetésrendezéséről. A javaslat azonkívül, hogy biztosítja a Ház összes alkalmazottjainak tisztességes megélhetését, egy más nevet akar adni. A szolga elnevezés különben is újabb keletű. Rákóczi udvarában százával jártak-keltek a palotások, a kaposok s ha alárendelt szolgálatot láttak is el, nem szolgálták őket. Illő és mint történelmi reminiscenzencia becses volna, ha valami ilyen vagy hasonló névvel látnák el a mai képviselőházi szolgákat.

— **Elcsereült holttest.** Rémgregényekbe illő história izgatja most Berlint, ahol egy **Landel** nevű előkelő vendéglős azzal a kéréssel fordult az ügyészséghez, hogy exhumáltassa a múlt hó végén elhunyt felesége holttestét, mert ő azt hiszi, hogy helyette más nőt temettek el. **Landelné** a kórházban halt meg, miután néhány órával azelőtt férje akarata ellenére megoperálták. A szülők és testvérek a gyászszertartás előtt megegyezően megnézték halottjukat és az apának már akkor feltűnt, hogy a halott sokkal idősebbnek látszik, mint az ő leánya volt, aki 32 éves korában halt meg. De izgatottságában nagyobb jelentőséget nem tulajdonított a dolognak. **Landel** már kifizette a kórházi ápolás és a temetés költségeit, amikor május 6-án a városi szegényház felügyelőségétől felszólítást kapott, hogy a mellékelt számla szerint fizessen 8.50 márkát egy koporsóért, 1.75 márkát a halottas szekérért, 0.50 márkát egy ingért és 0.50 márkát egy kabátkáért. **Landel**nek eszébe jutottak apósa skrupulusai és most már nem tud szabadulni attól a gondolattól, hogy a feleségének azzal a sirban idegen nőt hantoltak el. Az ügyészség azt hiszi, hogy a szegényház halottjára vonatkozó iratok kerültek tévedésből **Landel**hez, de azért mégis megindította az eljárást.

Szoborleplezések Berlinben. Orániai első **Vilmos**, orániai **Móricz**, orániai **Frigyes Henrik**, II. orániai **Vilmos** és III. orániai **Vilmos** szobrai ma délelőtt leplezték le a berlini Lustgartenben a német császár, a császárné, a trónörökös, az angol nagykövet, a hollandi követ, **Studt** és **Bethmann-Hollweg** miniszterek, valamint a polgári és katonai hatóságok fejei jelenlétében. Harmadik **Vilmos** szobrának másolatát Angolországba viszik.

Alkik az „egylett” siraitják. A Margit-körút 8. számú háza előtt ma délben megrendítő bal-eset történt. A házban az első emeleten lakik **dr. Mann Hugó** törvényszéki jegyző családjával. A szemük fénye volt három éves **Ervin** nevű fiacskájuk. A kis fiu ma délben egy óvatlan pillanatban felmászott az ablakba s onnan kiesett. A köveken rettentően összezsugorította magát. A kétségbeesett szülők az irtalmas kórházba vitték a szerencsétlenül járt gyermeket, ahol a nyomban megtartott orvosi tanácskozás konstatálta, hogy a szegény kis áldozatot nem lehet megmenteni. A mélyen sujtott szülők fájdalma leírhatatlan.

— **Baleset.** **Malcomes** báróné, a közkedvelt író és humanista, penzsi birtokáról a nógrád-megyei országuton a vasúthoz hajtatott, midőn vele szemben egy nagyobb autocikli-társaság jött. A kocsi kitért az első autónak, mely teljes sebességgel oly közel száguldott a báróné kocsija mellett, melyben leányával és még egy hölgyvel ült, hogy a lovak megbokrosodtak és a kocsi felborult. Az illető auto-tulajdonos tovább száguldott, a hölgyeknek kisebb rándulásokon kívül nagyobb bajuk nem történt.

— **Mogvađult ló.** A soproni huszárkaszárnnyában gyakorlat közben egy ló megvadult és beszaladt a városba. A **Kossuth Lajos-utczán** és az **Ujteleki-utczán** vágatva hét egyént gázolt el, köztük egy látogatáson itt levő memőköti, ki homlokán sérült meg. Egy kereskedő felesége lábát törte. A többi elgázolt kisebb-nagyobb zuzódást szenvedett. Életveszélyes sebesülés nem történt. A lovat csak akkor tudták elfogni, mikor teljesen kimerülve összecseszt. A sebesülteket **dr. Schönberger** kerületi orvos részesítette az első orvosi segélyben.

— **Öngyilkosság dinamittal.** Felsőbányán borzalmas módon vetett véget életének **Smillár József** bányatulajdonos. Tegnap délután kertjében dinamittöltésre tette a fejét s a töltést meggyújtotta. A fölrobbant dinamit teljesen összeroncította a szerencsétlen ember fejét. **Smillár** gyógyíthatatlan betegsége miatt unta meg az életét.

— **Rendőri hírek.** **Verekedő asszonyok.** A Bába-utca 36. számú házában tegnap összeverekedett két napszámos asszony: **Bene Teréz** és **Rövid Etel**. A verekedőket szét akarta választani **Strausz Jánosné**, a szomszédasszony, de pörül járt, mert a dolog vége az lett, hogy úgy megverték, hogy a Rökus-kórházba kellett szállítani. — **Szemérem-sértő képek.** A rendőrség tegnap házkutatást tartott a Népszínház-utca 18. számú házában. **Várad** Ignác magánzó és a Lövölde-téren **Várad** Adolf lakásán. Mind a két helyen sok szemérem-sértő fényképet találtak. A rendőrség lefoglalta a képeket és készítők ellen megindította a vizsgálatot. — **Villamos és halottszállító kocsi.** Ma reggel **Kőbányán** a részvényserfőző előtt a 159. számú villamos kocsi, amelyet **Gábor András** vezetett, összeütközött egy halottszállító kocsival. Az összeütközés oly heves volt, hogy a halottszállító bakjáról leesett **Peczuk János** kocsis és **Pollák János** munkás. Mind a kettő a fején sebesült meg.

— **Rajeczfürdő igazgatósága** állami, törvényhatósági és vasuti tisztviselők, illetve alkalmazottaknak, továbbá lelkészeknek, tanítóknak és gazdaságoknak ez évi június 30-ig, valamint augusztus 21-től szeptember 30-ig a labkéreknél 50 százalék, az egykoronás tükörfürdőknél szintén 50 százalék, az ételáraknál pedig 10 százalék kedvezményt nyújt. Prospektust kívánatra ingyen küld. Állandó posta-, távirat- és vasút-állomás a fürdőtelepen.

x **Ha öszül** a haja, használja a **Stella-vizet**. Üvege 2 korona **Zoltán B.** gyógyszerárában **Budapest, Szabadság-tér**.

x **Zászlók**, czimerek, minden kivitelben kaphatók **Linhart** színházi festőnél és diszítőnél **Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz.** Árjegyzék ingyen.

x **Foder-féle vívőterem** **Koronaherczeg-utca 3.** szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 f.**

x **Nászajándékok** **Rothauer**, Deák-tér 6 sz.

x **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a **Michelstädter** utóda **Váci-utca 3.** szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba bevéve vannak és így túlkövetelés nem létezik.

x **Kecskemét híszkesége.** A pécsi országos kiállítás témérdek látványlójá között van valami, ami már a legelső napokban is teljes mértékben magára vonta a közönség érdeklődését: az **Alföldi Cognacgyár** r.-t. kiállítása. Ez az agilis és gyönyörű telep, melynek népszerűsége immár páratlan Magyarországon, minden produktumából küldött mutatást a pécsi tárlatra s megint pompás bizonyosságot szolgáltatott afelől, hogy az igazi érdem minden hangzatos frazisznál többet ér. Ennek a gyárnak nagy és maradandó érdemei vannak, mert a magyar közönséggel megszerette az ő magyar gyártmányait. Igaz, hogy ez könnyű dolog volt, mert gyártmányai valóban kitünőek. Barackpálinkája immár nemzetközi specialitás, cognacja, likőrei pedig a leghíresebb francia produktumokkal is kiállják a versenyt s e mellett lényegesen olcsóbbak, mint amazok. Szinte azt lehetne hinni, hogy öreg kolostorok titkait leste el a kecskeméti gyár, a pálinkagyártás igazi művészetének rejtelmeit, melyeket a középkorban böles és gourmand szerzetesek őriztek a czellák magányában. A pálinkákon kívül az alföldi cognacgyár a szeszifőzőinek modelljét is kiállította, ami méltán ejti bámulatba a nézőket, mert ehhez fogható telep egész Európában sincs. Kecskeméten, az Alföldi Cognacgyárban, 45,000 hektoliter különböző pálinkát gyártanak évenként. Ugy-e, hatalmas szám? Ime, hogyan tud föllendülni egy magyar iparvállalat is, ha nem a hazafiasság provokálásával, hanem becsületes munkával és szaktudással igyekszik híveket toborozni magának.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

A kormány Arad városának. Az aradi máv. üzletvezetőség ártírt Arad város tanácsához és tudatta, hogy a kormány Aradon új üzletvezetőségi palotát épített 700.000 korona költséggel. Az üzletvezetőség kéri a tanácsot, hogy jelöljön ki a palota számára ingyenelket. A tanács ez ügyben megindította a tanácskozásokat.

Verőcze vármegye mai tavaszi kongregációján a horvát országgyűléshez intézendő petíciót fogadtak el, amely az általános választójogra és **Dalmáciá** bekebelezésére vonatkozik. Az egy bu-

dapesti vállalat által tervezett nasic-gyakovói és eszék-vinkovói vicinális vasut szubvencionálását csak azon feltétel alatt teljesítik, ha a vasutaknál a szolgálati nyelv a horvát lesz és a társaság Horvátországban jegyezteti be magát. Bár Mihalic volt főispán utalt arra, hogy a vasutak nyelvének kérdésében a törvényhozás hivatott dönteni és hogy ez ügyben éppen ez idő szerint folynak Magyarországgal a tárgyalások, a nagy többség e feltételtől nem akart elállani. Az ülés folyamán ismételtelen élesen kidomborodtak a régi és az új irány hívei közötti ellentétek.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A Nemzeti Színházban** ma az „Eszményi férj”-et adták elő. Ligeti Juliska hirtelen támadt indiszpozíciója folytán szerepébe *Várdi Aranka* ugrott be. A közönség észre sem vette, hogy *Várdi Aranka* majdnem minden előkészület nélkül vette át a szerepet. A fiatal művész pompás organuma, nagy beszélő képessége, kitűnő játéka mindenképpen érvényesült.

(*) **Igazgatóválság a bécsi Operában.** *Mahler Gusztáv*, a bécsi udvari Opera igazgatója tegnap benyújtotta a főintendánsnál lemondását, amelynek elfogadását illetékes körökben befejezett ténynek tartják. Hogy ki lesz az utóda, arról még semmi bizonyosat nem lehet tudni. Korábbi években ilyen válsághírek alkalmával első sorban *Mader Rezső*t, Operánk volt igazgatóját említették mint jelöltet az udvari opera igazgatói állására. *Mader*, aki néhai *Károly Lajos* főherceg gyermekeinek volt a zene-tanítója, *Ferenc Ferdinánd* főhercegnek kedves embere. Jelenleg azonban *Mader* egyáltalán nem került szóba. Eddig számbavehető jelöltek: *Muck Károly* berlini udvari karmester, *Weingartner Félix* és *Schalk Ferencz* bécsi udvari karmester. *Mahler* nem fog többé dirigálni az udvari Operában és az évad befejezése után távozik a helyéről. Bécsben ma a délelőtti órákban az a hír terjedt el, hogy *Mahler* öngyilkos lett. Ebből a hírhől persze egy szó sem igaz.

(*) **A Nemzeti Színházról.** Holnap, szerdán az *Ember* tragédiája kerül színre mérsékelt helyárral. *Adámot Beregi*, *Évát Paulay Erzsé* és *Luczifert Gyenes* fogja játszani. Csütörtökön lesz a bemutató előadása *Zsiros István* „Fátum” című eredeti társadalmi színművének, amelyben *Lenkey Hedvig*, *Vizváry Mariska*, *Szacsvayné*, *Beregi Szacsvay*, *Császár*, *Gál Dezső*, *Horváth Zoltán*, *Pethes Bónis*, *Hetényi fognak* játszani. Második előadása pénteken, a harmadik pedig vasárnap lesz.

(*) **Bernát. Heltai Jenő** énekes bohósága, amelyet szombaton adnak a *Vigszínházban* először a következő szereposztásban kerül bemutatásra:

Bernát—Hegedűs Gyula, Bernátné—G. Kertész Ella, Tunka—Tihanyi Miklós, Cicay Panny—Kornai Berta, dr. Cserebily—Góth Sándor, Pentelei—Tanay Frigyes, Tábornok—Szerényi Zoltán, dr. Ákos—Sarkadi Aladár, Karvalné—Kiss Irén, Wohlgemüth—Vendrei Ferencz, Steiner—Gyöző Lajos, Stenyiczey—Bárdi Ödön, grófnő—Varga Anna, Ferber—Deréki János.

Az első felvonás színhelye Bernáték budapesti lakása, a másodiké Abbazia, a harmadik felvonás pedig egy városligeti nyári vendéglőben játszódik. Holnap, szerdán, a *Sherlok Holmes kalandjait* frissítik fel.

(*) **M. Szoyor Ilonka és Küry Klára.** A *víg özvegy* csütörtöki előadásai alkalmat adnak a közönségnek, hogy két kiváló művésznőt ünnepeljen, akik szereplésükkel rendkívüli mértékben járultak hozzá a Magyar Színház népszerű operettjének példátlan sikeréhez. Az első *M. Szoyor Ilona*, az Operaház kitűnő tagja, ki csütörtökön éneklő utóljára *Glavary Hannát*, s bucsuföllépésére számos ováció készül. A másik *Küry Klára*, aki pénteken, május 31-én áll ismét a *víg özvegy* együttesének élére a kétszázadik előadás fényes ünnepségei közepette. *Küry Klára* holnap, szerdán érkezik meg Budapestre s még a héten kétszer lép föl — szombaton és vasárnap este a *víg özvegy* czimszerepében a kétszázadik előadás emlékjárándékának zavartalan kiosztása miatt az igazgatóság kéri a közönséget, hogy valamivel fényolozz előtt jöjjön a színházba, nehogy ez az aktus a játékot zavarja. A szobrok kiosztása, mint már említettük, a pénztárnál történik.

(*) **Budai Nyári Színház.** Holnap szerdán *Echegaray* „Folt amely tisztít” című drámája kerül színre a budai Nyári Színházban. *Matildot Földi Elza*, *Enriquetet Kiss Mariska*, a többi főbb szerepeket *Niczkyne*, *Thury*, *Szegő*, *Csontos* és *Zátony* játsszák. A Budai Nyári Színház idei első

ujdonsága *Mérey Adolf* és *Vágó Géza* „A századik menyasszony” című operettje lesz, melynek zenéjét *Barna Izsó* írta. Az ujdonság telve van szebbnél-szebb ének- és táncszámokkal, mulatóságos alakokkal és helyzetekkel. A „századik menyasszony” sok szerepében foglalkoztatva van a színtársulat egész énekes személyzete.

(*) **Thália Társaság.** Az a fiatal művészgárda, mely *Thália Társaság* néven három év alatt nemcsak nagy népszerűsége, hanem ugy irodalmi, mint művészi megbecsülésre tett szert, új helyiségben nagyobb méretek közt folytatja magas becsúvágra valló működését. Ujjászerveztet, az eddig is már elért anyagi és erkölcsi sikerei után, tagjainak az évi tagdíj fejében az eddiginél sokkal jelentékenyebb kedvezményeket nyújthat. A *Thália Társaság*nak alapító tagja lehet, aki egyszersmindenkorra 100 koronát fizet; rendes tagja lehet, aki évenként 12 koronát fizet 3 évi kötelezettséggel. A tagsági év szeptember 1-től augusztus 31-ig tart. A befizetett tagdíjak fejében a tagok részére minden külön beléptéj nélkül a szezon folyamán a társaság 3 külön bemutató előadást rendez, melyeket a nagyközönség számára nem ismét meg. A tagsági díjak és jelentkezések *Strasser István* pénztáros nevére (Fasor 20a) címzendők.

(*) **Zeneiskolai hangverseny.** A *Lovas-féle* zene-konzervatorium e hó 30-án, csütörtökön délután félnégy órakor tartja első hangversenyét a *Royal-szálló* nagytermében. Jegyek díjtalanul kaphatók *Zipsér* és *König* zeneműkereskedésében. *Andrássy* ut 4. szám.

(*) **Magyar művész Párisban.** *Zöldy Marci*, az ismert hegedűművész, néhány hét előtt társas kiránduláson Párisba utazott. A francia fővárosba a newyorki *Reeve Merritt* házaspár, *Roosevelt* elnök rokonai, *Charles Yates* (Anglia), *P. Oswald* (San-Franciskó), *Mrs. Ashmore* (Newyork) és *Miss Thornton* (Anglia) adtak neki légyottot. Az utazás teljesen megánjellegű volt, s csak a véletlennek tulajdonítható, hogy elsőrendű művészeti eseménynyé alakult át. *Ugyanis Pugno* és *Ysaye*, a két világhírű művész éppen akkor készült hangversenyt adni a *Playal Hall*-ban, de egy harmadik művésztársuk hirtelen megbetegedvén, *Zöldy Marci*t, akinek művészi játékát Amerikából ismerték, kérték fel, hogy közreműködésével segítse ki zavarukból. *Zöldy* szívesen engedett a hízegő felhívásnak s cimbalomkísérettel olyan zajos sikerrel játszott nemcsak magyar népdalokat, hanem klasszikus darabokat is, hogy a közönség nem győzte tapsolni s *Astruc* (Strauss *Richard* párisi impresszáriója) a jövő téli szezonra fényes feltételek mellett tett neki szerződési ajánlatot. *Zöldy Marci* Párisban még két előkelő magánházban, gr. *Montesquieu* és *Baroness de Wirardera* matinéjében hegedült általános tetszés mellett.

IRODALOM.

* **Thury Zoltán hagyatéka.** Egy éve, hogy a legnemesebb, a legmelegebb szívek egyike megszűnt dobogni. *Thury Zoltán* korai halálával fekete gyász költözött Bohémiába. Mert csak írói társai ismerték igazán azt a teremtő erőt, amely vele megszűnt lenni. Csak mi tudtuk megmérni azt az óriási veszteséget, amely *Thury Zoltán* elnémulásával az irodalmat érte. Hat kötetre terjednek hátrahagyott művei. Ha még élne, — és még élhetne, s irhatna évtizedekig, — kötetek száma megsokszorozódnék. De ő meghalt, s nincs emberi, nincs isteni hatalom, amely egyetlen sorral, egyetlen szóval, csak egy betűvel is gazdagabbá tudná tenni ezt az irodalmi kincsünket. *Thury Zoltán* abban a hátrahagyott hat kötetében nem mondta el mindazt, amit a társadalmi félszűzsegekről, az emberi nyomorúságról gondolt és érzett — rövidre szabott ideje nem volt elég hozzá! De amit elmondott, úgy belső tartalmában, mint külső alakjában a magyar irodalom legértékesebb gyöngyei közé tartozik. Előkelő íróink rendezik sajtó alá a halott író műveit, hogy az olvasónak gyönyörűsége teljék bennük, hogy irodalmunknak kincsesháza gyarapodjék és — hogy *Thury Zoltán* ártatlan, szép, okos, jó kis árváinak, hűséges, gyászoló özvegyének sorsa kissé enyhüljön. Azok, akik gyűjtőivet akarnak, egyenesen az özvegyhez, *Thury Zoltán*hoz forduljanak (Gyárutca 40.). *Thury Zoltán* összegyűjtött művei hat október alaku, 20—20 ivre terjedő kötetben jelennek meg, finom meritett papíron. A nyomdai kivitt *Kner Izidor* műintézete vállalta magára. A hat kötet ára fizetve 24, kötve 36 korona, bérmentes kül-

déssel. Az előfizetési díj a befizetési lapon küldendő be.

A *Thury Zoltán* műveire kiadott előfizetési felhívás a következő:

Egy éve lesz már, hogy örök pihenőre tért *Thury Zoltán*, ez a kitűnő magyar író. Bár a halál férfikora java idejében ragadta el, mégis ritka bőségben jutott ki neki az élet tapasztalásából, amelyek az ő nobilis lelkének tükrében új szint, új varázst, megdöbbentően igaz plasztikát kaptak: így alakította azokat írásaiban kitűnő, sőt nagyon sokszor mesteri művekké. Az érzés nagy ereje és a humor színes szálai szövik át azokat: írójuk őseredetű tehetségét nem kormányozta valamely felkapott irány vagy iskola, hanem azon frissiben formálja meg novelláit, szindarabjait a maga szíve szerint, amint embeireit eléje veti a véletlen az életvásáron. Mindig az igazat keresve, küzdve és fáradva, novelláinak, rajzainak és szindarabjainak e gazdag gyűjteménye az egyetlen kincs, amit hátrahagyott. A most sajtó alá kerülő hat kötet családjának, hátrahagyott árváinak javára kerül kiadásra.

Ajánljuk e művek megszerzését mindazoknak, akik a komoly magyar irodalom iránt érdeklődnek.

Rákosi Jenő

az „Otthon” írók és hírlapírók köre elnöke.

Herczeg Ferencz,

a „Budapesti Ujságírók Egyesületé”-nek elnöke.

Dr. Alexander Bernát, *Ambrus Zoltán*, *Ábrányi Emil*, *Barna Izidor*, *Berczik Árpád*, *Bródy Sándor*, *Cziklay Lajos*, *Gerő Ödön*, *Heltai Jenő*, *Ignotus*, *Kabos Ede*, *Keszler József*, *Kiss József*, *Kóbor Tamás*, *Ruttkay Miksa*, *Lyka Károly*, *Lipcsy Ádám*, *Lovik Károly*, *Molnár Ferencz*, *Rákosi Viktor*, *Szomaházy István*.

* **Palágyi Menyhért felolvasása Berlinben.** Szép kitüntetés érte a kolozsvári tudomány-egyetem jeles tanárát, dr. *Palágyi Menyhért*t. A berlini „Gesellschaft für Philosophie” egy ciklusos előadás megtartására szólította fel. *Palágyi* már ma este kezdte meg előadásait.

* **Vizsgai jutalomkönyvek.** A legjobb és legalkalmasabb vizsgai jutalomkönyvekről, a legkiválóbb magyar és külföldi szerzők amaz ifjusági iratairól, melyeket a Középiskolai Tanáregyesület foglalt rendszerbe s ajánlott az ifjusági könyvtárak részére, könyvjegyzéket adott ki a *Franklin-Társulat* és *Lampel R.* könyvkereskedése (*Wodianer F.* és *Fiai*) Részvénytársaság. A több mint három éves fizet felőleli jóformán az egész modern magyar ifjusági irodalmat a nagy Jókaitól legújabb szép-irónkig és tanügyi férfiainkig s szinte pótolhatatlan segédkönyve tanároknak, tanítóknak és szülőknak, kik az iskolai évad közeledő végeztével szép, okos és hasznos ajándékkal: könyvvel akarják megjutalmazni a gyermekeiket. A jegyzékben felsorolt, közel ezer ifjusági munka mind szép, teljes és többnyire illusztrált kiadás, melyeknek terjedelméről, külalakjáról, áráról s illusztrációjáról kü képet ad a szakszerűen szerkesztett évkönyv. Ugyancsak külön füzetben jelent meg a gyermekirodalom ama munkáinak jegyzéke is, melyeket a Népiskolai Ifjusági Könyvtárakat Intéző Bizottság az elemi iskolák részére hivatalosan ajánlott. Ebbe a füzetbe vannak felvéve az ismétlődő iskolák részére alkalmas jutalomkönyvek is, úgy, hogy a két jegyzék felőleli az első elemi osztálytól az érettségiző fiatalokig fokkonként használható egész irodalmat. A füzeteket a kiadó *Franklin-Társulat* *Lampel R.* könyvkereskedése (*Wodianer F.* és *Fiai*) Részvénytársaság szívesen megküldi az érdeklődőknek ingyen, ha eziránt levélben hozzá fordulnak.

* **Gyakorlati francia nyelvtan.** Szerkesztették *Glück Frigyes* és *Somogyi Ede*. A francia nyelvtanulás gyors és könnyű módját sajátíthatjuk el ebből a formás, szép könyvből. Főereje az, hogy a mindennapi életben előforduló szavakat, szólásformákat, mondatokat tartalmazza. A tanuló így a legszükségesebb tudnivalókhöz jut, nem elvont grammatikus módon, hanem szintén a társalgás formájában. Formájánál fogva a könyv zsebben is hordható, hogy az utazó közönség is használhassa. Ara 1 korona 60 fillér. Megjelent *Singer* és *Wolfner* kiadásában.

* **A rubel.** A piros kötéstű „Egyetemes Regénytár”-nak most egy orosz regény az ujdonsága. A regényt *Galitzin herceg* írta s izgalmas folyású története a pétervári előkelő társaság miliójába vezet. Egy herceg író a hőse, aki körül egy egész társadalom, mindenféle rangú és erkölcsű alakok bukkannak fel és tűnnek el a pénzért való hajszában. Ez a szenvedély tragikumába sodorja a regény hőseit: az író deliriumában az utcára veti magát. A már-már játékot vesztő hercegre ismét mosolyog a bőség, de cserébe elvette lelkének nyugalmát. Jelleme, becsülete, szerelme árucikk lett s mindez a rubel, a mindenható rubel miatt. A regényt *Singer* és *Wolfner* adta ki. Két kötetből áll. Ara kétetenként egy korona.

* **Uj Idők.** Herczeg Ferencz lapjának e heti számába novellát *Gárdonyi Géza*, *Bársony István*, *Krudy Gyula*, *Erdős Renée* írtak. Verset *Alba Nevis*, *Zivuska Andor* írt. Aktuális cikket *Szerb Zsigmond*, *Keve* és mások. Ehhez még a gondosan szerkesztett mindenféle rovat sorakozik. Az illusztratív rész igen változatos. A képek közt találni több képpel az automobil virág-korzót, Hegedüs Gyulát az ördög czimszerepében, a pécsi kiállítás, a budapesti díjlovaglást, Krudy Gyulát otthonában stb. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

FŐVÁROS.

*) **Söprik már az utcát.** Harmadfélnapos pihenő után a reggel munkába állott az utcáseprők hadserege és serényen takarítja a főváros szemetjét, már persze csak a külsőleg láthatót. Tették pedig ezt *Vaszhilvits* János alpolgármester ígérete folytán, hogy megkapják a kért negyven fillér napibérvjavítást. Ma a tanács rendkívüli ülést tartott ebben az ügyben s jóváhagyta az alpolgármester intézkedését s elhatározta, hogy erről jelentést tesz a közgyűlésnek. Együttal utasítást kér a tanács, hogy sürgős előterjesztést tegyen a többi alkalmazott béreinek javítására is. A munkások javítása a tervezet szerint majdnem hatszáz ezer koronába fog kerülni. Valamivel kevesebbe, mint a Margitsziget megvásárlása. Vagy nem?

*) **Klauzál-émléktábla a városházán.** *Klauzál Gábor*, a nagy idők kereskedelmi minisztere, a volt Károly-kaszárnya épületében született. Az épület Városház-utcai részének a második emeletén most a pénzügyi osztálynak a hivatala van abban a szobában, ahol *Klauzál* született. A főváros elhatározta, hogy a szobát emléktáblával jelöli meg. A díszes márvány-émléktáblát ma helyezték el az épület falában.

*) **Szegény gyermekek nyaralása.** A gyermekvédő liga elnöksége azzal a kéréssel fordult a fővároshoz, ha van a fővárosi erdők közelében olyan helyiség, ahol szegény gyermekeknek nyáron hajlékot adhatnak, engedje át ingyen az egyesületnek. Az egyesület üdülőhelynek rendezte be, mert minél több szegény gyermeknek akarja lehetővé tenni a nyári üdülést.

*) **Tisztviselők szabadságideje.** A fővárosi, valamint a többi törvényhatósági tisztviselők is általában 4-6 heti szabadságidőre tarthatnak igényt évente. Mivel azonban gyakran előfordul, hogy az illető hivatalfőnökök évközben három napig terjedhető rövid szabadságidőt is adnak az alkalmazottak részére, kétség merült fel az iránt, hogy az ilyen rövid szabadságolások beszámítsák-e, vagy sem az évi 4-6 heti szabadságidőbe. A belügyminiszter ma érkezett leiratában kijelenti, hogy a hivatalfőnök részéről időközben engedélyezett 1-3 napi időt, a polgármester engedélyezte és legföljebb hat napig terjedhető szabadságidőbe nem szükséges beszámítani. A polgármester azonban, ha megokoltnak tartja, azzal a tisztviselővel szemben, aki 1-3 napi szabadságidőt sokszor vett igénybe, ezeket a rövidebb szabadságidőket a hat hétbe beszámíthatja.

*) **A királyi köszönete a Szegénygyermekkert-egyesületnek.** *Fülep Kálmán* főpolgármester ma arról értesítette a Fővárosi Szegénygyermekkert elnökét, dr. *Grósz Sándort*, hogy a király az egyesület közgyűlésének az alapítási ünnep alkalmával kifejezett hódoltnyilvánítását köszönettel fogadta.

*) **A kerületi orvosi állás.** *Fülep Kálmán* főpolgármester tudvalevően pályázatot hirdetett az üresedésben levő kerületi orvosi állásra. A pályázat határideje június 10-én lejár és az I. kerületi szabadpolgári párt már jelölte egyik párthívét, dr. *Szöts Elek* törvényhatósági bizottsági tagot. Ez a jelölés bizonyítja legjobban, hogy az új szabadpolgárok milyen magasztos elvi alapon állanak. Annak idején, mikor a VI. kerületi orvosi állásról volt szó, az új szabadpolgárok lármáztak, hogy nem szabad kívülről jövő elemekkel kiszorítani azokat, akik már hosszú ideje állanak a főváros szolgálatában. Hát az az orvos, akinek a mellőzése az új szabadpolgároknak annak idején annyira fájt és akit mi is érdemes férfinak tartunk, még mindig a főváros szolgálatában áll. Erre akarjuk az új szabadpolgári párt figyelmét felhívni.

*) **A fővárosi múzeum megnyitása.** A fővárosi múzeumot szombaton délelőtt fél 12 órakor fogja a kormány képviselőjének jelenlétében *Bárczy István* polgármester ünnepélyesen megnyitni. A megnyitáson a főváros társadalmának egész arisztokráciája jelen lesz. Azután a múzeum minden kedden, pénteken és vasárnap reggeli 9-től fél 2 óráig fog nyitva állani.

*) **Fertőző betegségek.** A tisztí főorvosi hivatal kimutatása szerint, az elmúlt héten a következő fertőző betegségek fordultak elő a főváros területén: tifusz 2, kanyaró 182, vörheny 39, számarhurut 25, difteritisz és gégegyulladás 13, bárányhimlő 37, fültő-gyulladás 16, egyiptomi szembetegség 22. Halálozás: tifusz 2, kanyaró 6, vörheny 2, számarhurut 1, difteritisz és gégegyulladás 2, agygerincz-gyulladás

*) **Az 1908. évi közmunka-programm.** *Vosits Károly* tanácsos, mint a középítési ügyosztály vezetője, *Heuffel Adolf* középítési igazgató, valamint *Jármay Jenő* műszaki tanácsos és *Haris Demeter* főmérnök, összeállították az 1908. évben végrehajtásra kerülő közmunkák jegyzékét. A főváros jövő évi közmunka-programmja is nagyszabású és felöleli az összes közigazgatási kerületeket. A költség, amit erre fordítanak, a végső összegében 3.436.350 koronára rug. Ebből, a bel- és kültermi utak építésére, kerületeinket a következő összegek jutnak: I. kerület: 277.900 korona, II. kerület: 51.500 korona, III. kerület: 29.000 korona, V. kerület: 37.500 korona, VI. kerület: 38.000 korona, VII. kerület: 31.500 korona, X. kerület: 96.500 korona. Ennél a fejezetnél a legnagyobb kiadás az I. ker. Csörsz-utca makadamszerű megépítésére esik, ami egymagában 85.000 koronába kerül, és ugyancsak az I. kerületbeli Hunyad-óromra vezető makadám-utat is elkészítik, aminek a költsége 50.000 korona. Nagyobb tétel még a II. kerületi Aranka-utca makadamszerű rendezése, 30.500 korona és a X. ker. Vasgyár-utca makadamszerű szegélyezése, 30.000 kor. költséggel. Uj kövezésekre és egyéb utcai burkolatokra: I. kerület: 457.000 korona, II. kerület: 5000 korona, III. kerület: 27.000 korona, IV. kerület: 58.000 korona, V. kerület: 81.250 korona, VI. kerület: 850.000 korona, VII. kerület: 51.000 korona, VIII. kerület: 137.000 korona, IX. kerület: 423.500 korona, X. kerület: 12.000 korona. A IX. kerületre szánt feltűnően nagy összeget az veszi igénybe, hogy az Üllői-ut kiűző szakaszát a Czeglédi-uttól a határig, keramit téglával ujonnan fogják burkolni. — *Gyalogutburkolásokra* a következő összegek esnek: I. kerület: 22.300 kor., II. kerület: 5700 kor., III. kerület: 4500 kor., IV. kerület: 10.000 kor., V. kerület: 1000 kor., VI. kerület: 25.000 kor., VII. kerület: 18.000 kor., VIII. kerület: 1000 kor., IX. kerület: 1200 kor., X. kerület: 25.500 kor. Ennél a fejezetnél a legnagyobb tétel a *Stefánia-ut* az *István-ut* és *Andrássy-ut* közötti gyalogutján való keramit-burkolás elkészítése, 17.000 korona költséggel. — *Csatornák* (mellék-csatornák) építésére összesen 558.500 koronát vettek föl. Nagyobb összegek esnek ebből: a VI. kerület *Szerecsen-utczára*: 40.000 kor.; a VI. ker. *Szt. László-utczának* a *Vágány-utczától* a *Petneházy-utczáig* eső részére: 30.000 kor.; a VII. ker. *Wesselényi-utczának* a *Sip-utca* és *Erzsébet-körút* közötti részére: 35.000 kor.; a VII. ker. *Kerepesi-utnak* a *Lóvásár-uttól* a vasuti áthidalásig eső részére: 30.000 kor.; a VIII. ker. *Népszínház-utczára*: 45.000 kor. — *A csatorna-rostélyok, fedőlapok* stb. költségeire 35.000 koronát vettek föl. *Oldalcsatornák és ürmelők* 20.000 koronát; *árvíz elleni óvintézkedésekre* és védőgátak fönntartására 50.000 koronát irányoztak elő. Az ekként megállapított közmunka-programmal pénteken, május 31-ikén, délután fog a középítési-bizottság foglalkozni.

*) **Uj építkezések.** A magánépítési bizottság ujabban a következő építő-engedélyeket adta ki: *Grill Rózának*, VII. ker., *Wesselényi-utca* 4960. hr. sz. négyemeletes házra és *Szegő Árpádnak*, I. ker., *Hertelendy és Ugocsa-utca* sarkán, 1400. hr. sz. háromemeletes házra — a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak, VIII. ker., *Pál- és Mária-utca* sarkán, 5510. hr. sz. kétemeletes klinikai épületre — *Fleissig Sándornak* és *nejének*, II. ker., *Osziop-utca* 6205. hr. sz. kétemeletes nyaralóra — a *Zirczi apátság*nak, VIII. ker., *Horánszky-utca* 5576. hr. sz. kétemeletes házra — a *petróleum finomító-gyár*nak, IX. ker., *Soroksári-ut* 9580. hr. sz. egyemeletes rácpítésére — *Légrády Györgynek*, II. ker., *Fehérvári-ut* 13650. hr. sz. gyári épületre.

EGYESÜLETEK.

*) **A Stefánia pesti szegény Gyermekórház-egylet** most tartotta meg 68. évi rendes közgyűlését. *Glück Frigyes* első alelnök megnyitván az ülést, meleg szavakkal emlékezett meg a betegségére miatt távollévő gr. *Zichy Ágost* v. b. t. t. egyesületi elnökről, aki tavaly érte el elnökségének 25. évfordulóját. Közelkedéssel elhatározott, hogy a kórház díszterme részére ügybuzgó és áldozatkész elnököknek arcképeit a választmány megfesteti a kórház terhelhetése nélkül önkéntes adományokból. Fővárosunk ezen jótékony intézete az elmúlt év alatt 1496 beteg gyermeket ápol, még pedig ezek közül 844-et teljesen ingyenesen. Az ambuláns betegek száma 1906-ban 21265-re emelkedett. A betegek ezen magas létszáma az egylet anyagi erejét erősen igénybe veszi s nehogy e miatt az ingyenes osztályokon a betegek főlvetelét korlátozni kelljen: tagok és alapítók gyűjtése vált kívánatossá s ezzel az egylet gazdasági tanácsa lesz hivatva foglalkozni.

Halász Dezső titkár-pénztárnoknak a fölmentvény megadatott. Az újabb alapszabály-tervezet és költségvetés elfogadása után a kórház egész orvosi személyzetének, mely dr. *Bókay János* egyetemi tanár vezetés alatt áll, hálás köszönetet szavazott, dr. *Bókay Árpád* udv. tan. indítványára az elnök

ségnek, választmányának és tisztikarnak is jegyzőkönyvileg mond köszönetet a közgyűlés sikerteljes működésükért. Ajánljuk ezen kiváló jótékony egyesületet a nagyközönség hathatós pártfogásába.

*) **Az Országos Párbajellenző Szövetség** ez évi június hó 3-án este 6 órakor tartja ez évi rendes közgyűlését az Állami Számvevőszék tanácstermében (IV., Veres Pálné-utca 24., II. em.) a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó. 2. főtítkári jelentés. 3. Az 1095/6. évi zárszámadások bemutatása. 4. 1907. évi költségelőirányzat. 5. A Budapest, 1908. május havában tartandó I. nemzetközi párbajellenző kongresszus előkészítése. 6. Alapszabálymódosítás. 7. Választások (elnök, igazgató-tanács kiegészítése, számvizsgálók) és végül indítványok.

*) **Az Országos Tisztviselő Szövetség** e hó 31-én pénteken, d. u. 6 órakor, az Uj Városháza tanácstermében (Váci-utca 62.) igazgatósági választmányi ülést tart.

*) **A Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyesülete** e hó 26-án tartotta meg *Vajda Imre* egyesületi alelnök, a Magyar Kereskedelmi R.-T. helyettes vezérigazgatója elnökle mellett tizenharmadik rendes közgyűlését az új városház nagytermében. Az előterjesztett igazgatósági jelentés jellemző képpé adja az intézmény hatalmas fellendülésének, melyet a következő számadatok igazolnak: Holott 1894-ben mindössze 598 rendes és 4 alapító tagja és 91.903/28 K vagonya volt az egyesületnek, addig 1906. év végén már 2276 rendes, 57 alapító és 49 pártoló tagot számlál és a 4 milliót meghaladó vagyonnal rendelkezik, mely elsőrangú ingatlanokba és óvadékképes értékpapirokba van befektetve. A közgyűlés az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottság jelentéseit tudomásul véve, ezeket a felmentvényt megadta és jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elnökségnek, a felügyelőbizottságnak, a választmányának, a fővárosnak s a sajtónak.

SPORT.

Budapesti ügetőversenyek.

— Harmadik nap. —

A budapesti nyári ügető-meeting mai harmadik napja a szokott élénk látogatottság mellett folyt le. A nap főszáma az 5000 K-val díjazott *Zugligeti-díj* volt, melyet a *Morgenstern-istálló* kiküldöttje „*Ideal*” nyert meg *Tappan* ügyes vezénylete alatt, míg a favorit *Bluff* csak harmadiknak érkezett a célhoz. Sportszempontból *Ideal* teljesítménye tekintve az 1:28 rekordot jónak mondható. A nap különben változatos volt, miután favoritok és outsiders felváltva győztek és így, egy a favoritjátékosok, mint a kontremineurök; meglehetnek elégedve az eredményysel.

I. **Octogon-díj.** Díj 2500 korona. Táv 2600 méter. 1. *Hauser L. Charley* (Mac Dowell). 2. *Hauser L. Eduard*. 3. *Ercsi ménes Aga*. Futott még: *Deficit*. — Tot.: 10 : 13. 20 : 28.

II. **Töketerhesi-díj.** Díj 2400 K. Táv. 2000 m. 1. *Mr. Frank Inez* (Rauch). 2. *Pusztaberényi ménes Imperator*. 3. *Schlesinger és Tsa Ernöte*. Futottak még: *Pepus, Daisy*. Tot.: 10 : 12. 20 : 24. 61.

III. **Zugligeti díj.** Díj 5000 K. Táv 3000 méter. 1. *Morg. és Ruzicka Ideal* (Tappan). 2. *Hauser L. Achilles H.* 3. *Wolai ménes Bluff*. Futottak még: *Cyclona, Fonyód*. Tot.: 10 : 42. 20 : 40. 40.

IV. **Lee Simmons hdp.** Díj 1700 K. Táv. 1700 m. 1. *Pusztab. ménes Pearl Simmons* (Capovilla). 2. *Brown James Darabant*. 3. *Mr. Frank Joung Quartermach*. N. h.: *Charivari, Gyurjad, Nikolo*. Tot.: 10 : 26. 20 : 31. 32.

V. **Handicap.** Díj 1700 K. Táv. 2500 m. 1. *Morg. és Ruzicka Mamsell Senator* (Tappan). 2. *Kund H. Bravo Azmon*. Futottak még: *Zsarnok, Powidel Hanakin*. Tot.: 10 : 58. 20 : 45. 22.

VI. **Májusi handicap.** Díj 2600 K. Táv. 2500 m. 1. *Almási ménes Nani* (Volkman). 2. *Herczeg Ypsilanti Fahrafelder*. 3. *Morgenstern és Ruzicka Aventurier*. Futottak még: *Prince Gayton, Charlotte*. — Tot.: 10 : 81. 20 : 45. 32.

VII. **Kettesfogatu urkoecsverseny.** Díj 2500 korona. Táv. 6000 méter. 1. *Orsz. Gy. Dolly-Czimer O.* (Tul.) 2. *Parnói ménes Georgina-Bisztra*. 3. *Mr. Black Belle Bird—Mary Simmons*. Futottak még: *Holnap igen—Tulipán, Lukreczia—Muraena, Pálma—Fruska, Kun Vezér—Bakfisch*. — Tot.: 10 : 19. 20 : 23. 26. 24.

Bécsi nyári meeting.

— Negyedik nap. —

A mai nap egyetlen jelentősebb futása a 10.000 koronás Májusi-verseny volt, amelyben *Horkay és Elmore* távollétében a nagyon javult

Hexenmeister ragadta magához a győzelmet Orsini és Taplótartó előtt. A favorit Héja semmiféle szerephez sem jutott. Felemlítendő még Hieronymus újabb silány futása a 2400 méteres handikapban.

A részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlen kétlévesek versenye. 3000 K. 1000 m. 1. br. Springer G. pm. *Tolbiac*. 56 kg. (Taral). 2. Egyedi L. sm. *Phantome*. 56 kg. (Miles). 3. Capt. Blue sk. Edua. 54½ kg. (Vivian). Futottak még: Kuchelna (Fries), Blanche (Walkington), Pisano (Birkeruth), Lanzendorf (Gulyás), Tamagno (Heidt), Fábrián (Janek), Sodoma (Krouzil). Küzdelem után nyakhosszal nyerve. Három hosszal 3-ik. Tot.: 10 : 50, 20 : 35, 36, 30.

II. Handicap. 3000 K. 2400 m. 1. Vonwiller A. 58 stpm *Péda* 52½ kg. (Krouzil). 2. Gülcher fhdn. 36 sm *Ilfracombe* 46½ kg. (Kisziváth). 3. Vonwiller A. 36 pm Hieronymus 59 kg. (Taral). Futottak még: Vadór (Janek), Népszó (Fries), Meglio (Martin), Elemér (Walkington), Marque le roi (Vivian). Küzdelem után nyakhosszal nyerve, 1 és fél hosszal harmadik. Tot.: 10 : 22, 20 : 55, 36, 31.

III. Eladók handikapja. Díj 2000 korona. Táv 1200 méter. 1. Gróf Wenckheim D. 36 pm *Shah* 49 és fél kg. (Cockeran). 2. Reeves H. 36 stpk Mohrenseele 53 kg. (Krouzil). 3. Dreher A. 66 pm Butor 51 kg. (Vivian). Futottak még: Macache (Kisziváth), Hat ihn schon (Finán), Glückssiem (Baumgartner), Rucza (Drechsler), Gardenia (Gulyás). Küzdelem után 1 hosszal nyerve, 3 hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 145, 20 : 75, 36, 29.

IV. Májusi verseny. Díj 10.000 K. 1600 méter. 1. Gr. Trauttmannsdorff L. 36 pm *Hexenmeister* 51½ kg. (Krouzil). 2. Gr. Wenckheim D. 46 pm Orsini 60½ kg. (Janek). 3. Br. Springer G. 36 pm Taplótartó 54½ kg. (Vivian). Futottak még: Gavotte (Carlslake), Táltos (Walkington), Sulla (Birkeruth). Héja (Taral). Biztosan 2 h. ny. ½ hosszal 3-ik. Tot.: 10 : 44, 20 : 40, 42, 59.

V. Kétlévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Távolság 1100 m. 1. Mr. Redgrey sm *Barabás* 53 és fél kg. (Kemény). 2. Mr. Lincoln pk Sprit 48 és fél kg. (Paul). 3. Meichl T. sk Cytherea 55 és fél kg. (Gulyás). — Futottak még: Kochanka (Seiler). Igen könnyen 5 hosszal nyerve, 5 hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 22, 20 : 29, 44.

VI. Gátverseny. Díj 3000 K. Táv. 2400 m. 1. Dreher A. 46 sk. *Távirat* 64 kg. (Walsh). 2. Mattausch J. 36 pk. Mañalda 64 kg. (Slinn). 3. Mr. Paul 36 stpm. Muskotály 64 kg. (Lawton). Futottak még: Epatante (Kapusek), Banzaj (Pache), Pokolba (Buckenhma). Igen könnyen 6 h. — 5 h. Tot.: 10 : 81, 20 : 28, 34.

VII. Handicap. Díj 2000 K. Táv. 1000 méter. 1. Mr. Redgrey 66 stpm. *Medve Jankó* 54½ kg. (Janek). 2. Br. Üchtritz Zs. 36 pk. Dubia causa 53½ kg. (Heidt). 3. Zangen I. 36 stpk. Bogdanowka 56½ (Vajda). Futottak még: Mavene 50½ (Martin), Niagara (Carlslake), Monthalon (Taral), Castor II. (Vivian), Trutsel (Gulyás), Péterl (Cokeram). Biztosan 2 hosszal nyerve, 2 hosszal harmadik. Tot.: 10 : 40, 20 : 30, 47, 78.

() A Magyar Athletikai Club nemzetközi lawn-tennis versenye ma délután négy órakor vette kezdetét. A bécsi versenyek ismételt halasztást szenvedvén a külföldi játékosok a mai napra nem érkezhettek meg. A mai nap folyamán tehát kizárólag a magyar játékosok mérköztek. A verseny azonban így is kiválóan érdekes volt. Szép játékok próbukált *Segner-Magyar* a kontinentális férfi egyes versenyben és *Fabinyi-Kelemen* ugyanabban a versenyben. A közönség szép számban látogatta a versenyeket, bár kétségtelen, hogy az érdeklődés központjában az idegenek állnak. *Wilding* a bécsi versenyek végétől nyomban Budapestre jön. Ezt megelőzőleg érkeznek vissza a kiváló magyar játékosok *Madarász, Cséry, Haupt-Stummer* baroness s ugyanakkor érkeznek a külföldiek nagyrésze is. A mai nap eredménye egyébként a következő: a férfi egyes bajnokságban *Segner Pál* megverte ifj. Ziperovszky Ferenczet 6 : 1; 6 : 1, a kontinentális versenyben: *Segner Pál* megverte Magyar Lászlót 6 : 1, 6 : 3, *Fabiny István* megverte Kelemen Aurélt 6 : 4, 8 : 6, *Tóth Edé* megverte báró Pongrácz Albertet 6 : 0, 6 : 0, az I. osztályú férfi egyes handikapban: *Fabiny István* megverte Méray Horváth Károlyt (plus 15 1/6) 6 : 2, 6 : 3. II. osztályú férfi egyes handikapban: *Ekhardt* (0.%) megverte Vass Elemért (15) 6 : 3, 6 : 2. *Hosszu Lajos* (-%) megverte Simon Dezsőt (%) 2 : 0 feladata, *Rik Odón* (0) megverte ifj. Kováts Ferenczet (%) 6 : 3, 8 : 6, *Hegedűs Kálmán* (%) megverte Petrószky Lászlót (%) 6 : 3, 6 : 4.

() A prágai Deutscher Fussball Club Budapesten. Május 30-án, csütörtökön, (Urnep) tekintettel a margitszigeti ezüstlabda mérkőzésre már a. u. 4 órakor kezdődik a DFC.-FTC. mérkőzés a Thökoly-uti millennárius versenypályán. A prágai csapat, melyet *Chadwick* angol trainer készített elő, egymásután aratta szenzációs győzelmeit és pedig

megverte a kitűnő formában levő *Schmichovót* 4 : 2; a *Drezdener Sport Club*-ot 3 : 2; a *Berlini Germániát* (Berlinben.) 4 : 3; a *Karlsruhe Phoenixet* 4 : 0; a *Leipzigier Spielvereint* 2 : 0; a *Pilzeni csapatot* 5 : 0; a *prágai Spártát* 5 : 2; a *lipcsei Wacker* kitűnő csapatát Lipcsében 3 : 1. Magyar csapatok közül 2 : 2 a *BTC.* ellen 7 : 0 a *Magyar Testgyakorlók* ellen. Az angol csapatok közül a déli liga legjobb csapata a *Portsmouth* ellen 4 : 2 és 9 : 4 arányu eredményei mutatják, hogy ez évi bajnoki csapatunknak a *Ferencvárosi TC*-nak, mely nemzetközi mérkőzésein mindig oly lelkesedéssel tudta megvédeni a magyar névnek dicsőségét — nagy munkát kell végezni, hogy győzelmi esélyei lehessenek. Utána 6 órakor a *FTC.* és *Typ.* tartanak revánchmérkőzést.

TÖRVÉNYSZÉK.

Vallatják a haramiákat.

— A rétsági rablógyilkosság. —

Budapest, május 28.

A pestvidéki törvényszék esküdtbirósága a vádlottak padján ülő haramiabanda hat rendbeli gazsága közül egyelőre a rétsági rablógyilkosság szálait bogozza. Egy jómadár kivételével valamennyi tagad s így a bíróságnak meglehetősen nehéz dolga lesz, amíg az igazságra fényt derít. A főszereplők, a többszörösen rovott multu, véres kezű haramiák már tegnap fölvonultak, ma megkezdődött a tanukihallgatás. Tanu számtalan sok van s így nagy időbe kerül, amíg ezen is tulesnek. A mai vallomások, kivéve az Árvai Szanyi Józsefét, nagyobbrészt lényegtelenek voltak. Árvai Szanyit csak a véletlen óvta, hogy ő is nem került a vádlottak közé, „Simkó bácsi”, akit a soproni fegyházból van szerencséje személyesen ismerni, őt is meginvitálta, hogy vegyen részt a „munká”-ban, de ő — bár színelig vállalkozott rá, nem koczkáztatta meg a dolgot s így szerencsésen elkerülte, hogy mellékszereplőből főalak legyen.

A haramiák minden egyes tanuval szemben szorgalmasan tagadnak, sőt Bónéval sikerült egytanut állítani arra, hogy amikor a postakocsit kirabolták, ő békés családi körben otthon időzött.

Konfliktusok is voltak a mai tárgyaláson. Az esküdtszék megrovott, hogy „komolyabban viselkedjék”, egy ügyvéd azt vetette a szemére az elnöknek, hogy nagyon is szatirikusan kezeli a vádlottakat, egy másik ügyvéd pedig semmisségi panaszt jelentett be amiatt, hogy védenczével négy szemközt nem szólhatott.

Részletes tudósításunk a következő:

„Van munka!”

Árvai Szanyi József napszámos az első tanu. Elmondja, hogy Simkóval és Bónéval a soproni fegyházban ismerkedett meg. 1902. április hónapjában szabadult ki a fegyházból s Zalára ment a szüleihez, ahol már várta a Bóné levele, aki hívta, hogy jöjjön minél előbb Budapestre, mert van a számára munka. Szanyi Budapestre jött s itt fölkereste Bónét, aki az ígért munkára nézve csak homályos czélzást tett. Később Simkótól kapott levelet, hogy fontos ügyben menjen hozzá Kósdra. A tanu elutazott Kósdra Simkóhoz, ahol ott volt már akkor Bóné is. Beszélgetés közben Simkó azt kérdezte tőle, hogy tud-e bánni a fegyverrel? Szanyi azt felelte, hogy tud. Ekkor Simkó, vagy ahogy a tanu nevezi, a „Simkó bácsi”, azt mondta neki, hogy a rétsági postát kellene kirabolni. A tanu megígérte neki, hogy résztvesz a rablásban, azonban többé feléje sem ment Simkónak.

A tanut szembesítik Bónéval, aki az esküdtek hangos kacajja közepette jelentette ki:

— Egy szó sem igaz a Szanyi vallomásából! Dr. Weisz Odón védő erélyesen kikelt az esküdtek ellen. Kérte az elnököt, hogy figyelmeztesse az esküdtbírákat, tartózkodjanak tetszésüknek vagy nem tetszésüknek kifejezését adni, mert ellenkező esetben új esküdtszék kirendelését fogja kérni.

Rónai Kamill elnök felhívta az esküdteket, hogy viselkedjenek méltóságteljesen.

Oláh Simkót szembesítették ezután Arvayval. A szemébe mondja, hogy egy szó sem igaz vallomásából. A tanu fentartja mindazt, amit mondott.

Alibi-tanuk.

Kottai Lina huszonhét esztendő divatárus leány a következő tanu. Bónéval rokonságban van, amennyiben a feleségével unokatestvérek.

Az elnök: lárt maga Bónéhoz?

A tanu: Jártam. — Volt nála 1904. január ötödikén?

— Arra nem emlékszem.

— Nem hallotta, hogy a rétsági gyilkosságról beszéltek volna?

— Nem hallottam.

Az elnök (Bónéhoz): Maga hivatkozott erre a tanura, hogy ez tudja, hogy maga január 5-én otthon volt. Amint hallja, ez a leány nem emlékszik arra, hogy maga ezen a napon csakugyan otthon lett volna.

Bóné: Pedig tudnia kellene.

Kottai Lidia szakácsnő, a másik alibi tanu, vallja, hogy 1904. január 5-én este Bónéknál volt látogatásban s hogy Bóné akkor otthon volt.

Árvai János váczai korcsmáros vallja, hogy Oláh Simkó Istvánné 1904. január 7-én megfordult a korcsmájában s ez alkalommal pénzt mutatott neki. Lehetett vagy négy-öt száz korona. Néhány nap mulva a férjével együtt járt a korcsmában s akkor Oláh Simkó szemrehányást tett a feleségének, hogy miért mutogatta a pénzt.

Oláh Simkó: Az meglehet, hogy mutogatta a pénzt, de az övé volt. Nekem is volt mindig pénzem. Négy száz forintot hoztam magammal a soproni fegyházból, ezt hitelesen bizonyítani tudom.

A gyanus pénz.

Tarnai János váczai korcsmáros elmondja, hogy Simkóné a gyilkosság után két nappal sörözött nála és elhencegetet a pénzzel. Husz- és tízkoronások voltak nála s azt mondta, hogy csikókat adott el. Néhány nappal később Simkó is megfordult a korcsmájában és előtte szemrehányást tett a feleségének, hogy a pénzzel eldicsekedett.

Elnök: Igaz ez Simkó?

— Ez így volt.

— No látja, hát miért tett szemrehányásokat a feleségének. A becsületesen szerzett pénzzel el szabad ám dicsekedni!

Polémia az elnökkel.

Dr. Fényes Samu védő sérelmesnek tartja, hogy az elnök a tanuk vallomását mosolyogva, szatirikus megjegyzéssel fűszerezi. Ez a körülmény csak arra lehet jó, hogy az esküdteket a vádlottak rovására befolyásolja. Előterjesztést tesz arra vonatkozólag, hogy az elnök csak bizza a kommentálást a vádhatóság és a védelem képviselőire, akik bizonyára nem fogják ezt elmulasztani.

Rónai Kamill elnök szerint a kommentálás az igazság kiderítéséhez tartozik és ebben megzavarni nem engedi magát. Amennyiben ez nem tetszik a védőnek, éljen jogorvoslattal, de ő ott és úgy kommentál tovább, ahol és a hogyan szükségesnek látja az igazság érdekében.

Terhelő tanuk.

E kis polémia után Pécsi István, volt csendőrt, hallgatták ki. A rablógyilkosság idején váczai őrsvezető volt, jelenleg klinikai szolga. Pécsi István hosszasan, a legkisebb részletek kiaknázásával mondta el, hogyan találták meg a meggyilkolt áldozatokat és a kifosztott postakocsit, majd a további nyomozás minden lépéséről számolt be a bíróságnak.

Dr. Admetó Géza, Barna Lukács védője, a tanu kihallgatása után kéri az elnököt, hogy védenczével négy szem közt beszélhessen. Rónai elnök e kérelemnek nem adott helyet, amiért Admetó semmisségi panaszt jelentett be.

Az elnök ezután tíz perces szünetet rendelt el.

Szünet után folytatták a nyomozást vezető csendőrök kihallgatását, majd Molnár Lajos, Kiss Lajos, Szabó Bálint, Csóri Lajos és Cserekye Lajos váczai földművesek kihallgatására került a sor. Ezek a gyilkosság előtti napon két gyanus idegent láttak a rétsági mezőkön és a tanuk közül hárman úgy emlékeznek, hogy Barna Lukács és Bóné Ferencz settenkedtek az országúton. Ezután az elnök a tárgyalást délután három órára halasztotta.

Délután.

A délutáni tárgyaláson a bíróság folytatta a vácz-rétsági postarablógyilkosságra vonatkozó tanuk kihallgatását. Egész sereg lényegtelen tanu után dr. László Imre szabadkai rendőrkapitány és a zentai csendőrmesternek a kihallgatása volt érdekesebb. Ezen vallomások arról szólnak, minő körülmények között tette meg minden kényszerítő hatás nélkül beismerő vallomását Barna Lukács. A kihallgatások folyamán a védők s László rendőrkapitány között heves vita kerekedett, melynek az elnök vetett véget. Az elnök erélyes intervenciója, az esküdtek ismét tetszésnyilvánítással fogadták, mire dr. Fényes Samu ügyvéd tiltakozást jelentett be.

A tárgyalást holnap folytatják.

§ A knői méregkeverők. A temesvári esküdtbiróság ma folytatta azt a nagyszabású bünpör tárgyalását, amelyről lapunk tegnapi számában már megemlékeztünk. A királyi törvényszék először Vicsics Jula és Varjasán Pavel ügyét vette

tárgyalás alá. Vádoltak mindent tagadnak. Kihallgattak azután 5-6 olyan tanút, akik egyértelműen azt vallották, hogy Vuicsics Száváné, aki a vádirat szerint a Petromán Máriától vásárolt mérgegel elemésztette az urát, a legjobb egyetértésben élt a férjével és soha viszálykodás nem volt közöttük. Vuicsics Száva betegségének csiráit a katonaságnál szerezte és ezeket a csirákat azzal táplálta, hogy rossz nők társaságában dorbézolta át éjszakáit.

Délben a vád koronatanújának kihallgatására került a sor. Rieder Ádám knézi földmives, aki névtelen feljelentésben hozta napfényre a mérgekeverők által elpusztított emberek neveit, az általános kérdésekre adott válasza után igen összefüggően kezdte elmondani azt, amit tudott. Vuicsics Száváné védője felkérte az elnököt, hogy intézzen kérdéseket a tanuhoz, mert vallomása azt a gyanút ébreszti fel, hogy — betanult.

Az elnök erre részletkérdéseket intézett a tanuhoz, s kitűnt, hogy Rieder minden terhelő momentumra igen élesen visszaemlékezik, de az elnök és a védők azon kérdéseire, amelyek a mentőkörülményekre vonatkoztak — minden felvilágosítást megtagadott.

A bíróság megesketését függőben tartotta. A tárgyalást holnap folytatják.

§ Elítélt hírlapíró. A kuria *Palatinus* József békéscsabai hírlapíró dr. *Berényi* Armin gyulai ügyvéd sérelmére nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétsége miatt az albiróságok ítéleteinek megváltoztatásával 14 napi fogházra ítélte.

§ A kizárt lakó. Megemlékeztünk már arról az esetről, hogy a budapesti törvényszék Bruck Adolfné háztulajdonosnét és házmeesterét, Ekker Lőrinczet zsarolás miatt elítélte azért, mert ezek a házban lakó Goldstein Józsefet családjával együtt lakásából kizárták, midőn utóbbi nem tudta a hátralékos házbérét megfizetni. A kir. ítéletábla ma Zubovich Román bíró előadásában tárgyalta az ügyet, s mindkét vádlottat fölmentette azzal a megokolással, hogy cselekményük nem állapítja meg a zsarolást. Az ítélet jogerős.

§ Schönberger báróné ügye a Táblán. Annak idején már hírt adtunk arról az affairról, mely a sokat emlegetett báró *Schönberger* Béláné született Wallenstein Róza és dr. *Makay* Béla kultuszminiszteri osztálytanácsos között felmerült, midőn a báróné hivatalos ügyében eljárva a kultuszminisztériumban, ideges kifakadásaival arra készítette *Makay* osztálytanácsost, hogy ez kénytelen volt őt távozásra inteni. A báróné erre nyomban, súlyos sértésekkel illette a tanácsost és ezen kívül még férje útján egy becsületsértéssel elhalmozott levelet is íratott neki. Dr. *Makay* Béla feljelentése folytán a törvényszék báró *Schönberger* Béláné kétrendbeli becsületsértés vétségéért *hetven korona*, *Schönberger* Bélát pedig egy rendbeli becsületsértésért *száz korona* pánzbüntetésre ítélte. A vádlottak felebbezése folytán a budapesti kir. ítéletábla *Frenreisz* István elnöklésével és *Istvánffy* Gyula bíró előadásában ma foglalkozott a pörrel, s *helybenhagyta* az első bíróság ítéletét.

§ A rózsahegy-i ízigatók. A pozsonyi ítéletábla jóváhagyta a rózsahegy-i törvényszék ítéletét, mely szerint *Hlinka* András két évi, dr. *Srobár* Lőrinczet egy évi, *Jancsek* András hat havi, *Gregus* Györgyöt és *Cheben* Pétert 5 havi, *Tomek* Józsefet 4 havi, *Matyasovszki* Antalt, *Szerafin* Mihályt, *Janovec* Józsefet, *Jeszenszki* Istvánt, *Novák* Györgyöt és *Nikolinszky* Jánost két havi államfogházra ítélte. Három vádlott pénzbüntetését leszállították. A védők felebbeztek.

KÖZGAZDASÁG.

Iskola és takarékoság.

Az az üdvös eszme, hogy magában az iskolában egyengettesék a takarékoság útja, nem új, minálunk. A hetvenes és nyolcvanas években az u. n. iskolaiakarékpenztárakat meglettük minden falusi iskolában. Ezek az apró pénzintézetek azonban, melyeket egyik pedagógiai írónk a jövő nemzedék bankjainak nevezett, lassanként eltűntek a népoktatási rendeletek tömkelegében. De nem e rovat feladata a közoktatás ágas-bogas kérdéseivel bajlódni. Egyszer ugyan már rámutattunk, mennyire vizsgálást nálunk az iskola a való élet dolgainak vizsgálatát s milyen hátrány ez a gazdasági közvélemény kialakulása szempontjából. Most egy aktualitás adja tollunk alá ezeket a megjegyzéseket s azt az óhajást, vajha nálunk is követőkre

találna az az eszme, mely a Lajtán túl vetődött föl, de amely, mint fentebb említettük, nálunk nem új, mert más formában már megvolt.

Bécsből jön a hír: az elemi iskolákban propagandát csinálnak a házi perselyeknek. A forma, amelyet választottak, igen ügyes, a tanulók közt egy levelet osztanak szét, melyben ki van fejtve népszerű módon a takarékoság jelentősége és a persely-rendszer előnyei.

Valóban megszívlelendő ötlet ez. Talán nem is tökéletesen ugyanolyan formában, miként Bécsben csinálják, ahol ugyanis a bécsi községi takarékpénztár perselyeire hívják föl a tanulók figyelmét. Így egy kissé reklám-izű a dolog, elvégre az iskola éppenséggel nem arra való, hogy egy intézeinek, vagy akár egy közintézmény formájába bujtatott vállalkozásnak híveket, jobban mondva ügyleteket szerezzen. De maga az eszme: az iskolák egyengessék a takarékoság fejlesztésének útjait, fölülte üdvös és követésre méltó. A mi iskoláink nagyon jól tennék, ha néhanapján szemügyre vennék a gazdasági élet dolgait. Nemcsak az elemi iskolákról szólunk és nem pusztán a takarékoság jelentőségének ismertetéséről. Száz és százféle alkalom kínálkozik az iskolában arra, hogy megismerjen az ifjúság abból a neki idegen világból mást is, mint amit az iskolai fölfogás ad gondolatvilágában: a kereskedő, a bankár közönséges és prózai kalmárlelék. Csak hogy ez szentségtörés lenne azok ellen az elvek ellen, melyek ma dominálnak. Ma hermetizce elzárják az ifjak lelkét a valóságos, igazi élet elől, ma egy rég letűnt világnak töviről-hegyire való ismerete fontosabb, mint az, melyben élünk, olyan dolgok vázolósa, amiből élünk.

Volna alkalom most is, hogy a való életet belevigyük az iskola padjai közé. Azt olvassuk, hogy a kultuszminiszter béke-napot tartat az iskolában. És a világbékének úgy véljük, nagyon is köze van a gazdasági dolgokhoz. Vajjon mi szülte az utóbbi idők véres háboruit, mi készíti pihe-nésre a fegyvereket? Tulnyomóan gazdasági természetű okok. Már elmúltak azok az idők, mikor a fejedelmi kérők kikoszorúsásáért háboruszkodtak a népek. Gazdasági érdekekért kellett néhány száz-ezer burnak a fübe harapni, hogy az angol háborítlanul folytathassa üzleteit Délafrikában. A piacért folyó versengésnek esett áldozatul annyi orosz és japán távol Ázsiában. És ugyancsak gazdasági okok állítják lábhoz a fegyvereket, nem pedig a humanizmus. Mikor a népek már roskadoznak a katonai terhek alatt s az államok belátják, hogy gazdasági erejük kimerül a folytonos fegyverkezésben.

Sokszor követeltük már, hogy az iskolába be kell vinni a prózai, rideg dolgokat is, magát az életet. S alulról kell kezdeni. Ilyen kezdetnek tartjuk a takarékosági hajlam fejlesztését és viszont nem tartjuk szegyennek, ha egyszer Bécsből tanulunk, vagy olyat tanítunk, a minőt Bécsben tanítanak. Nálunk, ha a takarékoságról disszertálnának az iskolákban, bizonyára az lenne a tanversike csattanója: *ebbe és ebbe* a bankba tedd a pénzt, mert ott sikerült a magyar fináncz-géniusz jóvoltából előnyösen „kombinálni“ a takarékoságot szerencsejátékkal és a mi fő, biztos főnyereménynyel...

A sütiipari kiállítás megnyitása.

— Saját tudósítónktól. —

A nemzetközi süti-, cukrász- és rokonipari kiállítást ma nyitották meg a városligeti Iparcsarnokban. A kiállítást a *Magyar Sütiök Országos Szövetsége* rendezte s az aránylag rövid idő alatt, mely a kiállítás előkészítésére rendelkezésre állott, a rendezőségnek erős munkát kellett kifejtene, hogy a süti- és cukrász-ipar, valamint a kapcsolatos iparágak termékeinek ily nagy tömegét összehozhassa.

A kiállítás előkészítő bizottságának sikerült a védői tiszt elvállalására *József* királyi herceget megnyerni, aki a megnyitásra pontban tizenegy órakor érkezett meg *Augustia* főhercegnővel, *Szegedy* Gina udvarhölgygel és gróf *Baththyány* Béla szolgálattevő kamarással. A főhercegi párt a

kiállítás díszelnöke, *Kossuth* Ferencz kereskedelmi miniszter fogadta, *Szterényi* József államtitkárral és a kiállítás rendezőbizottságával. A főhercegi és kísérete a megérkezéskor a főbejáró közelében levő emelt helyen épült márványoszlopos lugasban foglalt helyet s itt folyt le a kiállítás megnyitásának aktusa.

A kiállítás elnökigazgatója, *Gelléri* Mór üdvözölte elsősorban a kereskedelmi minisztert, a miniszter pedig a királyi hercegi párt.

Gelléri Mór királyi tanácsos a többi közt ezt mondta üdvözlő beszédében:

— Van szerencsém a becsületes munka e szerény ünnepére egybegyűlt díszes közönséget a rendező bizottság nevében melegen üdvözölni. Ennek a kiállításnak rendezésére az a komoly törekvés adott impulzust, mely azt akarja, hogy a magyar nyereseményeket itthon dolgozzuk föl. A legérlelesebb nyereseményünk a buza, illetőleg a liszt. Az ennek földolgozásával foglalkozó iparok a technika és a tudomány segítségével való tökéletesítését és fokozatos fejlesztését czélozza tehát a kiállítás, mely — bármily hevenyészve készült is, — a jelzett irányzatnál fogva, fontos hivatással bír. Bizonyára ez a szempont vezette a mi magas védnökünket, amikor a védnökséget elfogadva, e kiállítás iránt való bizalom alapját fényes nevének nimbuszával biztosította és ez vezette Nagyméltóságodat, midőn vállalkozásunkat erkölcsi és anyagi támogatással kitüntette. Ez a kettős támogatás volt sikerünk legfőbb tényezője s ezekért már most kifejezem a rendező-bizottság nevében hálás köszönetünket.

Ezután *Kossuth* Ferencz kereskedelmi miniszter üdvözölte a királyi herceget és a hercegaszszonyt a következő beszéddel:

— Királyi Fenségték! A kormány nevében üdvözölöm királyi Fenségtéket a munka e szerény ünnepén és köszönöm, hogy megjelenésükkel emlélik a mai nap fényét. Magyarország évszázadokig földmívelő állam volt, tulnyomólag ma is az, bá a kormány minden erejét megfeszíti azért, hogy az ipart is kifejleszse és az áldott magyar fő terményeit földolgozza. A földmívelés terén még ma is elsősorban áll a gabonatermelés és a gabonaművek közt a buza, amelyre vonatkozó magyar ipar és főképpen a malomipar Európaszerte híres. A magyar lisszettel kapcsolatos iparnak termékei vannak itt kiállítva, melyeket érdeklődés fognak itt megtekinteni királyi Fenségték, mert jó tudjuk, hogy édes hazánk fejlődése iránt mily meleg érzellemmel viseltetnek, amiért az Isten áldja meg Fenségtéket.

A miniszter azután engedelmet kért a hercegtől, hogy a kalauzolásban *Szterényi* államtitkárral helyettesíthesse magát s egyúttal megkérte a herceget, hogy nyissa meg a kiállítást. Most a királyi herceg ezt a beszédet mondta:

Nagyméltóságú miniszter ur! Minden komoly törekvésnek, amelynek czélja édes hazánk gazdasági fejlődését előmozdítani, mindenkoron szívesen, örömmel állván szolgálatában, a legnagyobb örömmel fogadtam el e kiállításnak védnökségét, mely ugyan kereteiben kisebb, de jelentőségében annál nagyobb. Korunk fejlett gazdasági és technikai viszonyai, nemkülönben a mindig nagyobb mérveket öltő nemzetközi verseny a kiállításokat mindinkább elterelik általános jellegűtől; igazi jelentősége gazdaságilag ma már csak a speciális szakkiállításoknál lehet, amelyeknél az egymással rokon szakmák legjelesebb, legkittinőbb termékeikkel, a legújabb technikai vívmányokkal állanak versenybe és szolgálnak ilyen módon egy-egy egész iparág hasznára. Ilyen ez a kiállítás is, amely jelentőségét egyrészt nemzetközi voltában, másrészt pedig abban bírja, hogy olyan ipari szakmát egyesít, amelyek a legszervezebb, a legszorosabb kapcsolatban állanak a hazai anyaföldjével, amely iparágak tekintetében Magyarország a nemzetközi versenyben is az első helyen áll. Ez iparok százados tradíciókkal bírnak édes hazánkban, önerejükön fejlődve arra a színvonalra, amelyen ma állanak. Ez egyszersmind a jövő fejlődés, megbízhatóbb alapját is fogja képezni. E fejlődésben határjelző kíván lenni e kiállítás. Midőn ismert magyar vendégszeretetünkkel üdvözöljük a külső államok képviselőit e téren, a kiállítást megnyitottak nyilváníjuk.

A közönség, amely az emelvényt körülfogta, a királyi herceget beszéde közben is többször éljenezte. A királyi herceg és a hercegaszszony ezután kíséretével körüljárta a kiállításban és *Szterényi* államtitkár utmutatásával sorra megnézt mindent.

Gyönyörű kiállítása van az iparcsarnok közepe táján *Olasner* csász. és kir. udv. szállító Budapest cégnek. A cég a saját üzletét, teljes berendezéssel mutatja be, amely elegancia és jóízűség tekintetében páratlan. A cég dicsőségére válik a ma-

gyar cukrász- és sütő-mesterségnek. A cég különös és kizárólagos készítményei a tápszer-gyárának termékei, amelyek közül három főosztály érdemel különös megemlítést, u. m.: 1. cukorbetégek; 2. gyomorbetégek; 3. gyermektápszer osztálya. Ezek annyira ismeretesek, kedveltek és elfeledtek, úgy orvosi, mint a nagyközönség előtt, hogy fölösleges ezeket egyenként méltatni. Érdekes megemlíteni a Glasner-czégnél azonban, hogy az összes Karlsbadban használatban levő preparátumokból Magyarországon egyedül ő készíti el a különböző diabetikus kétszersültet, cakeket és gyógykenyereket, tehát fölösleges ezeket külföldről hozatni. Különösen kiemelendő a cég gyermektápszerai, amelyek minőség tekintetében felülmúlják a különböző külföldi termékeket. A cég fiatal főnökei minden tekintetben nagy szolgálatot tesznek a hazai iparnak, mert az összes külföldi termékeket igyekeznek idehaza magyar munkáskézzel meghonosítani. Különben is a cég magyar különlegességei oly szeretetnek örvendenek, hogy tetemes nagy mennyiségű árut szállítanak külföldre, különösen Balkánra s Belgiumba. A céget a kiállításon a magyar sütőiparosok orsz. szöv. elnöke, Glasner Ede képviselte, aki a kiállítás megteremtése körül is bökros érdemeket szerzett magának. Ő fensége kitűnő megtiszteléssel nyilatkozott a cég főnökének a látottak felett és legnagyobb megelégedését fejezte ki. A cég versenyen kívül vesz részt a kiállításon.

A kiállításon a laikus is csaknem kézzelfoghatólag láthatja és megismerheti, amit eddig csak lexikonból vagy tudományos művekből tudhatott meg, hogy a **Sonnenschein E.** budapesti cég által készített *margarin* nem egyéb, mint friss és tiszta marhahús, vagyis marhafaggyúból előállított termék, amelyből a gyártás folyamán egyrészt hidraulikus sajtolás útján a nehezen emészthető stearin kivonatik, másrészt az immár stearintól szabadított margarin, kémiai proceszusok útján, újból tisztítatik. Sonnenschein gyára végeredményként a saját gyártmányából készített finom süteményt, u. m. vajis kiflit, jour-süteményt, pozsonyi patkót, cukrász-süteményt állít ki és azon áldozattól sem retent vissza, hogy ezen süteményeket ingyen osztogassa, hogy nagyközönségünkkel is megismeresse ezen már nem új, de nálunk az országban még kevéssé ismert zsirt, mely mint vajpótló jó ízű, tápláló és főzési és sütési célokra egyaránt kitűnően használható.

A kiállítás egyik legszebb látványossága a **Steiner József és fia** cég Budapest, Király-utca 67. cukrász és sütő kollektív kiállítása. Nagyon érdekes a kiállítás cukrászati szempontból is, mert a cég olyan szépet mutat be, amely a cukrászmesterségnek egy remekét képezi. A kiállítás 6¹/₂ méter magas és 8 méter hosszú s az egész tésztaból és cukorkából készült, sőt a felírások is. Az oszlopokat 6¹/₂ méter magas kenyerek képezik. A legszebb a kiállításban a Steiner Hugó által tiszta cukorból készített allegorikus, szoborcsoportozat. A szobor-csoportozat közepén ő felsége szobra áll, szinte cukorkából. Ezen remekművet a cég főnöke 3 hónapon át készítette. A cég, amely már számos külföldi kiállításon is részt vett, mindig dicsőséget szerzett a magyar iparnak. Őfenségének a szükséges felvilágosítást **Steiner Hugó** adta meg s őfensége igen dicsőreleg nyilatkozott a látottak felett.

A kiállítás egyik legszebb helyén van elhelyezve a híres **Wikus társaság** csokoládégyár impozáns berendezésű kiállítása. Igazán meglepő az, amit e kezdő gyár produkál. Különösen felűntek mindenkinek a csokoládégyár különböző csokoládé-termékei, amelyek felűntülják a külföldi csokoládégyárak gyártmányait. A cég fiatal főnöke éveket töltött külföldön s tanulmányozta a külföldi cukrászmesterséget s azt teljesen el is sajátította. Ezt különben a kiállításból is világosan láthattuk. Megemlítésre méltó különösen az, hogy az összes kiállított csokoládé és cukorkák a cég főnök utasítása és felügyelete alatt készülnek. A cég kiállítása igazán dicsőségére szolgál a magyar cukrászmesterségnek. A kiállításon a céget a cég főnöke, **Wikus Károly** képviselte. Őfensége Wikust bemutattatta magának s a legnagyobb elismerését fejezte ki a látottak fölött s a gyár további sikeres működéséhez sok szerencsét kívánt. A főhercegnőnek a felvilágosításokat **Wikus Károly** adta meg.

Igazán szép eredményeket mutat fel a **Schmiedl L.** győri Első Magyar cukorkaárugyár, amely tisztán magyar cukorból és magyar munkásokkal

dolgozza fel az összes gyártmányait. A gyár, amely 150 munkást foglalkoztat állandóan, Magyarország legnagyobb cukorkaárugyára. A céget a kiállításon a gyár főnöke, **Schmiedl** képviselte, kit a főherceg nagyon megdicsért a szép kiállításáért és örömet fejezte ki a magyar cukorgyártás fejlődésén.

Szenzációs újdonságot képvisel a kiállításon a **„Mrasolin“**. Ez egy olyan higiénikus csomagolási módszer, amelyet minden táp és élelmiszerek csomagolásánál a legelőnyösebben lehet használni. A tulajdonosa **Mráz Ferencz** Prága, III., Brücken-gasse 47. A cég bemutat a kiállításon több cég által vásárolt különféle minőségű árut, amelyek **„Mrasolin“** mód szerint vannak csomagolva, azaz **„Mrasolin“**-nal vannak konzerválva. Ezek mind azt bizonyítják, hogy a **„Mrasolin“**-nal becsomagolt áru ellentáll a legnagyobb nyári hőségnek és több hónapig marad állandóan friss állapotban.

Gyönyörű kollekcióval vesz részt a kiállításon **Kuffer Viktor**, az Első Pozsonyi Sajtolt Szeszélesztő gyári-cég. (Pozsony, Kossuth Lajos-tér 5.) A gyár tiszta pótlékmentes szesz-anyaélesztőt készít. A céget maga **Kuffer Viktor** képviselte, kit a főherceg dicsőreleg halmozott el, szép kiállításáért.

Megjelent a kiállításon **Weiner Adolf** budapesti sütőmester is, aki az összes kórházak, valamint a szegényház, izr. népkonyha, izr. árvaház, izr. si-ketnema-intézet, V-VI. ker. közjótékonyági egyesület népkonyhája, Orsz. Gyermekvédő-Egyesület, ingyenes intézmény stb. szállítója. Kiállításának legszebb részét képezi az egy méter magas tésztaból készült Hungaria női alak. — A kiállításon a céget **Weiner Sándor** cégfőnök képviselte, ki a fenségeknek a szükséges felvilágosításokat megadta.

Sütődei, cukrászda és berendezési munkágepeket mutatott be a kiállításon **Plewa E. és Társa** cég, Bécs városának legnagyobb és legrégebb gyári cége. Kiállításán mindenféle keverő dagasztó gépek, tésztaasztó gépek, kovászvödörök láthatók különböző nagyságban. A cég ezenkívül egy folytonosan égő kemenczét is mutat be. A céget a kiállításon **Gregor Joly** cégfőnök képviselte, akit ő fensége megszólított és külön a gyár kiállítását is megdicsérte.

Egy ónemet stíli szekrényben mutatja be **Árvay Sándor és fia** szegedi cég gyönyörűen berendezett csokoládé és bon-bon kiállítását. E cég már 1848-ban alakult meg s azóta rohamosan fejlődik úgy, hogy a csokoládé bon-bonok gyártását oly magas nivóra emelte, hogy a külföldi gyárakkal bátran felveszi a versenyt. A cégnek kitűnő gyártmányait nemcsak Szegeden, hanem az ország legtöbb részében is igen előnyösen ismerik. A cég főnökét ő fensége megszólította és külön a gyár kiállítását is megdicsérte.

Ezután a **Magyar Szakácsok Köre** pavillonját nézte meg a Fenséges pár, ahol már várták őket izletes készítményekkel. A Magyar Szakácsok Köre 1904 óta áll fenn Budapesten, IV., Hajó-utca 5. szám alatt és jelenleg 220 tagot számlál. Elnöke **Palkovics Ede**. A pavillon ampir-stílusban épült. A kör különböző okleveleket nyert már, s a bécsi nemzetközi kiállításon aranyérmét vitt el. A kör birtokában van a legrégebb szakács-oklevél, amely már 100 éves. A kiállítás üvegsekretyében a szakácsművészet remekei láthatók, amelyek a magyar szakácsművészetnek dicsőreleg válnak. A fenséges pár hosszabb ideig tartózkodott a pavillonban és **Palkovics** elnök pompás reggelivel kínálta meg a fenséges párt, akik készségesen fogadták el a kinált ráragout és az izletes hachét és egyre mondogatták: jó, nagyon jó! Ittak hozzá ezüst-serlegről tokajit és ettek hozzá apró, finom süteményt. Mikor aztán elvégezték a falatozást, **József főherceg** mosolyogva szólt **Szterényi**hez:

— Ha mindent megkínálnak bennünket, nem tudom, mit csinálunk! És elindultak tovább a többi pavillonok felé.

A kiállítás egyik fő részét foglalja el a **Werner és Pfeiderer** gépgyárak vezérképviselője, **Mank Béla** (Gyártelep: Budapest. Rottenbiller-utca 5/a). A cég gyártmányairól külön megemlékezni felesleges, mert Magyarországon mindenfelé el van már terjedve. A gépek közül különösen kiemelendők a különböző berendezésű dagasztógépek, osztógépek, burgonyazúzó, kavargógépek, daráló-gépek stb. A gyárnak majdnem egész Európában vannak nagyobb gyártelepei. A gyárnak a kiállítás területén külön pavilonban van elhelyezve egy modern sütődeje, melyben **Huber** sütőmester a kiállítás tartama alatt állandóan sütni fog.

A kiállításon gyönyörű berendezéssel vesz részt a már országszerte ismert **Watterich Arnold** (Budapest, VII., Dohány-utca 5.) cég. A kiállítást rendkívül izléesen a cég főnöke, **Watterich**

Gusztáv rendezte. Különös figyelmet érdemel az, hogy a cégnek összes kiállított tárgyai a hazai iparnak és kereskedelemnek dicsőségei. Feltűnést kelt a cég által készített málna- és citromszörp, melyből minden látogatónak izléesen csomagolt minta üvegcsét **szívesen** bocsát rendelkezésére. Nagyon szépen vannak csoportosítva a cég a cukrász iparhoz tartozó gyümölcs étherei (zamatai) amelyek méltó feltűnést kelteket. A kiállítás megtekintését különösen a cukrászmesterek figyelmébe ajánljuk. A főherceg, aki a cég kiállítását megtekintette a legmagasabb elismerését fejezte ki.

A likőr-gyárosok közül a legszebb kiállítása van **Zwack J. és Tsa** budapesti csász. és kir. udv. szállító cégnek.

A kiállításon a cég egy 5 méter magas piramissal jelent meg, amelyen a cég összes gyártmányait izléesen szerepelnek.

A jelenvolt külföldi gyárosok, cukrászok örömmel ismerték fel a már nálunk is ismert **„Unicum“** vörös keresztos likőrt, ezt a világcikket, mely a **Zwack** cég egyéb kitűnőségeivel együtt méltón és eredményesen képviseli a tengerentúlon is a magyar likőr-ipart. Amikor ehhez az objektumhoz ért a fenséges pár, a cég jelenlevő főnökét megszólította és teljes megelégedését fejezte ki és a gyár további működéséhez sok szerencsét kívánt.

Hygiénikus tej és tejtermékekkel jelent meg a kiállításon impozáns pavillonban a **Ferihegyi tehenészet** (Budapest, Gólya-utca 43.) A ferihegyi tehenészet egy olyan hygiénikus termelő intézet, ahol tej- és tejtermékek, sterilizált tej, Gärtner tanár-féle csecsemőtej, Noorden tanár-féle diabátiikus tej, Kefir, ferihegyi gyermektej, erős táptej, pasztorizált tej, hygiénikus aludt tej, tejszín, tevaj, tejpor áll a nagyközönség rendelkezésére. A Ferihegyi tehenészet Pusztá-Ferihegyen állandóan körülbelül 400 tehenet tart, amelyek a legmodernebb istálló hygiénikus követelményeinek megfelelőleg lesznek etetve, tartva és fejve. A pusztá közelsége a fővároshoz azon kellemes helyzetbe juttatja a tehenészetet, hogy a frissen fejt tej egy órával a fejes után már Budapesten lehet. Itt Budapesten egy olyan telepet rendezett be, amelyen a pusztán a legnagyobb gondossággal nyert tej szűrve, tisztítva és a célnak megfelelőleg nyersen palaczkozva, sterilizálva, esetleg szárítva lesz. A Ferihegyi tehenészet fővárosunk egyik legelső hygiénikus tejtermelő telepe és főleg csecsemő-, gyermek- és gyógytejek előállításával foglalkozik. Az állatok állandóan orvosi felügyelet alatt állnak. A főherceg, mint a főherceg, nagy figyelemmel nézték a kiállítást s a legnagyobb megelégedéssel távoztak.

Az iparcsarnok balfelén terül el **Rózsa József és Társa** (Budapest, Gyár-utca 20) cukrász-, sütő-, kávé-műhely és cukorka- és csokoládé-gyári-berendezések iparvállalatának kiállítása. Érdekes a kiállításnál, hogy ez a vállalat egyedül az országban, amely hazai anyagból, magyar munkásokkal gyártja e gépeket. A gépek tökéletessége olyan anyira versenyképes a hasonszerű külföldi gyártmányokkal, hogy például hengerlőgépei és keverőgépei a külföldi gyártmányokat úgy konstrukció, mint kivitel tekintetében felűntülják. A kiállításon ezenkívül a vállalat egy teljesen modern berendezésű, a legmagasabb technika vívmányával felszerelt cukrász-műhelyt is bemutat, amit különös figyelmébe ajánljuk a cukrász és pékmestereknek. Nagy érdeklődéssel nézi a szakmabeli közönség a cég sütőkemenczét, amelyek szintén a cég különlegességei. A cégnek számtalan elismerő levelei vannak, ezenkívül a magyar állam szállítója is. A céget **Sándori Gusztáv** cégfőnök képviselte. Őfensége különös figyelemmel tekintette meg a kiállítást és örömet fejezte ki a hazai ipar fellendülése felett.

A főhercegnőnek feltűnt a **Nestlé-féle** kiállításban a gyönyörű dekoráció és érdeklődött ennek díszítője után, kívánságára bemutatták neki **Lukács József** kárpitost és díszítőt (Andrássy-ut 74.), aki e díszítést különleges, s igen szép kivitelben készítette.

Egy külön pavillonban vesz részt **Susster Károly** bécsi (XIII/2. Mossbachergasse 10.) műkemen-cze- és gépgyáros cég. Ezek a műkemen-cze Magyarországon most jelentek meg először. E kemenczéknek a legjobb és leghasznosabb tulajdonságai közé tartozik az, hogy 80 kgr. szénnel teljes 24 órán át fűthető. A kemencze, amely a cég kizárólagos szabadalma, külföldön már minden jobb sütődebe be van vezetve. A kemenczét „kontinuierliche“ kemenczének nevezik. A kemencze az egész kiállítás tartama alatt üzemben lesz és az érdek-

Kapható, míg a készlet tart, egyedül:

ÖRÖM SÁNDOR

levélpapír-áruházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

144 darab III. osztályu alumínium-toll 90 fillér.

Világ-rekord!!

100 darab egész finom csontlevélpapír, 100 darab színes bélésű boríték-
kal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér. 1000 drb. Kohinoor czi-
garetta-hüvely **ragasztás nélkül** 2.10 K. Vidékre csak utánvétel,
vagy a pénz beküldése mellett.

44 darab I. osztályu alumínium-toll 1.80 kor,

Világ-csoda!!

144 darab II. osztályu alumínium-toll 1.20 k

lődőknek minden időben készséggel be lesz mutatva. A céget a megnyitáskor a szabadság felalálója s a cég tulajdonosa, *Susster* Károly képviselte, aki őfenségének a szükséges felvilágosítást megadta. A gyár jelenleg 50 munkással dolgozik s most igyekszik gyártmányait Magyarországon elhelyezni s tekintettel arra, hogy ezen kemence minden tekintetben megfelel, sikerülni is fog neki.

Kitűnően illeszkedik a kiállításhoz *Tiller Mór és Társa* budapesti csász. és kir. udv. szállító cég, amely a különböző pék- és cukrászparhoz tartozó ruházatokat állított ki. *Tiller* cég, a ki mindenhol csinos kiállítással jelent meg, e kiállításon is az első helyet foglalta le magának. A főherceg, aki a kiállítás mellett elhaladt, *Tiller* felől kérdésködött s csodálkozását fejezte ki, hogy *Tiller* személyesen nem jelent meg a kiállításon.

Hosszabb ideig szemlélte a főhercegi pár *Stollwerk*-testvérek (pozsonyi csokoládégyár) gyönyörű kiállítását is és nagy tetszését fejezte ki a kiállított csokoládé és cacao-félék, továbbá a bonbon-, selyem-cukor, kavics és egyéb különlegességek felett. *Szterényi* államtitkár itt megjegyezte, hogy a világhírű *Stollwerk*-testvérek cég a magyar kormány kezdeményezésére alapította hazánkban a pozsonyi nagyterjedelmű gyárát, mely 600 munkást foglalkoztat és nagy kivitellel is bír.

A kiállítás, bár nagyon rövid idő alatt készült el, tiszta képet mutat sütő- és cukrászparunk fejlettségéről: bemutatja malomiparunkat, csokoládé- és cukorkagyártó iparunkat is, az élesztőgyártást s azokat a gépeket, amelyek a sütő- és cukrászparban szükségesek. A kiállítás sikerültben nagy része van az elnökgazdától: *Gelléri Mór* királyi tanácsosnak, az *Országos Iparügyi* igazgatójának, aki a rendelkezésre álló aránylag rövid idő alatt nagy ügybuzgalommal készítette elő a kiállítást, — ugyazinté *Glasner* Ede udvari pékmesternek, a Sütők Országos Szövetsége elnökének, aki nagy anyagi és erkölcsi áldozat hozatalával is elősegítette a kiállítást. *Gellérinek* és *Glasnernek* nagy segítségére voltak *Steiner* Gyula, a kiállítás főtitkára és *Steiner* Frigyes, a Ferihegyi tehenészet tulajdonosa. A szokásos óriás kenyér, mázsás kalács és más kiállítási különlegesség itt is látható. Iparunk történetének is van több érdekes dokumentuma: régi czéhszabályok, pátensek, jegyzőkönyvek és más irások, néhány még a középkorból s czéh-ládák, régmúlt időből való emlékei ipari életünknek.

A külföldi kiállítók között természetesen az osztrákok vannak leginkább képviselve, de olasz és svéd kiállító is van. Az idegenek osztályában azonban alig láthatunk valamit, mert áruik még nem érkeztek meg. A kiállítás 45 napig lesz nyitva.

Világzálloda Budapesten. A nálunk járt angol vállalkozók azt panaszzolják fel, hogy ők Budapesten az angol hotel hiányát érezték leginkább. A budapesti elsőrangú hotelekkel ugyan nagyban egészben meg voltak elégedve, mégis erősen vágyódtak az angol igényeknek megfelelő hotelre. A még most is itt időző vállalkozók, azok közt a vállalatok közt, melyeket létrehozni óhajtanak, tervbevétték egy nagyszabású angol hotel alapítását is. A nemzetközi hálóközi-társaság évek óta tervez egy Budapesten létesítendő Palace Hotel, sőt egy-két nagyobb épületet is kiszemelt e célra. Ujabban azonban a társaság lemondott tervéről, mert nem látott kellő garanciát arra nézve, hogy a vállalkozás a kellő jövedelmet meg hozza. Amit a nemzetközi hálóközi-társaság eléjtett, azt most egy angol konzorcium karolja fel s a Dunasor azon részén akar építeni, mely a parlament és Vigadó között van. Eddig már négy telket szemeltek ki e célra. Az első az új parlament előtt lévő beépítetlen terület, melyet az Országháztér, Akadémia-utca, Zoltán-utca és Rudolf-rakpart határol. Ez a terület a fővárosi közmunkák tanácsának kezelése alatt álló fővárosi pénzalap tulajdona és ezi annak idején az új igazságügyi minisztérium számára szemelték ki, kérdéses tehát, hogy ezt a területet meg bírja-e a konzorcium szerezni? A másik az a hosszú terület, amely az Országháztér, a Nádor-utca és Akadémia-utca között terül el, mely voltaképpen öt háztelket, és báró Zeyk József tulajdonát képezi. A harmadik a régi Lloyd-épület volna, amely a Pesti polgári kereskedelmi testület tulajdona. Ez a testület azonban nem akarja eladni a házat, de a telek magában véve nem is volna elegendő egy nagy hotelhez,

ugy, hogy a mellette levő két házat is hozzá kellene venni. A negyedik kiszemelt terület a Thonet-udvar volna, ez az egyedüli a négy terület közül, amelyen egy teljesen jókarban levő négyemeletes ház van. A konzorcium képviselői most szerzik be a kiszemelt területekre vonatkozó adatokat. Van tehát némi remény arra, hogy Budapesten egy, az angol igényeket teljesen kielégítő világszálló létesül legközelebb.

A balatonvidéki vasút építése. Megirtuk annak idején, hogy a balatonvidéki vasút 133 kilométer hosszú vonalának kiépítésére versenytárgyalást hirdettek. Ma délben bontották fel az államvasút igazgatóságánál a beérkezett ajánlatokat. Beérkezett összesen tizenegy ajánlat, melyek között legolcsóbb Babocsay és Baján építvállalkozók ajánlata volt, akik 7,330.000 koronáért vállalták a vasút kiépítését. A többi pályázók ajánlata a következő volt: Freund Henrik és fia 8,375.000 korona, Tolnay horvát-magyar építvállalat 7,535.000, Rényi és Bottenstein 8,720.000, Feiks, Rainer és Hirsch 8,384.500, Pallós Ármán 8,006.000, Fischer Henrik 8,399.000, Schiffer Miksa 8,150.000, Gregersen 8,320.000, Mandel és Quittner 8,800.000 és Grünwald testvérek 7,592.000 korona.

Román gabonakiviteli tilalom. Néhány nappal ezelőtt a hausseisták azt a hírt terjesztették a gabonatörszén, hogy a román kormány tekintettel a silánynak ígérkező román gabonatermesre, legközelebb életbe fogja léptetni a gabonakiviteli tilalmat. Az „Egyetértés” nyomban megzafolta ezt a híresztelést, mert a román kormányban nincs oka arra, hogy a gabonakiviteli tilalmat elrendelje, hiszen Romániában jó közepes termésre van kilátás. Hogy igazunk volt, midőn a hausseisták híret megzafoltuk, azt igazolja most *Costinescu* román pénzügyminiszter, aki egy hírlapíró előtt a következőleg nyilatkozott:

Az aratási kilátásokat a bel- és a külföldön sokkal sötétebben festik, mint a milyenek valóságban. Kétségtelen, hogy a már öt hét óta tartó hőség oly szárazságot idézett elő, mely sok területen az őszi vetéseket érzékenyen károsította. Az eső hiánya miatt a tengerit el sem lehetett vetni. Ami az esetleges kiviteli tilalmat illeti, a kormány erre nézve még mit sem határozott. Minden a további időjárástól függ. Ilyen intézkedéshez a kormány csak akkor fogna nyulni, ha a tartós szárazság folytán az szükségesnek mutatkoznék.

A mai gabonatörszén a román pénzügyminiszter nyilatkozatának már meg is látszott a hatása, mert a gabonaárak estek.

Az új szerkezetű motorkocsik. A sütőipari kiállítás megnyitása után *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter a Ganz-gyár kőbányai-úti vagon-építő telepét látogatta meg, ahol a cég meghívására egy új szerkezetű vasuti motorkocsit tekintett meg. E kocsik, melyből a gyár több darabot szállít Olaszországba, a pálya igen nagy emelkedésének legyőzésére van építve; oly emelkedésekre, aminőkön ezidőszert gőzüzemű, adhéziós járművek még nem közlekedtek. A kocsik kipróbálására egyrészt, másrészt azoknak a vasuti szakértőknek előtti való bemutatására a gyár saját területén próbapályát épített, melyen 80° emelkedésben 25 méteres sugárral bíró, tehát igen éles görbületek vannak. A kocsik, melyek 80 lóerős gőzmotorral bírnak és 28 ülőhelyre vannak berendezve, a próbapályán kifogástalanul kapaszkodtak fel és a miniszter a gyár igazgatóságának a látottak felett legnagyobb elismerését fejezte ki.

A dohánybevételek eredménye. A m. kir. dohányjövédék a hazai dohánytermelés emelésére ismét szaporította a dohánytermelésre engedélyezett területet. A bevetett terület 1905. évben 86.305 hold 282 négyszögöl, 1906. évben 88.017 hold 749 négyszögölre rugott. Az előző évek rossz dohánytermelésének kedvezőtlen anyagi eredménye által sújtott gazdaközönség az 1906. év folyamán uralkodott igen kedvező időjárás folytán a legszebb reményekkel volt eltelve. A dohánytermés mennyiség és minőség tekintetében rendkívül sikerültnek látszott és hivatva lett volna kárpótolni a gazdákat az előző évi csalódásokért.

Ezek a remények azonban tulzottnak bizonyultak és csak részben valósultak meg, amennyiben a termés minőség tekintetében nem felelt meg a várakozásnak, aminek oka első sorban az, hogy a termelők még mindig nem rendelkeznek elegendő szárító pajtával s így miután a tartós őszi esőzés a szabadban való szárítást lehetetlenné tette, a tuizsufolt pajtákban szárított dohányanyag nagy része zsinórgegetté vált, ami a beváltásnál a szabályok értelmében a „kihányás” osztályba került. A tartósan hideg és szokatlanul zord téli időjárás szin-

ténkisebbítette a mennyiségileg sikerült termés értékét, amennyiben hátráltatta, sőt helyenkint majdnem lehetetlenné tette a simítást. A beváltásra vonatkozó adatok a következők: Beváltottak dohányt: 1905-ben: 55,739.431 kgr.-ot, 1906-ban 69,580.355 kgr.-ot. A beváltott dohány ára: 1905-ben 22,078.689 kor., 1906-ban 26,987.240 kor. Egy kar. hold hozama: 1905-ben 645 kgr. dohány 259.01 kor. értékben, 1906-ban 790 kgr. dohány 302.84 kor. értékben. Dohánytermelési előlegek 1905-ben 4,373.021 kor., 1906-ban 4,782.513 korona.

A kereskedelmi miniszter és az iparfejlesztés. *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a vezetése alatt álló minisztérium mindama szakosztályai, melyek ipari kérdésekkel és az iparfejlesztés ügyével foglalkoznak, a pécsi országos kiállítást tanulmányozás czéljából látogassák meg. A miniszter rendelete folytán legutóbb az iparoktatásügyi osztály több tiszviselője időzött Pécsen és a legközelebbi napokban a miniszteriumnak egy másik osztálya fog tanulmányozás czéljából odaérkezni.

A magyar gazdák Németországban. Az O. M. G. E. 65 tagja Miklós Ödön, gróf Somssich Géza és Jeszenszky Pál ügyvivő titkár vezetése alatt ma délután 2 óra 10 perczkor indult a keleti pályaudvarról Németországba 3 heti tanulmányútra.

Kitüntetett gazdasági cseléd. A földmívelésügyi miniszter Kovács János gazdasági cselédet, ki ifj. gróf Csáky Gyula szendrői uradalmában 42 évet szolgált már, elismerő oklevéllel és 100 koronával tüntette ki. A járás főszolgabírája lelkes beszéd kíséretében nyújtotta át az oklevelet és 100 koronát az ünnepeltnek az uradalom cselédjei és szép számu közönség jelenlétében. Ifj. gróf Csáky Gyula földbirtokos szökt azután a cselédséghez, buzdításra ösztönözvén őket és a cselédség iránti jóakarattal tettel is kifejezvéen aztálta, hogy az év elejétől járandóságukat felemelte. Az ünnepélyt táncmulatság követte.

Közlekedés a Balatonon. A Balatontavi gőzhajózási részvénytársaság folyó évi június hó 1-től augusztus hó 31-ig naponként többszöri járatokat indít Siófokról Balatonfüredre és vissza, valamint Boglárról Révfülöpre, Badacsonyba és vissza. Június hó 20-ától kezdve a társaság megindítja az összes többi balatoni állomások között a közlekedést.

Ultimórendezés az értéktörszén. A mai szabályozásnál a következő díjtételeket fizettek: Egész hóra: osztrák hitelrészvényért 1 K 30 fillértől 2 K 40 fillérig. Osztr.-Magyar államvasut részvényért 1 K 05 f-től 1 K 80 f-ig. Déli vasut 55 f-től 75 f-ig. Magyar koronajáradékért 3 f-től 15 f-ig. Orosz államkölcsonért 1 f-től 6 f-ig. Fél hónapra: Magyar hitelbank részvényért 75 f-től 1 K 25 f-ig. Magyar leszámítolóbank részvényért 30 f-től 55 f-ig. Magyar jelzálogbank részvényért 50 f-től 85 f-ig. Hazai bank részvényért 20 f-től 40 f-ig. Rimamurányi vasmű részvényért 70 f-től 1 K 5 f-ig. Közuti vaspálya részvényért 90 f-től 1 K 20 f-ig. Városi villamos vasut részvényért 35 f-től 50 f-ig.

A balatoni vasut. A Balaton mentén időző közönség érdekében a Déli vasutnak a budapest-csáktornyahatárszéli vonalon fekvő állomásai (Budapest-Kelenföld és Fonyód-fürdőtelep állomások kivételével), valamint Aliga kiterő és Balaton-Földvár megállóhely feljogosították arra, hogy ezen a vonalon június hó 15-étől bezárólag szeptember hó 15-éig terjedő időszakban Balaton-Világos, Zamárdi, Szárszó, Lelle, Bétatelep, Balaton-Keresztur-fürdő és Balaton-Berény személyforgalmi megállóhelyekre gyorsdarabrukat vehessenek fel. A szállításra vonatkozó feltételek az érdekelt állomásokon és megállóhelyeken kifüggesztett hirdetményből tudhatók meg.

Nyilt-tér.

(E rovalban közöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Étvágytalanság, emésztéshiány

könnyen elmulasztható a **Rohitschi Tempelviz** rendszeres használatára. Idült esetekben a **Styria-forrás** előnyösebb.

Nagybani raktár Budapesten:

HOFFMANN JÓZSEF, Báthory-u. 8. sz.

Nászajándékok

és ezüstlakodalmi ajándékok
Rothauser M. Ignác és Fia
BUDAPEST,
Deák-tér 6. Anker-udvar
Király-utca sarkán.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTEKTŐZSDE.

Gabonatózsde.

A tegnapi nyugodtabb irányzatnak ma délután folytatása volt. A hirtelen beállott borulásra, valamint a megjelent prognózisra, az irányzat határozottan ellanyhult és mindenki törekedett vett érdekeltségétől szabadulni. Ily alapon tömeg eladások eszközöltettek, minek folytán az irányzat határozottan ellanyhult és a tegnapi esti zárathoz viszonyítva októberi buza 24, októberi rozs 24 és új tengeri 14 fillérrel olcsóbban zárulnak.

Az egyes gabonafajok szombati és a mai záróárfolyamát az alábbi táblázat mutatja:

	25-én	27-én	28-án	Különbözet + több - kevesebb
októberi buza	20.92	20.80	20.56	-.20
októberi rozs	17.52	17.44	17.20	-.22
októberi zab	14.20	13.98	13.96	-.02
juliusi tengeri	12.16	12.10	11.92	-.18
1908. májusi tengeri	12.16	22.06	—	—

Kész buza gyenge kínálat és korlátozott vételkedv mellett ma is bágyadt irányzatú volt. Elkelt mintegy 4000 q néhány fillérrel olcsóbb áron. Legdrágábban 21.20 koronán tiszavidéki 100 q 81.5 kgos és legolcsóbban 19.80 koronán, felső-magyarországi 100 q 76 kgos buza adódott el. Rosz változatlan, míg takarmányárpa, zab és új tengeri nyugodtabbak.

Határidők a megjelent prognózis hatása alatt eszközölt nagyobb szerű eladások folytán lanyhák.

Eladott:
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81.5 k. 21.20 K, 500 mm. 80.5 k. 21.10 K, 200 mm. 80.5 k. 20.10 K, 100 mm. 80.5 k. 21.10 K, 100 mm. 80.3 k. 21.10 K, 100 mm. 79.5 k. 20.80 K, 300 mm. 80 k. 20.70 K, 200 mm. 79.5 k. 20.40 K, 250 mm. 79 k. 20.75 K, 100 mm. 79 k. 20.60 K, mind három hónapra.
 Bihar: 100 mm. 79 k. 20.40 K, három hónapra.
 Fejérmegyei: 200 mm. 78 k. 20.30 K, három hónapra.
 Pestmegyevidéki: 100 mm. 80 k. 20.70 K, 200 mm. 79 k. 10.40 K, 100 mm. 79 k. 20.40 K, 100 mm. 78.5 k. 20.30 K, 100 mm. 78.5 k. 20.40 K, mind három hónapra.
 Felső-magyarországi: 100 mm. 77 k. 20. K, 200 mm. 77 k. 19.90 K, 100 mm. 78.5 k. 19.80 K, mind három hónapra.
Rosz. 150 mm. 16. K, 100 mm. 16. K, 200 mm. 15.70 K, kev., 100 mm. 15.90 K készpénzfizetés mellett, paritásra.
Zab. 100 mm. 16.70 K, készpénzfizetés mellett.
Tengeri. 200 mm. 12.20 K, 100 mm. 12. K, készpénzfizetés mellett, Kőbánya.
 Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.
 1907. május 24-től május 27-ig.

	Érkezett;	Elszállított;
Buza	46885	128
Rosz	545	399
Arpa	419	—
Zab	6639	2368
Tengeri	52076	9662
Liszt	1860	18154
Korpa	3100	3784

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:
 Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza októberre 10.48, 10.39, 10.49.
 Rosz októberre 8.70, 8.73.
 Zab októberre 6.99, 7.05.
 Tengeri júliusra 6.03, 6.09.
 Tengeri májusra 6.01, 6.05.

Déli 1 órakor zárulnak:
 Buza októberre ———— 10.41—10.42
 Rosz októberre ———— 8.72—8.73
 Zab októberre ———— 7.02—7.03
 Tengeri júliusra ———— 6.06—6.07
 Tengeri májusra ———— 6.02—6.03

Délutáni forgalom.
 Délután lanyhább irányzatra az árak olcsóbban záródtak.

4 óra 30 perczkor záródnak:
 októberi buza 10.28—10.29
 októberi rozs 8.62—8.63
 októberi zab 6.98—6.99
 júliusi tengeri 6.—6.01
 májusi tengeri 5.96—5.97

Értéktőzsde.

A tegnapi utótőzsdén felszínre került kedvezőbb diszpozíció sokáig nem maradt érvényben, mert a mai tőzsde ismét nyomott hangulattal folyt le. Az irányzatot kedvezőtlenül befolyásolták egyrészt igen lanya amerikai tudósítások, másrészt pedig a berlini börze bágyadt magatartása. A német piacról ugyanis állandóan eladási megbízások érkeztek, mire a vezető értékek érezhetőbb árvesztéseket szenvedtek. Hanyatlottak pedig osztrák-hitel 3.50, magyar-hitel 2.50, államvasut 2 és déli vasut 4 koronával. A helyi értékek piacán nagyobb kínálat nem lévén s így az árfolyamok tartottak maradtak. Nagyobb figyelemben részesültek városi villamos vasuti részvények, melyek 3 koronával magasabb árfolyamon záródnak. Az ultimo-rendezés változatlan tételek mellett simán befejeztetett.

Előtőzsde.

Az előtőzsde bécsi eladásokra bágyadt volt. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 661.25—660.50, Magyar hitelbank 761.—761.25, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank ————, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. ————, Osztrák-magyar államvasut 678.—677.50, Déli vasut ————, Rimamurányi vasmű ————, Magyar koronajáradék ————, Közuti vasut 544.—543.50, Városi villamos vasut ————, Orosz járadék ————, 3 százalékos jelzálogsorsjegy ————, Hazai bank ————.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 660.50—661.—, Magyar hitelbank 761.—761.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 498.—498.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 484.—484.50, Osztrák-magyar államvasut 677.50—678.—, Déli vasut 124.—124.50, Rimamurányi vasmű 544.—544.50, Magyar koronajáradék 94.—94.05, Magyar aranyjáradék 111.75—112.—, Közuti vasut 543.—543.50, Városi villamos vasut 294.—294.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde berlini eladásokra bágyadt volt. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 659.—660.—, Magyar hitelbank 759.75—760.75, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 498.—498.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 483.75—484.50, Osztrák-magyar államvasut 676.75—677.50, Déli vasut 123.—124.25, Rimamurányi vasmű 542.50—544.50, Magyar koronajáradék 93.95—94.—, Magyar aranyjáradék ————, Közuti vasut 543.—543.50, Városi villamos vasut 293.50—295.25, Orosz járadék ————, Hazai bank ————, Salgótarjáni közsémb. ————, Konvertált sorsjegy ————, Kereskedelmi bank ————, Magyar agrárbank ————.

Helyi értékekben köttetett: Salgótarjáni közsémbánya 572.—, Budapesti gőzmalom 1502.—1575.—, Kereskedelmi r.-t. 625.—, Convertált sorsjegy 142.—, Ujlaki téglagyár 340.—341.—.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 659.50—660.—, Magyar hitelbank 760.50—761.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 498.—498.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 484.50—485.—, Osztrák-magyar államvasut 677.—677.50, Déli vasut 123.50—124.—, Rimamurányi vasmű 543.—543.50, Magyar koronajáradék 94.—

—94.05, Közuti vasut 543.—543.50, Városi villamos vasut 295.—296.—.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 3—5, nyolcz napra 8—10 K. Junius vége 14—16 K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde csendes volt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 659.—659.75, Magyar hitelbank 760.—760.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank ————, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. ————, Osztr.-m. államvasut 677.—677.75, Déli vasut ————, Rimamur. vasmű 543.—544.—, Magy. koronajáradék ————, magy. aranyjár. ————, Közuti vasut ————, Városi villamos vill.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 659.50—659.75, Magyar hitelbank 760.—760.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 497.—498.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 484.—485.50, Osztrák-magyar államvasut 676.50—677.—, Déli vasut 124.—124.50, Rimamurányi vasmű 544.—545.—, Magyar koronajáradék 94.—94.05, Magyar aranyjáradék 111.75—112.—, Közuti vasut 543.—544.—, Városi villamos vasut 296.—296.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, május 28. (Az Egyetértés távirata.)
Buza: Tiszavidéki 10.60—11.15, bánáti 10.20—10.80, tótfelvidéki és csepelszigeti 9.75—10.25, marchfeld 9.75—10.05 K.

Rosz: Tótfelvidéki 8.55—8.75 K, csepelszigeti ————, pestmegyei 8.60—8.80, különféle magyar 8.40—8.70, osztrák 8.45—8.70 K.

Arpa: tótfelvidéki 7.25—8.20, déli vasuti 7.20—7.90, tiszavidéki 6.80—7.20 K.

Magyar tengeri: 6.50—6.75 K, cinquantin ———— K.

Magyar közepes zab: 8.50—8.70 K, elsőrendű ————, válogatott ———— K.

BÉCSI ÉRTEKTŐZSDE.

Bécs, május 28. (Az Egyetértés távirata.)

A new-yorki tőzsdén megismétlődött árcsökkenésekről és a többi külföldi piac lanya irányzatáról érkező hírek a mai előtőzsde hangulatát kedvezőtlenül befolyásolták. Utóbb azonban a piac hangulata a budapesti kedvező hírek hatása alatt némileg megjavult. Budapest különösen a kedvező buzaárakkal és a vasművek beruházási törvényjavaslata hírével és az ultimomeghosszabbítások könnyű befejezésével hatott kedvezően. A tőzsde további folyamán ismét érezhetőbbé vált az üzleti csendesség és főleg az alpesi bányáértékek szenvedtek további árcsökkenést. Az előtőzsde végén éppen ezért gyengébb lett az irányzat. Az osztrák és magyar értékek nem történtek kötések.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 658.75, Magyar hitel 759.50, Államvasut 676.25, Déli vasut 124.75, Alpesi bányatársulat 590.75, Rimamurányi 544.—, Májusi járadék 98.05, Magyar koronajár. 94.—, Orosz érték ————, Török sorsjegy 182.50, Német márka 117.72, Prágai vasmű ————, Unio-bank 562.50, Laenderbank ————, Bankverein ————, Elbavölgyi ————, alpesi bánya ————.

A déli tőzsde lanyhán nyílt meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 658.25, Magyar hitel 759.50, Laenderbank 446.—, Unio-bank 562.50, Államvasut 676.—, Anglo-bank 305.—, Bankverein 541.50, Déli vasut 124.50, Gőzhajó ————, Alpesi bányarészvény 590.—, Májusi járadék 98.05, Magyar koronajár. 94.—, Német márka 117.72, német márka ————, Elbavölgyi vasut ————, Rimamurányi ————, Orosz jár. 84.80.

Bécs, május 28. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 98.—, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.90, 1860-as sorsjegy 151.—, Osztrák hitelsorsjegy 433.—, Angol osztrák bankrészvény 305.—, Bécsi Bankverein 542.50, Osztrák-magyar bank 1767.—, Déli vasut 123.75, Dunagőzhajózási társaság 1010.—, Dohány részvény 417.—, Cs. kir. arany (vert.) 1136, Német bankváltók 117.71, Osztrák Lloyd 465.—, 4.2 százal. ezüst járadék 97.90—97.40, Osztrák koronajáradék 98.10, 1864-es sorsjegy 254.50, Osztrák hitelintézeti részvény 658.50, Union-Bank 562.—, Osztrák Laenderbank 446.—, Osztrák-magyar államvasut 676.50, Elbavölgyi vasut 423.—, Alpesi részvény 589.25, 20 frankos 19.15, Lon-

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio activ Igmandi keserűvíz az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
 Igmandi valódi áldás nyomorbaesőknek és székszorulóiban szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Kelt. helység Komáromban.

doni váltóár 240.67, Lipótkohó 480.—. Töröksors-jegy 182.35. Szilárdult.

Bécs, május 28. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.75. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 144.50, Magyar hitelbank részvény 760.—, Magyar leszámoló és váltó részvény 498, Rimaburgi 543.25, Magyar cukoripar 1765.—, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 93.90, 4 százalékos magyar földterem. kötv. 93.65, Magyar nyer.-k. sorsjegy 193.—, Kassa-Oderberg vasut részvény 365, Magyar jelzá-logbank 34.20, M. keresk. bank 482.—.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 28. (Tőzsdejelentés.) A tegnapi külföldi tőzsdék első sorban a newyorki tőzsde lánysága újabb eladásokra bírta a spekulációt, minek, ha nem is jelentékeny, de eléggé nagy árcsökkenések voltak következményei. Így német luxemburgi 1/4, dortmundi Union 2, Phönix 2 1/2 és harpaniek 2.15%-ot veszítettek. Bankok is 1%-nál többet veszítettek, így kereskedelmi rész-vények, német bank, drezdai bank és schaffhauseni bankgyesület. Vasutak közül Kanada-Pacific New-Yorkra 4, varsó-bécsi vasut folytonos realizáció mellett 4 1/2%-kal olcsóbb. Jára-dékok szintén szenvedtek az általános lehangoltság következtében, 902-es oroszok 3/8-dal, török sors-jegyek 1 1/4 márkával csökkentek. Az első eladási megbízások elintézése után az irányzat csekély forgalom mellett valamivel állandóbb. Az árfolya-mok mindazonáltal nem hozták be veszteségeiket, bár a napi spekuláció elvéve fedezéseket eszkö-zölt. — A második tőzsdepiacra az ipari érté-kpiacra az érték hullámzás 1%-nál nagyobb volt. Az üzlet a hivatásos spekuláció keretein belül mozgott, Phönix-értékek valamivel javultak. — A harmadik tőzsdeidőben jelentékenyebb javulás nem volt tapasztalható. A készpénzpiac ipari értékei jól tartottak. Vegyi értékek szilárdak. Napi pénz 5 és olcsóbb, utimó pénz 4 3/4%, magánleszámitolási kamatláb 4 1/2%.

Zárlatok jegyeztetik: 4/2 százalékos papírjára-dék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —, Osztrák hitelrészvény 205.80, Déli vasut 21.10, Orosz bankjegyek 214.30, 4 százalékos orosz köl-csön —, Disconto Commandit 168.60, Dinamit-truszt 161.50, Harpeni 205.25, Unifikált török járadék 93.70, 4/2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.80, Magyar koronajáradék 93.75, Osztrák-magyar államvasut 144.40, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék 103.10, Alt. villamosági Edison 198.—, Gelsenkircheni 193.—, Laurakohó 223.25, Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat.) május 28. 4/2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák arany-járadék 99.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.85, Osztrák. hitelintézeti részvény 206.10, Osztrák-magyar államvasut 144.30, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.45, Bécsi Bankverein 135.70, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar kölcsön 75.30, 4/2 százalékos ezüstjáradék 99.45, Osztrák koronajára-dék 97.85, Magyar koronajáradék 93.70, Osztrák-magyar bank 126.70, Déli vasuti részvény 21.—, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.90, Párisi váltóár 813.83, Union bank részvény —, Alpesi bányarészvény 300.—, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) május 28. 4/2 százalékos ezüstjáradék 99.10, Sorsjegy 152.—, Déli vasut 20.90, 4 százalékos Aranyjáradék 98.90, Osztrák hitelrészvény 206.20, Osztrák-magyar államvasut 144.—, Olasz járadék 102.60, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.80. Kedvtelen.

London, május 28. Angol consol 83 3/16.

Páris, május 28. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.72. Osztr. aranyjáradék 94.85, Magyar aranyjáradék 102.92, 5 százalékos Bolgár kötelez-vény 1896. évről 521.—, 4 százalékos Olasz jára-dék 102.97, Déli vasut elsőbbségi kötv. 318.—, 5 százalékos Marokkói járadék 523.—, 4 százalé-kos 1890. Román kölcsön 93.50, 4 százalékos Kons. amort. román járadék —, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 89.15, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 87.65, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 488.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 449, 4 százalékos spanyol járadék 93.22, 4 száza-lékos unifikált török jár. 93.72, Török sorsjegy 154.75, Török dohányrészvény 440.—, Osztrák föld-hitelintézet 1088.—, Osztr. Länderbank 477.—, Ma-gyar Jelzálogbank 514, Banque de paris 1475, Banque Ottomane 709.—, Osztr. magyar állam-vasut —, Déli vasut 131, Meridionalvasut 712, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyar 658, Rio Tinto 2252, Sucrerie d'Egypte 41, Tula 466.—, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 145, Chartered 34.75, De Beers 64.30, East Rand 101, Jagersfontein 219.50, Transvaal Consols 52.—, Transvaal Land Company —, Váltó Amster-damra (rövid) 207.75, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.37, Váltó Belgiumra (rövid) 3/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/4, Váltó Svájcra 7/16, Csek Londonra 251.25, magánkamatláb 3 7/16, nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1907. május 28.

Az elmúlt napok üzletmenete változatlan volt. Spárga állandóan kedvező árak mellett talál elhe-lyezést. Korai zöldség és főzelék jó árak mellett szintén keresett. Elő baromfi a nagyobb hozatalok folytán olcsóbb, a vaj ára továbbra is esökkent, Burgonya változatlan szilárd. Tojászület csendes, az árak nem változtak.

Mai árak:

Husneműk: Helybeli marhahus hátulja 70—148 K, eleje 60—120 K, vidéki borjú borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 110—130 K, helybeli borjúhús 140—148 K, sertéshus szalon-nával 100—144 K, lehuzott sertés 100—156 K, szalonna friss 120—140 K, szalonna sózott 132—140 K, szalonna füstölt 136—148 K, olvasztani való 120—136 K, hárj 150—166 K, sertésszír 152—156 K, mind métermázsánként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 1.40—1.80 K, hazai sonka 1.40—2.00 K, szalámi 3.80—4.00 K, nyári szalámi 1.40—1.60 K.

Vad: Oz. 1.50—1.60 K, szarvas —.— K, vaddisznó —.— K kg.-ként egészben, nyul —.— K, fogoly —.— K, fácán —.— K, szalonka —.— K, vadruca —.— K darabonként.

Baromfi-félék: Élő rántani való csirke 1.40—2.40 K, sütni való 2.60—3.20 K, kappan —.— K, kacsa fiatal 5.00—7.00 K, liba fiatal 8.—14.— K, lud hizott 14.—18.— K, tyúk 3.40—4.40 K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.30—1.50 K, hizott rucza 1.40—1.60 K, hizott pulyka 1.20—1.50 K, leves-tyúk 1.40—1.70 K kg.-ként. Pulárd 1.50—3.50 Gyöngytyúk —.— K darabonként.

Tejtermékek: Tevaj (centrifugált) I. 2.40—2.80 K, II. 2.00—2.30 K, főzővaj (köptült) 1.50—1.80 K, tehentúró 12.30 fillér kilogr.-ként. A vaj-és túrókereslet napról-napra hanyatlak.

Zöldségfélék: Burgonya (vaggonáru) sárga 5.50—6.20 K, rózsá 4.00—4.50 K, fehér 3.80—4.20 K, kifli 800.—12.00 K, sárgarépa —.— K, petrezselyem —.— K, vöröshagyma makói: 5.00—6.60 K, közönséges hazai 2.00—4.00 K, fok-hagyma 16.00—36.00 K, 100 kg-ért. Fejes saláta fél drb. —.— K, uborka salátának való fél drb. 16.—30.—ig. Spárga sósó 100.—1.40 K, közép 49.—80.— K, leves 20—40 fillér, kalarábé 6.—10.— K 100 drbként.

Gyümölcsfélék: Szőlő —.—, Chasselas —.—, Passatuti —.— fillér kg.-ként. Alma válogatott elsőrendű áru (arany parmen, ranett, Jona-thán, Törökbálint, hatul stb. —.— K, másodrendű —.— K. Körte elsőrendű —.— K, másodrendű —.— K métermázsánként.

Vegyesárak: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 1.10—1.20 K kg.-ként. (A szövetkezet, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője min-den mézértékesítő ügyben is ad felvilágosítást.) — Gyümölcsiz —.— fill. kgr.-ként, szappan 60—70 fillér kkgint. Lencse (erdélyi) —.— K, bab apró 16—24 K, nagyszemű 16—24 K 100 kkgint. Tojás bácskai 62.—63.— K, erdélyi apróbb áru —.— eredeti ládáiban (1440 darab).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, május 28-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: *Magyar* elsőrendű: Öreg ne-héz (páronként 400 kilogrammon felül) —.— fillér. Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) —.— fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 138—140 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilo-grammig terjedő sulyban) 140—141 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 141—142 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg felüli sulyban) —.— fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban —.— fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban —.— fillérig.

Sertéslétszám: 1907. évi május 26. napján volt készlet 32700 drb., 1907 május hó 27-én felhajtott 58 darab, 1907 május 27. napján elszállított 210 darab, 1907 május 28. napjára maradt készletben 32548 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: szilárd.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, május 28. (Hiv. tud.) Tegnapról maradt — darab sertés, 65 darab süldő, — darab malacz, összesen — darab sertés, 65 darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 1248 darab sertés, 51 darab süldő, — darab malacz, össze-sen 1248 darab sertés, 116 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 1157 darab sertés, 24 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 91 darab sertés, 92 darab süldő, — drb malacz.

Mai árak: Zsirtertség öreg elsőrendű 350 kg.-on felül 106—115 fillér, II. rendű 280 kg.-tól 350 kg.-ig 132— fillér, ételsuly levonással —.— korona, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül —.— korona, ételsuly levonással 136—142 korona, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig —.— korona, ételsuly levonással 140—146 korona, köny-nyű 220 kg.-ig 80— korona ételsuly levonással 140—146 korona. Belföldi süldő —.— ko-rona. Horvát süldő 106—108 korona. A vásár irányzata közepes, s az árak változatlanok.

Szerkesztői üzenetek.

Gramofon. Forduljon kérdéseivel a Budapesti Ipar-művészeti iskolához (közelebbi cím fölöltes); onnan mindenesetre határozottabb és hitelesebb felvilágosítást nyerhet.

Anonymus. Cirkvenice valószínűleg megfelel cél-jainak. Kérjen az igazgatószóltól prospektust.

N. S. Kisgyőr. 1. Az új előfizetők száma 16052. — 2. Ezentul a kívánsága szerint fog történni.

Pákapolgári kör. C-nek, ha a nyolcz tarokkját el-hallgatta, természetesen joga volt a játékot kontrázni. Hisz lemondott a játék érdekében arról, hogy nyolcz tarokkját megfizessék.

Érdeklődő. A Petőfi-Társaságot megalapító értekez-let tagjai voltak: Szigligety Ede, Balás Sándor, Komócsy József, Eszaki Károly, György Aladár és Szana Tamás.

B. II. A temesvári siketnéma intézetbe felvételtér folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyék területén lak-nak. Oly gyermekek, kik a későbbi években siketültek meg, akik tehát már tudnak beszélni, de a beszédet szakszerű oktatás nélkül teljesen elfelejtették, az intézet felsőbb osztályaiba vétetnek fel.

Kereskedő. Azokban a városokban, ahol községi szeszfogyasztási adópótlékok szednek és azt mint városi jövedéket kezelik, a szeszkereskedés egészen más szabályok szerint gyakorolható, mint olyan váro-sokban, ahol a községi szeszfogyasztási adópótlékok nem szedik vagy nem szedhetik. Mig a községi szesz-fogyasztási adópótlékok szedő városokban a szeszke-reskedés az 1899. évi VI. törvénycikkhez mellékelt kezelési szabályrendelet értelmében 25 liter minimális mennyiségnél kezdődik, addig más oly városokban és községekben, ahol ezen adó nem szedik, a szesz-nagykereskedő az 1899. évi XXV. törvénycikk értel-mében illetőleg az ezen törvény végrehajtási utasításá-nak (1899. évi 64.758. számú pénzügyminiszteri rendelet) 3. szakaszának 1-ső pontjában engedélyezett kis-mértékbeni eladási engedély alapján korlátozás nélkül gyakorolhatja és nem lévén adózási felügyelet alatt, üzletét teljesen függetlenül vezeti.

S. Béla. A kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy a kiskorúak nevében és javára, azok korára való tekintet nélkül üzhető ipar.

L. Sári. Az erdélyi I. szinkertülethez tartozik: Ma-rosvásárhely, Székelyudvarhely, Déva, Zilah, Nagysze-ben, Gyulafehérvár, Torda.

G. B. Fogaras. Forduljon az államépítészeti hivatal-hoz ott helyben.

A kíváncsi atyafinak. Semmi különös képzettség nem kell hozzá, tisztán a belügyminisztertől függ.

18590. Szabadka. Nemességi leszámazási bizonyít-ványokat a belügyminiszterium állit ki. Az adott eset-ben folyamodni kell érte a belügyminiszterium utján a királyhoz.

T. F. Gelej. Sorsjegyét nem huzták ki. Sajnáljuk.

R. M. Rókus. (Szepesmegye). Meg kell indítani a megemmisítési eljárást; a módját ügyvéd tudja.

VIZÁLLÁS.

május 28. május 27.		május 28. május 27.	
m é t e r		m é t e r	
Inn	Sharding 2.42 3.14	Tisza	M.-Szilgot 0.85 0.45
Duna	Passau 4.71 4.38		Tekeháza 0.70 0.70
	Linz 2.28 1.90		V.-Namény 1.09 1.15
	Bécs 2.49 2.07		Tokaj 1.60 1.82
	Pozsony 4.00 3.68		Tiszafüred 2.72 0.—
	Komárom 4.53 4.46		Szolnok 4.88 4.86
	Budapest 4.24 4.36		Csongrád 5.17 5.89
	Paks 4.18 4.41		Szeged 5.77 5.80
	Mohács 5.79 6.01		T.-Becse 5.07 5.42
	Gombos 6.64 0.—		Titl 5.94 5.72
	Ujvidék 6.21 6.21	Ondava	Hodr 0.78 0.16
	Pancsova 6.51 6.46	Tapoly	Bárta 1.43 1.67
	Orsova 5.63 5.66	Hodroz	Ladmez 1.43 1.42
Norva	Morvafalu 1.34 1.55	Sajó	Zsolozsa 1.04 1.42
Vág	Zsolna 0.80 0.84	Hermád	H.-Németi 0.40 0.53
	Trencsén 0.58 0.—	Berettyó	Marcitta 0.15 0.—
	Szered 1.— 1.08	B.-Ujfalu	0.10 0.10
Rába	Szt.-Gothárd 0.— 0.32	Körös	Csucsa 0.28 0.80
	Sárvár 0.90 0.79		N.-Várad 0.02 0.—
	Győr 3.94 3.90		Belényes 0.38 0.38
Dráva	Varasd 2.58 2.52		Tenke 0.02 0.00
	Zákány 1.48 1.40		Gurahonc 0.86 0.80
	Bárcs 2.76 2.64		Borosjenő 0.25 0.20
	Eszék 4.09 4.14		Békés 0.84 1.—
Mura	M.-Szerdah. 0.— 0.—		Gyoma 2.94 2.94
Száva	Zágráb 0.82 0.94	Maros	Gy.-Fehérvár 0.10 0.20
	Sziszek 3.30 3.60		Branyeska 0.84 1.58
	Mitroviza 5.97 6.08		Soborsin 0.— 0.—
	Décs 0.25 0.12		Arad 0.42 0.88
	Szatmár 1.02 1.—		Makó 1.02 1.14
Kraszna	N.-Majtény 0.— 0.—	Temes	K.-Kostély 0.86 0.88
Iatorta	Munkács 0.36 0.32	Béga	Kiszető 0.80 0.83
Laboreza	Homonna 0.29 0.29		Temesvár 0.16 0.82
	Ung Perocseny 0.10 0.—		Becserek 1.88 1.82

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Időjárás.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése

1907. május 28-án reggel 7 óraker.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Európa északkeleti részét mély depresszió borítja, északnyugaton pedig maximum körvonalai mutatkoznak.

Északi és északkeleti Európában a hőmérséklet alacsony. Leccapódások Franciaországban, Ausztriában és Oroszországban fordultak elő.

Nálunk tegnap az ország tulnyomó részén fordult elő kisebb-nagyobb eső, többnyire zivatarral. A hőmérséklet lényegtelenül változott és maximuma: Csáktornyán, meg Zombolyán 30 C°, minimuma: Tátrafüreden 6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős idő várható hűstlyedéssel és helyenkint esővel vagy zivattal.

Table with columns: Állomás, Legnyom. és min., A hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet max. min.

Kivonat a hivatalos lapból.

Május 28.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Dávid Benő hirtel kir. közvetítő intézeti igazgatót a VII. (hetedik) fizetési osztályba, — a miniszterelnök Francz Rézsd goulini lakost állami végrehajtóvá az ogulini pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségben, Krepsz József miniszterelnökségi hivatalosolgát a miniszterelnökséghez ajtónállóvá nevezte ki, — a vallás- és közoktatásügyi miniszter Berta Ferenc eperjesi kir. kath. főgimnáziumi ideiglenes iskolaszolgát rendes iskolaszolgái állásában véglegesen megerősítette, — a budapesti itélőtábla elnöke Bánhid Gyula egri lakost a budapesti itélőtábla területére díjas joggyakornokká, — a vukovári pénzügyigazgatóság Knesevics Ferenc végzett gimnáziumi tanuló, babinagredai lakost és Mischevics Ivány végzett felsőbb kereskedelmi iskolai tanuló, zimonyi lakost fizetés nélküli adóhivatali gyakornokká a vukovári, illetve a zimonyi adóhivatalhoz nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Klein Károly pusztavizsneki lakos Kereskre, Goldstein Gyula (Móricz, Herman) barsbarackai lakos saját, valamint kiskoru Klára nevű leánya Garaira, Krnács Mihály szarvasi lakos Kóvárra, Kohn Jakab békéscsabai lakos saját, valamint Árpád, Imre, Ignác és Katalin Irén nevű kiskoru gyermekei Kardosra, kiskoru Schwarcz Zoltán budapesti lakos Simonyira, Schön Gábor budapesti lakos Földesre, Koszta Mihály budapesti lakos, próbacsendőr Kárpátra, kiskoru Krausz Sámuel győri lakos Kajárira, kiskoru Neumann Ferenc nagyváradai lakos Nemesre, Jakus István kassai lakos saját, valamint kiskoru László Rózsa és Erzsébet nevű gyermekei Bartára, Weinstock Sámuel losonczyi lakos Vámosra, Grosz Mátys nagyikindai lakos Nagyra, Kohn Leopold nagyváradai lakos saját, valamint László nevű kiskoru gyermeke Molnárra, kiskoru Eliás Ferenc budapesti lakos Balassára, Neumann Salomon budapesti lakos Nemesre, Simicz József kaposvári lakos saját, valamint Erzsébet nevű kiskoru gyermeke Kendére, Hiblyár Antal belléri lakos Halászra, kiskoru Bradics Károly József pécsi lakos Szalaira, kiskoru Prasgyik Flórián magyaróvári lakos Petőre, Weisz Kálmán budapesti lakos Vargára, kiskoru Unger Károly és Unger Géza dévai lakosok Keményre, Kabdebő Oszkár és Mária nagyszebeni lakosok Pecsire, Pollák Gyula egri lakos Ferenczire, kiskoru Nuszbaum József budapesti lakos Neményre, Pendl István bajai lakos Perényire és Becker Béla szudricsi lakos családi nevének Biharira kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Kölcsein (Szalmárm.) postamesteri, — a szerajevói katonai műszaki igazgatóságnál rajzoló,

— a temesvári áll. főgimnáziumnál iskolaszolgái állásra 4 hét, — a tordai törvénytörvényésznél és a losonczyi járásbírósnál bírói, illetve albírói és Dunaszerdahelyen közjegyzői állásra 2 hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

TELEFON István-uti TELEFON 81-01.

szanatorium és vizgyógyintézet

Budapest, VII., Hungária-körút 9. szám.

Legmodernebb berendezésű magánygyógyintézet sebészeti női és belsőbajok részére. — Vizgyógyintézet belsőbajok, tegek részére. — Villamos fény-, szén- és naplámpák, Svéd gyógytornaszat. — Bőntegon. — Nagyon mersékeli árak. — Állandó orvosi felügyelet. — Kifűnő ellátás

Advertisement for 'Egyetemes Irodalomtörténet' (General History of Literature) edited by Heinrich Gusztáv. Includes details about the book's content, price, and publisher (Lampel R. Könyvkereskedése).

Table with columns: Buza, Kilós, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Lists various types of grain and their prices.

Table with columns: Egyéb gabonafélék, 100 kilogramm ára. Lists other types of grain and their prices.

Table with columns: Burgonya, Fehét, Rózsá, Sárga. Lists potato varieties and their prices.

Table with columns: Különböző termények, Faj, Penz, Aru. Lists various agricultural products and their prices.

Table with columns: disznósír, szalonna, szilva készru, heromag. Lists various food items and their prices.

Table with columns: Államosság közkecsőndök, Penz, Aru. Lists government bonds and their prices.

Table with columns: Zaloglevelek. Elsőbbségek. Lists mortgage loans and their terms.

Table with columns: Biztosító-társaságok, Gőzmalomok. Lists insurance companies and mills.

Table with columns: Különböző vállalatok. Lists various companies and their details.

Large table with columns: Penz, Aru. Lists various financial instruments, exchange rates, and prices.

KÜLÖNFÉLÉK.

Apród-dal.

Királynőm vagy — s én apródod vagyok,
Parancsolod: és dalra fakadok,
Megénekelni újra s újra téged...
Hát persze bús és mindig bús az ének:
Dalom jutalma szived soh'se lesz...
Szerelmes apródoknak sorsa ez.

Czél't soh'sem érő, kóbor, bús lovag,
Sóhajta üzöm így — árnyékodat
És olthatatlan' ég a vágy szivemben...
En amaz Azrák törzséből születtem,
Akkre csak csalódás árnya száll,
De meg nem váltja őket a halál.

Mosolyod biztat, ámdé mit sem ád
S én dalolom a vágyak bús dalát
És azt hiszem, hogy mindegyik dalomban
Reményem végső szivverése dobban
S örökre hallgatásba borulok...
De másnap ismét rólad dalolok.

... Királynőm! im' apródod újra szól:
Uj dalvirágot hoz a sir alól,
Hová legszebb reményeit temette...
En sirtam rajt', de te kaczagj felette!
Hisz' ma, ki úgy szeret, hogy könyvet ont,
Nem dalos apród: udvari bolond...

Cseregi Hugó.

(Veszprém a középkorban.) Dr. Békefi Remig új könyvéből, melynek címe: *A Balaton környékének egyháza és várai a középkorban*. — vesszük Veszprém város középkorára vonatkozó következő érdekes adatokat:

Veszprém a középkorban túl a Dunán a kereszténységnek egyik csomópontja volt. A veszprémi püspökséget Szent István alapította és gazdagon megajándékozta birtokokkal. A veszprémi egyházmegye magában foglalta Veszprém, Fejér, Pilis, Zala és Somogy megyéket, tehát a Balaton környékét is. A veszprémi székesegyházat Gizella királyné építette. Veszprém volt a középkorban a magyar királynék székhelye és a királynék felkenésének és megkoronázásának joga is a veszprémi püspököt illette. A veszprémi püspök volt a ki-

rálynék kancellárja és Veszprém megyének örökös főispánja. A veszprémi püspöknek pénzverő joga is volt, amelynek jövedelmét a veszprémi vár fenntartására fordította.

A püspök Veszprém várában lakott. Itt emelkedett a székesegyház és a püspöki palota. A mai, a XVIII. században épült székesegyház csak nagyon keveset őrzött meg a régi székesegyházból. Mindössze az altemplom és csucsives szentélye valók a XIV. századból. A székesegyház gazdag felszerelését részletesen ismerteti a szerző. A székesegyház mellett legnagyobb díszű volt a várnak a híres székesegyházi iskola, amelyben a szabad mesterségeken (artes liberales) kívül a jogot is tanították. A várból levő kápolnák közül a legnevezetesebb volt a Gizella-kápolna, amelynek falán ma is látható a XIII. századból való falfestmény, amely a 12 apostolt ábrázolja.

Veszprém városa a vártól egészen külön, legáltalább egy mérföldnyire épült és a vár alatt és körül terült el. Több városrészből állott. Ezek: a Szent Katalin városrész, a domokos apácák és szerzetesek kolostorával; Szent Tamás falva, ahol évenként több ízben volt vásár, Sárszeg (ezen folyt keresztül a Sárvíz vagy Veszprémvíz, amelyen több malom volt); Szent Miklósszeg és Szent Margitszeg (ebben állott a veszprémi káptalan fűrdője). A város lakosai közt találunk várjobbágyokat, várnépeket, udvarnokokat, a királyné népeit, a kir. hercegek táladó népeit és szabad embereket. A város épületei közt nagy számmal voltak templomok. Összesen négy plébánia-templom volt a városban. Ugyancsak a városban állott a Szent Katalin kolostor közelében a Szűz Máriáról nevezett veszprémvölgyi apácakolostor, amelyet még Szent István alapított. Ezenkívül még egy férfi és apácakolostora volt a városnak, amelyet 1240-ben alapított Bertalan, veszprémi püspök. Ezen kolostor templomának a falai részben még ma is állanak Veszprémben a Szent Benedek-hegy alatt.

Veszprém vára és városa, amelynek ura a veszprémi püspök és káptalan volt, a mohácsi vész után mihamar pusztulásnak indult.

(Zsákok papirosból) Az északamerikai Egyesült-Államokban az utóbbi időben papirosból készült zsákokkal tesznek kísérletet. A papiroszsák igen szívós anyagból való, külön jutabetét nélkül. Ára 2½ cts. darabonként. Óvatos bánásmóddal rakományként 2% reped szét; de többszöri rakodást nem bírnak ki, miért is használatuk csak lassan terjed.

(Mennyit ér az eső?) Gróf Károlyi György szatmármegyei uradalmában egy öreg béresgazda szolgált talán 40 esztendeig. Az öreg életében sem mozdult ki a faluja határából és a városról igeri gyenge fogalmak voltak. A gróf, ha olykor ellátogatott birtokára, szeretett elbeszélgetni a természetes észjárású okos paraszttal.

Egyszer megkérdezte tőle, hogy tudja-e melyik a legnagyobb város a világon?

— Tudom hát: Szatmár! — felelte az öreg mély meggyőződéssel.

A gróf nevetett.

— No, majd mutatok én kendnek egy nagyobb várost! — mondta, — elviszem kendet Bécsbe.

S már előre örült annak a hatásnak, amit a nagy idegen város látása vált ki az öreg lelkéből.

S elvitte magával Bécsbe. Megmutogatta neki az utcákat, megmagyarázta a nevezetességeket s mikor az öreg alig győzött betelni a látottakkal, azt kérdezte tőle:

— No öreg, mennyire becstüli kend ezt a falut?

A paraszt minden gondolkodás nélkül felelt:

— Biz ez uram ér annyit, mint egy jó országos eső.

(New-York — számokban.) New-York fejlődése oly rohamos, hogy rövid pár év múlva a világ legnagyobb városa lesz. New-Yorkban minden hat perczen meghal valaki. Minden második napon elfognak egy gyilkost. Minden második órában történik egy halálos szerencsétlenség. Egyik esküvő a másikat 30 perczenként követi. Minden 48 perczen elhagyja egy hajó a kikötőt. A földalatti vasutat naponta félmillió ember használja. A villamos vasutak átlagos napi bevétele 250,000 korona. A vízvezeték minden lakónak 400 liter vizet juttat naponta. New-Yorkban éppen annyi olasz lakik, mint Rómában, több ir, mint Dublinban, kétszerannyi német, mint Brémában és jóval több magyar, mint Debreczenben. A zsidó lakosok száma 675,000. Rendkívül érdekes New-York posta-forgalma. Az érkező levelek száma egy hét alatt 21,999,175 drb. Csupán Olaszországba 8,870,000 dollárt küldtek New-Yorkból; Angliába 7,480,000, Németországba 3,568,000, Svédországba 2,639,500 dollárt és ezeknél kisebb összegeket Európa többi államaiba. Ebből kitétnik, hogy mily óriási pl. az olasz kivándorlók száma, midőn évente kerek 50 millió lírát küldenek hazájukba. Ez ingatlanokba való befektetés a kivándorlók részéről oly jelentéktelen, hogy ezek a horribilis összegek tisztán a napszám megtakarításának eredményei.

INEZ.

— Regény. —

23

Irtá: Skram Amália.

— Tehát körülbelül két-három hét mutva?
— Igen.
— Akkor te beszélsz a kertészszel és a cselédségnek is megadod az utasításokat teendőkre vonatkozólag!

— Természetesen.

— Nekem különben teljesen mindegy, akár itt, vagy ott vagyunk, — szól megogorván Ribbing. De ha már egyszer van egy falusi lakunk — talán a legokosabb lenne a fiatal Flemminget meghívni, lakjon kint vagy egy hétig nálunk.

Inez az ujjába szurt és elejtette a kalapot. Ribbing, ki néhány lépésnyire állt lehajolt utána, Inez ugyanígy tett és összeütötték a fejüket.

— Bocsáss meg, mondá zavartan Inez és elvette a férje kezéből a kalapot.

— Látod, én is tudok olyan figyelmes lenni, mint az udvarlói bármelyike, szólit her vadit mosolylyal és kezével megsimogatta a homlokán az összeütözés nyomát.

— Hál' Istennek, mi is vagyunk még gentlemenek. — Tehát a fiatal Flemminget —

Máskülönb Ruder hívja meg magához, és én ezt nem akarom. Az az ember ugyanis mindig oly nagyon fontoskodik és előtérbe helyezi magát. De ebben az esetben én vagyok Flemming nagybátyjának a barátja és nem ő reá, hanem én reám bízták.

— Ugyebár igazam van?

— Igen, természetesen, felelt Inez.

— Hiszen csak éjszakánként lesz itt és akkor nem is háborgat téged — folytatta Ribbing szuró pillantással. Reggel velem jön a városba és aztán mint rendesen, hét órakor jövünk ebédre. Különbem nem lehet belőle jó üzletember. Nagyon is pontatlan, nagyon is fiatal...

— Már is pontatlan? kérdezte Inez. Ez nem jó kezdetnek,

— De most már megyek, mert egy üzleti ügyben a Café Páris-ban van találkozóm.

Az ajtónál visszafordult és meglegedetten így szólott:

— Látod, milyen jól hallok, ha érthetően beszélsz velem. Egyetlen egyszer sem kellett kérdezősködnöm.

Amikor Ribbing elment, Inez az asztalra dobta a kalapját és elgondolkozva támaszkodott vissza a székre.

— Akkor nagyon elővigyázatosnak kell lennünk, szólit végül hangosan.

NYOLCZADIK FEJEZET.

Másnap délben ott ült Flemmig lakásának ablaka mögött és kikémlelt a fehér függönyök mögül a Smirna-utcába. A feje égett és a vére hevesen lüktetett a halántékán.

A kétablakos szoba alacsony, négyszögletes volt, aranyos tapétája. A falakon bibliai jelenetek, olajnyomatu képek, a szoba közepéről pedig nagy kosár csingótt le tüveggyöngyökből összeállítva. Piszkos szalma- és papírvirágok voltak benne. A szoba butorzata körtefából készült és egyszerű pamlagból, asztalból, meg egy szekrényből állott, fölötté egy repedt tükör, néhány ócska csecsebecse, körülötte egy íróasztal és néhány töredezett szék. A berendezés bizony ócska volt, de európai izlésre vallott, csupán a szőnyegek voltak törökösek, melyek a padlót és egy széles pamlagot fedték be. Nagy, gömbölyű párnák heverték rajta szerteszét, előtte pedig egy alacsony, megrongált, nyolcszögletű asztalka. Az egyik ajtón kijutott az ember az úres előszobába, melynek csak egy fogas volt a butorzata, míg a másik ajtó a hálószobába vezetett.

Flemming kivette az óráját, majd ismét visszatette a mellényzsebébe, újból kivette és a lánczról leoldva, maga elé helyezte az ablakpárkányra. Egynegyed egy volt és félkettőre már az irodában kellett lennie. Alkalmasint nem jön!

Azután kiment az előszobába és a vörös

muszlin függönyöket szorosan összevonta az ablakokon.

Újból visszament a szobába s leshelyére állt.

Ebben a pillanatban észrevette, hogy Inez jön az utcában. Egy ugrással visszapattant. De újból odament az ablakhoz és az arcát szorosan rányomta az üveglapra.

Inez sietve jött, az ernyője a vállán nyugodott. Néha-néha idegesen hátratekintett...

Flemming kilopozott az előszobából és egy pillanatig hallgatózott az ajtónál. Azután kilépett a keskeny sötét folyosóra és a meredek rideg lépcsőkön lesietve, félig kinyitotta a kapu ajtaját.

Egy pillanattal később Inez már besurrant. Szó nélkül ment el mellette az előszobán keresztül, be a szobába, a függönytartót erősen összehúzta, hogy teljesen elfogja az ablakokat.

— Nem kell semmitől sem félned — mondta Flemming, követve őt a szobába. — Majdnem háromnegyed órát álltam ott az ablaknál, még egy macska sem ment el erre.

— Pompás egy környék. Egy zsákutca végében fekszik és egy fekete kerítés az átelleni szomszéd. Hogyan fedezted fel ezt a lakást? Csodálom a ravaszágodat.

Örömtől sugárzott az arca és a kezét nyújtotta. Flemming boldogan vonta magához.

— Itt öreg dohányszag és pacsulilillat terjeng — szólit Inez és kivonta magát a karjaiból. — Igyekeztem kell valami tisztességes parfümöt idehozni.

Ezzel levetette a keztyűit, kinyitotta arany-sárga felöltőjét, melyből kivillant a piros selyem béles.

— Isten tudja milyen fajta emberek laktak ez előtt itten. Bizonyára ilyen gonosztevők voltak, mint mi ketten.

— Különbem itt egészen pompás, alapjában véve azonban rettenetes — folytatta Inez a csacsogást és a falakat nézte, a színehagyott, kopott tapétákat.

— De mitsem tesz, az utca nagyon előnyös.

(Folyt. köv.)

Szerda, május 29.

EGYETÉRTÉS

SZÍNHÁZAK

Szerda, 1907 május 29-án.

Nemzeti Színház

Az ember tragédiája
Dramai költemény 5 szakaszban
Írta: Madách Imre. Színpadalkalmazta: Paulay Ede. Zenéjszerző: Erkel Gy.

Az Ur Ádám, Fekete, Luczifer, Katalin, Gábor, Mihály, Rabszolgák, Péter apostol, A császár, A tanítvány, A marquis

M. kir. Operaház

Lakmé.

Dalmi 3 felvonásban. Zenéjét szerlette Delibes Leó. Szövegét írta Gondinet és Gilles. Fordította Abrávyi Emil.

Személyek: Nillakantha, Lakmé, Miss Ellen, Miss Róza, Mistress, Gerald, Frederic katonat, Malika, Hadji, Domben, Khinal kereskedő, Couravar

Föv. Nyári Színház

Folt, amely tisztít.

Dráma 4 felvonásban. Írta Edegaray. Kezdeté fél 8 órakor

Apollo színház

(Népszínház-u. 1-3) Egy artista próba. Kopponnhaga látképe. Köt Gentleman. Női birkozók. Gyémánt birodalmában. Bál szépség.

Cirkusz Beketow

Városliget.

Ma este 8 órakor

Nagy ujdonságok estélye.

Gregory csoport 7 személy. Rasso légtornászok 4 személy.

Fővárosi Orfeum

WALDMANN IMRE, igazgató. VI., Nagymező-utca 17. szám.

Uj műsor

Hansi Führer

a bécsi Danzer-Orfeumból

Lucie König

a berlini Metropoleszínház tagja.

Nirvana

The Brunius Max York

és a többi elsőrendű attrakció. — Az előadás 8 órakor kezdődik. — Elővétel a nappali pénztárnál 10-1 és 8-8 óráig.

A tollkértben reggeltől 5 óráig a V. URS ELEG előnyzenekara hangversenysz.

Nemzetközi

sütőiparkiallítás

projektograf

pavillonjában naponként új szórakoztató és szakmüsor.

HUNGARIA

FÉNYKÉPESZETI TARSASAG

KÁROLY-KORUT 24.

Splendid-kávéház fölött és Szervita-tér 3. (Török-palota)

12 visít-kép frt 1.30, 12 cab.-kép frt 2.90

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittelep) Bereg megye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatásmú még akkor is, ha vérzések esete forog fenn

Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapesten és a forrás kezelőszéknél Munkán.

Erdélyi minta-vendéglő

Dalszínház utca 8. szám. (Az Opera mellett). Egész éjjel nyitva! — Minden időben friss meleg ételek — Női kiszolgálás! — Kellemes szeparék! — Az éjjeli világ találkozó helye!

Ezüst. Ezüsttárgyak kicsinyben való árusítása

IV. ker., Királyi Pál-utca 13 szám.

1908. évi december 1-én, gyári épületben a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárat földszint.)

E fontos helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálak, fénnyüzési cikkek, evészkész stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legújabb kivitelben, szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

PÉNZ

1000 koronánként 60 óra 21 kor. 92 fillér, 120 óra 12 kor. 26 fillér, 152 óra 10 kor. 50 fillér, 182 óra 9 kor. 50 fillér, 231 óra 8 kor. 50 fillér, 392 óra 7 kor. 20 fillér vagy 20 negyedéven át 62 korona 95 fillér törlesztéssel (beleértve már a kamatokat is); ajánlok tisztviselőknak, katonatiszteknek (ha már nyugdíjban is vannak) fővárosi háztulajdonosoknak (II. és III. helyre is), fizetési előjegyzés vagy bekebelezésre (kezesek nélkül is), kereskedőknek és iparosoknak tárczaváltóhiteit. Molevő drága kölcsönök konvertálására különösen ajánlatos.

Továbbá 3/4, 4-4/20-os jelzálogkölcsönöket I., II., III. helyre is, ugyiszintén nyit követeléseket és gavallér-váltókat nyomban leszámitatom, házassági óvadékra 1/4 részét 5/10 kamatra kölcsönt, gyapjura, terményre, jövő terményre előleget nyújtok, birtokos és bérlőknek, gyors és diszkrét elintézés felvilágosítás díjtalan. (Válaszbélyeg.)

Előleg jutalékra nincs.

SZILÁGYI MIKSA

tőrszdetag.

Megkeresések 222 számú postafiók főposta kéretnek.

GIMBALOM

KEDVELOK MIELŐTT BARHOL IS VENNENEK KERJENEK ARJEGYZEKET

VARGA ARPAD

HANGSZER GYAROSTOL

MAKO

Advertisement for Hicker A. Legolesőbb sodronykerítés készült. Ferenx József, rakpart 23. sz. TELEFON 11-58. Költségvetés ingyen.

Advertisement for ROZSATEJ, OSAN, and TANNINGENE. ROZSATEJ: kitűnő teint-ápolószer 2 K balzsamszappanhoz. OSAN: kitűnő fog-ápoló szájviz 1 K 76 fill. Fogpor — 88 K. TANNINGENE: legjobb hajfestőszer 5 kor. ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. I., Wallfischg. 5. Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

HETI MÜSOR.

Table with columns: Május—Junius, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigszínház, Király-Színház, Fővárosi nyári Színház (Budai Színkör), Magyar Színház, Városligeti Nyári Színház, Uránia. Rows list dates from 31st to 3rd and corresponding performances at each venue.

Wigszínház
Sherlock Holmes kalandjai.
 Egy detektív élményei 3 felvonásban. Irta: Schönthal Ferencz.
 Fordította: Zboray Aladár.
 Sherlock Holmes Fenyvessy
 Bárd Tjallstorp Góth
 Thyra, a felesége Gazsi M.
 Brown rendőrbiztos Szerémi
 Mynher van Elton Kerész E.
 Moore Edith Ronaszékiné
 Pattaronné Sarkadi
 Bridgewood Makrócziné
 Komrose Tapolczai
 Barker
 Kezdeté fél 8 órakor

Királyszínház
Gőre Gábor Budapesten.
 Laványos fővárosi életkép, enekkel és lánczsal, 9 képpben. Irta: Verő György.
 Gőre Gábor Németh
 Lependi Lúdió Fedák S.
 Tsch Arpad Szirmai
 Bittók Elvira Tarnoki L.
 Stanczi Sz. Nagyörgy
 Franczi Szegedi E.
 Ká sa cigány Csizsér
 A szanatórium igazgatója Papp
 Saroglyás Vágó
 Rudi Raikai
 Hangszergyáros Köröndi
 A lissztes bohóc Z. Moinár
 A cillinderes bohóc Tarnai
 Kezdeté 8 órakor

Magyar Színház
A vig özvegy.
 Operett 3 felvonásban. Írták: Léon és Stela Zenejét szerzői: László Bérencz
 Zsó, montenegrói követ Párl
 Valencienne felesége Batizfalvi
 Danilovics gróf Ráthonyi
 Glavari Hanna Szayer
 Rosillon Camil Bálint B.
 Bogdanovics Abonyi
 Sylviane, a felesége Jallian A.
 Praskovia Orley K.
 Kronow Köváry
 Olga, a felesége Szalay József
 Raoul de St. Richebe Berezádi
 Kezdeté fél 8 órakor

Urania Színház
Az élet komédiája.
 Kezdeté fél 8 órakor.
Városligeti Ny. Színház
Berger Zsiga.
 Kezdeté fél 8 órakor

Nem hazafias ember
 ki külföldről hozat hangszereket, mert
Wagner
 Hangszer - Királynál
 BUDAPEST, VIII.,
 József-körút 15. sz. a.
 ugyanolyan hangszereket
 még **olcsóbb árban** kaphat például:
 Kitűnő hegedű tokkal vonóval együtt --- 10 korona.
 Olasz-Mandolin rez-gépesítéssel --- 12
 Harmonika orgona-hanggal, lakóval együtt --- 18
 Fuvolák 1 koronától feljebb,
 Arjegyék ingyen. Telefon: 67-85.

CSÚZ.KÖSZVÉNY.
ISCHIAS és IZZADMÁNYOK
 ESETEIBEN
PÖSTYÉN
 60°C MELEG KÉNES
 ISZAPFÜRDŐIT
 AZ ORVOSI HELVEN AJÁNLIJA
 PROSP. A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

A világ legjobb
sérvkötőit, haskötőit, mülábat stb.
Vitarius Béla
 készít a külföldi első specialista által tanulmányozott orvosi működszerész
 Budapest, Rákóczi-ut 86. szám.
 Nem dílet. Bent az udvarban földsz. 5.

ŐS-BUDAVARA
 Friedmann Adolf igazgató.
 Belépődíj este 9-ig 60 fill. Belépődíj este 9-ig 60 fill.
 azután 1 kor. azután 1 kor.
 Ma.
Nagy elite estély
 A teljes honvédszenekar hangversenye.
 A nagy variété színpadon
16 elsőrendű attractió fellépte.
 Folies Comique-ban „Éjjeli munka” és „Budapest éjjel” két szenzációs újdonság; Moulin Rouge, Kinematográf, „Uj Monte-Carlo” stb.
 Fontaine Lumineuse. Csütörtökön, Urnapján,
nagy indiai ünnepély.
 a honvédtisztek segélyegylet javára.

BLAUNER VICTOR műbater-asztalok
 Bpest, Teréz-körút 23.
 Saját készítményű modern stílusú bútorok a legújatosabb árakban és szolid kivitelben kaphatók.
 Bútorok saját tervezetek után készíttetnek.

4,385.000 kor.
 évi készpénz-nyereményben részesülhet az, ki
 1 drb évi 3 huzásos Pesti Hazai
 1 „ „ 6 „ Konv. Jelz. és
 3 „ „ 3 „ Erzsébet sorsj-et
 fölünk részletfizetésre vásárol.
 Évenkénti huzások és főnyeremények:
 Junius 5-én 300.000 K Novemb. 1-én 30.000 K
 „ 25 „ 100.000 „ Decz. 27-én 1.000.000 „
 Julius 1-én 100.000 „ Február 5-én 300.000 „
 Aug. 25 „ 500.000 „ „ 25 „ 200.000 „
 Okt. 5 „ 600.000 „ Március 1 „ 25.000 „
 „ 25 „ 100.000 „ Április 25 „ 300.000 „

ZÉRO Tisztaság, egészség!
 Szab. higiénikus klozetvatta.
 Végbél Aranyél Minden tisztaságot szerető embernek feltétlen szükséges a „Zéro” használata mert absolut tisztá és kellemes érzést nyer általa.
 Czukorbetegeknek Gyermekekégyasoknak Csecsemőknek nélkülözhetetlen.
 Meggátol minden horzsolást és infektioit. Használatban olcsóbb a papírnál!
 Kapható mindenütt:
Zér ó szab. vattaárugyár Bpest.
 TELEFON 87-62.

TÁTRA-MULATO
 VII., KIRÁLY-UTCA 77.
 1907. január hó 16-tól kezdve
 ALVARY RICHARD zeneművész.
 JEANETON ELSA fűtőművész.
 BRONN JAQUE legjobb táncumorista.
 BERMONY MINA előadó művész.
 LES LATOURES. opera parodisták.
 munkájuk a 24 számból álló fénves májusi műsor.
 Páholyok! Fenntartott kelyek
 Kezdeté 8 órakor

Huzás már junius 5, 25. és julius 1.
640.000 kor. össznyerem., nynyel.
 E sorsjegyeknél senki pénzért nem ves rheti, mert már a legkisebb nyereménynél is egy 50 koronás haszon mutatkozik, azonkívül minden már egyszer kisorsolt sorsjegy is még a további sorsolásokban 52-68 évig vesz részt és így
1 sorsjegy több főnyereményt nyerhet.
 Penti 5 darab 40 havi 10% koronás részletfizetés mellett. Már az első részlet birtokában azonnali játéklappal küldjük a sorsjegyek sorozata és számaival ollátott törvényes részletfizetket.
 Ajánljuk továbbá az általunk Jelzálagsorsjegyekből alakított sorsjegy-társaságokat 25 taggal 25 sorsjegyre 40 havi 5.20 befizetések mellett. A tagok 20 huzáson keresztül mind a 25 sorsjeggyel
7,950.000 fű- és melléknyereményre
 közösen játszanak és véptül még egy-egy eredeti sorsjgyei is kapnak. 5.20 kor. birtokában azonnali részesedés. Az első részlet küldjük a sorsjegyek számaival tartalmazó társági-könyveceket. Aki 2 részletet egyszerre küld, annak a 3-ik nyugtát ingyen adjuk. Utánvételes megrendeléseket nem intézünk el.
Budapesti Bank Részv.-társ.
 Király-utcai fiókja
 Budapest, VI., Király-utca 20/23.

Ingóságokat,
 bútorokat beraktározunk, kívánatra azokra előnyös feltételek mellett pénzelőleget adunk, ugyszintén mindennemű költöztetést jutányosan elvállalunk
Ifj. Braun Testvérek.
 József-körút 78. Telefon 86-19.

SCHMIDT M
 szíjgyártó, nyerges és bőrdobos
 Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz.
 Ajánlja saját gyártmányú kocsizó- és lovagló-szerszámait. Mindennemű utazó és kény. bőröndök, pénz, szivar, cigaretták stb. társzál. - Arjegyék birtmentve.

KÉZIMUNKÁ ES HARISNYA
 vétele előtt hozassa meg nagy képes Arjegyzőkönyvet, mely 286 oldalon 2670 részletesen körülírt rajzokban sorolja fel a női kézimunka összes anyagait és teljes utabizálást nyújt azon vevőknek, akik megrendeléseiket személyesen nem esznek közölhetik. Videkre birtmentve és ingyen.
 Alapítva 1883.
BÉRCZI D. SANDOR női kézimunka .. nagyiparos ..
 Budapest, Király-utca 4. szám.
Előnyömdafesték kék és fehér színben (sablonozási célokra) legjobb minőségben 1 korona beküldése után 10 deka póstküldemény birtmentve

Michelstädter Utóda
Óskó Géza
 BUDAPEST,
 IV., Váci-utca 3. sz.
 Cipő-különlegességei,
 A szabottáraka talpa vésvé.

A legkellemesebb otthon.
INGYEN
 adom ezen beszélőgépet (phonograph) annak, aki nálam 12 darab legfinomabb hengerkottákat 12 frtért rendel.
 Játsszik minden szindarabot, katonazenét, fűtydarabot, nevetőoperákat, darabot, népdalokat stb. csakis
FRIED LAJOS-nál Budapest, Rákóczi-ut 57, (a Munkácsy-kávéház mellett.)

Háziasszonyok öröme!
 Magy. szab. 39099. sz. London-féle „Non plus ultra”
ruhamosó-gép
 Ára 18 korona. A leggyengébb nő is kezelheti. - Gyermekek is tud vele banni. Minden mosóteknőbe beilleszthető. Előnyei: a ruhát kíméli, időt, munkaerőt, tüzeidanyagot és szappant takarít. - Prospektust birtmentve küld egyedüli gyárosa:
Madarász Gyula,
 Budapest, VII., Hornád-ut. 45.
 Próbamosás minden hétfőn d. u. 3 és 4 óra között,
Vízontelárusítók kerestetnek.

Van szerencsém
 igen tisztelt vevőimnek szives tudomására adni, hogy 1870-ben alapított palackbor-üzletemet tetemesen megnagyobbítottam és a mai kor igényeinek megfelelően egész ujonnan berendeztem, úgy hogy a legmagasabb igényeknek is képes vagyok megfelelni s úgy mint eddig, ezután is minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy n. é. vevőim teljes megelégedését kiérdemeljem. Boraim csakis elsőrangú kávéházakban, éttermekben és kaszinókban kaphatók.
 Szives pártfogását tovább is kérve maradok kiváló tisztelettel
Weigl József
 bortermelő és bornagykereskedő
 Budapest-Szent-Endre.
 Iroda és vezérképviselőség:
Budapest, Dávid-utoza 1. szám.
Kallai Jenő
 vezérképviselő.

A jó szabás

a Koch-féle nagy

siker titka!

- Divatós, könnyű, angol bélés-nélküli sacco-öltöny 50,40, 36-os K 29.—
- Lüster sacco-öltöny, igen könnyű és kellemes „ 24.—
- Lüsterkabát irodai célokra „ 6.—
- Mosóöltöny „ 10.—
- Fehér nadrág „ 6.—
- Tennis-nadrág „ 9.—
- „Record“ pehely könnyű nyári gummiköpeny, 15 em széles táskában „ 21.—

csakif

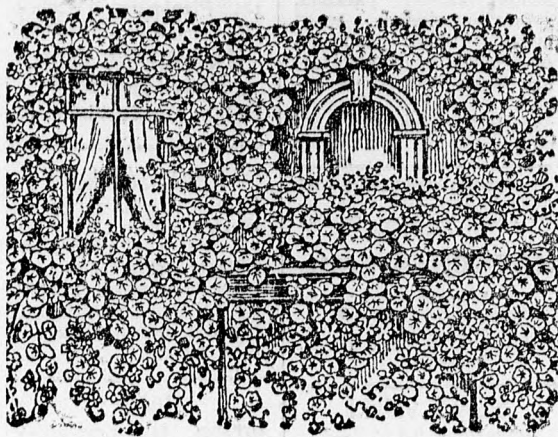
8109

KOCH

Testvéreknel, Budapest, legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha-áruháza Károly-körút 26.

Japan virágdiszító

„Villámkeverék“

Ha ablakát, erkélyét, kert lakát, üres falait, stb. A felvidító záddal és virággal akarja felékesíteni, úgy használjon magvakat

Schäfer József „Villámkeverék“ Japan virágdiszítójéből.

Minden szállításhoz mellékelünk használati utasítást. A magok 4 nap alatt kikelnek és rövid idő alatt minden csupasz falat csodálatosan színdús képpel takarnak el. A magok szobákban, cserepekben is kikelnek. Egy csomagot frt 1*10-ért, öt csomagot frt 4*50-ért, tíz csomagot frt 8*50-ért az ország előleges beküldése ellenében szállítok. Utánvét mellett 12 1/2 kr. a postadíj többlet.

SCHÄFER JÓZSEF, PRÁG, Tischlergasse 33.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (baró Splényinó) színművésznő legkezevesebb arctiszítója. Valamennyi arcot legjelesebbre úgy nappalra, mint este, tekintélyes által megvizsgálva, tisztítanak és közeletesen ártalmannak találta. Mint piperecsikk nélkülözhetetlen, az arcbőrnek a leggyöngédebb fehérséget, ifjakori üdéséget, szépséget és rozspirtit kölcsönöz. Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összeköttetésem folytán sikerült a világhírű és állítólag hatásos „Creme Pompadur“ egész eredeti tisztaságban és erejében összehálitanom. És ezen az er, melylyel a híres Pompadur asszony egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. E kifünő szer jóval felülmúl minden eddigi enemi gyártmányt. „Creme Pompadur“ este és reggel alkalmaztatik, arcot és kezét bedörzsölve aztan egy kisó behinteni a „Poudert de Serail“-jal.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

os. és kir. udvari illatszerez és pipere-szappan gyárosnál. Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpenyvel legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ES HILDESHEIM
ezeg pénzszekrénygyártalmak és trezoréltőin ártotlinc magyarországi vezérköpviselőit

NEY és EPSTEIN cégél. BUDAPEST, VI. Podmanicz. u. 4.
Képviselőik minden városban korostolnak.
ARBEJYZÉK ES TERVEK DÍJMENTESEN.
Égél szerkezetileket eszereképen átvesszőn.

Titkos betegségek szakorvosa

Dr. Kajdacsy József

v. cs. és k. ezredorvos és v. kórházi főorvos.
Rendel: délelőtt 9—4-ig, este 7—8-ig.
Lakik május 1-től

Bpest Andrassy-ut 13.

I. emelet.
Levél útján is biztos gyógyásiker.

Butor

banknál fizetendő 2 kezes mellett minden részjegy jegyzés nélkül kapható, törlesztésre 600 kor. után havonta 10 kor., 800 kor. után havonta 15 kor., 1000 kor. után 20 korona havonta. Csakis első minőségű isléses és szolid kivitelben. Nagy képes album 80 ill. ellenében. Bővebbet G ara János hitelfőnök, Vármegyegye- u tca 17. 26521

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelelt gazdág tapasztalatal alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban, emerlit. kórházi orvos,
gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és mikacs titkos betegséget (hugyosöfolyást sebeket, syphilit stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség) még idősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.

Rendelés: d. e. 9—3-ig és este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körút 12. szám
Félemelet. — Bejárát a lépcsőnél. — Külön várótermek.

Dr. FÜREDI

v. kórházi főorvos, katona-, megyei és kor. pénztári főorvos, a medjide-rend lovagja stb.

Titkos betegségek

minden neme, impotentia, nemi és női bajok, legképzettebb specialistája, rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 60. sz.
Vegyí és görösői vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyásiker. Mérsékelt díj.

ÜGYRÖKÖK

fix fizetésű elvételnek, kik sor-jegyek részvételre való eladással foglalkoznak.

FLEISSIG BANKHÁZ

Budapest, Erzsébet-körút 2.

GUMMI!

Valódi francia és amerikai óvó különlegességek eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva Feltétlen biztos! Gummi és halhólyag. Árak: tucatszámként k. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14. Női óvszer, Pessarium oclussivum. Mensinga tanár szerint, k. 8—5. Uj! Autó vaginal spray! a legbiztosabb a legkényelmesebb női különlegesség. Ára k. 15. Irrigátor, sebfeckendő, bidek stb. gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bórmentve legújabb árjegyzőkönyvet, zárt borítékban titoktartás mellett.

KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kötszer-gyár,

Budapest, IV., Koronaheczeg-utca 17.
(A magy. kir. főposta mellett.) Alapítva 1878.

Nagy haszon

érhető el jelenleg aránylag csekély risikóval a tőzsdén bizonyos papírok vételénél. Az utóbbi idők jobb gazdasági viszonyai máris az értékek emelkedését hozták meg s fellehető, hogy az csak azután fog teljes mértékben kialakulni Cégünk elfogad megbízásokat úgy az aru- mint az értéktőzsdén a legszolidabb alapon, mérsékelt fedezet mellett. Levelekre azonnal válaszolunk; bizonyos papírok vételét indokoltan ajánljuk. KARDOS L. és TARSÁ BUDAPEST, VI., Hajós-utca 25. szám. I. emelet. Telefon 9—821

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 286

Ideges és gyengétehetségű

gyermeknek nála szakzeri oktatást és teljes ellátást nyerne. Kelemen Ignác gyógyapaedagógus, Budapest, VII., István-út 29. 26431

Pénteki

levele nagyon megörvendeztetett, rövid az igaz, de utolsó mondata annál többet fejez ki. A nyaralásról kérek bővebb tudósítást, hátha onnan levelezhetnék? A címét mindenestre. Ugy találkozhattunk mint legelőször. Ha egy évig kitarotlam, úgy a mostani időhatár könnyebb mert nyolcz hétre eltávozom. Azt tudni szeretném? Mi okozta a kelemetlenségeit? Még késő este sincs othon, tehát kijár, de hova? Látni óhajtom. Forró kézcsók hűségesen váro lla-jától. 5358

Bérmálási

ajándék legajánlatosabb s legczélseztűbb, ha arany, ezüst vagy ékszerárut vásárolunk. E czikkeknak legmegbízhatóbb beszerzési forrása a már 28 év óta fennálló Kohn Ede és társa utcai cég. Városháza-utca 6. (a volt Granátos-utca). 26442

Polgári iskolai

reálisiskolai és gimnázium vizsgákra legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít "Tanár" Budapest, Csömöri-út 8. I. em. 3. 26332

Rákóczi

permetező gyár átlapot ingyen küld Cselegről, romolhatatlan permetező gépeiről. 3548

Zálogcédulákat,

briliánokat aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron vesznek. Brillantokért többet fizetnek, mint ujonnan kerültek. SINGER JAKAB ékszerkereskedő, Budapest, Király-utca 91. Izabella-u. sarkán.

Kelebián,

közel a vasút állomáshoz 15 hold szállótelep, lakó és melléképületekkel eladó. Cím: Szabadka, I. kör 395. sz. 26541

Teljes biztosíték

mellett 100,000 korona kölcsönt keresek nagy vállalatokhoz. Ajánlatok K. I. jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 26335

Vigyázzon,

ha meghült és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz

Májusi

csemege-juturót szállít 5 kilós bödönökben 6 kor. bérmentve. Utazók 0% mellet dolgozhatnak. Felső-magyarországi hegyi juturógyár Nagy-Szlabos Górm. 375

Olcsó birtok Dunántul

716 magyar hold tizenkét szobás kastély parkban, gyönyörű vidéken, vasút mellett, kitűnő gazdasági épületekkel szép fekvéssel egy tagba felszerelve eladó. Közvetítők díjaztatnak. Hol megmondja a kiadóhivatal. 547

Fénykép-készüléket

objektívét vesz, elad, cserél híres Appolo lemezek egyedül-eláruló helye.

HATSCHKEK EMIL

Andrássy-út 18., fiókja: Erzsébet-körút 88. Alapított 1877. Sokkal olcsóbb, mint részletesre.

Szolid vidéki

keresztény leány 2-3 gyermek mellé bönnek ajánlkozik. Négy polgári végzet, tud magyarul, németül, románul. Csakis vidékre megy. Cím: vidéki leány, Budapest VIII., Magdolna-utca 38 szám. 5355.

Lakások.

2 fiatal ember keres lakást, esetleg teljes ellátással a Kossuth Lajos-utca közelében. "2 fiatal ember" jellegre. 5358

Perfekt

könyvelő órai foglalkozást keres Berkovits Béla VI, Szív-utca 28. III. 34.

Magas földszintes

családi ház, istálló, kocszin, légszesz, vízvezeték, kanális gyümölcsös diszkert VII., Zugló legszebb pontján azonnal olcsón eladó. Bővebbet a tulajdonosnál. IV., Károly-utca boltszám 12. Seffer 17654

Polgáriszkolai

igazgatói állást szerzek azon okleveles izraelita tabárnak, ki leányomat, állásnan levő polgáriszkolai tanítónót feleségül veszi. Hozomány tízezer korona. Pályázat teljesén vagyonalan állásnéküli is. Részletes ajánlatok "Direktor-nak 1907" kiadóba. 5354

X.

Édes drágám! Végre élet-jelt kapok, de milyen szomorú. En egyetlen sorát sem kaptam, s bánt ez egyrészt, mert oly izléstelennek tarthat, hogy nem is felelek; másrészt félek, hogy avatlatlan kezembe kerültek. Kérem értesítsen, minő cím alatt küldte őket, hogy utána járhatok; főpostá post restante. Az utca nevének kezdőbetűje és a maga házszáma legyen a jellege. A zálogot nem érti? Mégse? Minden gondolatom önnél; kezét csókolom. 33962

500 koronát

izetnek annak, ki a Bazilla fogvizének használata mellett — üvege 76 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök (franco küldéssel külön 95 fill.) Bartilla-Winkler Ede Wien 19/I. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török I Király-u. 12., Andrássy-út 29. sz. Dr. Egger Vácz-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csakis "Bartilla fogviz" kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. 375

Mérnöki műszereket

vesz, elad, cserél, lejtmerők, Planimeter, Teleskop, Goerz-—Zeiss—Triäderstb. HATSCHKEK EMIL Andrássy-út 13. Fiókja: Erzsébet-körút 38.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen vállalja, tehermentes tekeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsodyépítésiroda Bpest, Rákóczi-út 71. 782

Butor:

Urasági lakberendezések háló-, ebédlo- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók Földes B. butortelepén, Kertész-u. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Aki pályáján

boldogulni akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bizalommal hozzám, ki fényes sikerrel előkészítem érettség, önkéntesi és bármely osztályvizsgára. GOITEIN KALMAN, Mátyás-tér 17. sz. 276

Szülő-öjtványok,

mesés szépek, 1-2 évesek különösen pótlásra alkalmasak, ezre a két éveseknek 150 K, csemegefaj 180-250 K. 10 erős öjtvány Csaba gyöngy, érik július közepén, 10 korona. WILLINGER MÁRTON-nál Zomba. 5323

EGYESÜLETEK és testületek

figyelmébe! Zászlószöveget a legkülönbözőbb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett szállít Fahn Sándor vésnök, Budapest VII., Károly-körút 9. (Hadik-palota) I. em. 32. III. lépcső. Telefonszám 57-54. Minutákkal díjment. szolgálok.

Bösendorfer zongora

majdnem új, rövid, modern, angol mechanikával, remek, csengő hanggal, fekete fában, jutányos alkalmi vételárban átvehető. Ugyanott egy mahagoni rövid keresztúros híres gyártmányú zongora kitűnő állapotban, szintén majdnem új, eladó. Azonkívül mindennemű híres gyártmányok új állapotban kaphatók Zeitter és Winkelmann-féle zongoragyárban Vácz-utca 26 sarok bejárati Páris-utca 2. félmelet. 26360.

Singer és Wolfner kiadása

Tátrakalauz

(1905) Utmutató a Magas-Tátrába s a Tátravidéki Fürdőkre. A Magyarországi Kárpátgyógyászati Társaság közreműködésével szerkesztette Dr. Szontágh Miklós kir. tanácsos. A szerző halála után átnézte Dr. Jarmaly László. Térképpel. 2. kiadás. Ára köve 3 kor. A Kassa-oderbergi-vasút személyszállító vonatainak zsebmenetrendje. Rövid útmutatóval a Tátrába. Érvényes 1907 május 1-től. Ára 12 fillér. Kapható a K. O. V. összes állomásain, ugyszintén minden könyvkereskedésben.

Egy Bösendorfer féle rövid zongora, egy hosszabítható ebédloasztal, egy tüzeti pult márványlappal és több más butordarab költözökös miatt azonnal eladó. Kmetty-u. 18 II. 19.

BUTOR

Fa, vas, réz és kárpított butorok, valamint légszesz és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók

Basch Soma

butorraktára, 733 Budapest, VI., Kertész-u. 50. sz. (Király-utca sarok.)

Ki a YES-OUI-SI

című lapot megrendeli, jászava minden megöröklés nélkül és önállóan is

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár negyödrövenként minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványzamatok küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-út 97. szám.

Mielőtt butort

vásárol, tekintse meg a Beraktározási vállalat olcsóságait, hol a visszamaradt tárgyak rendkívül olcsón eladotnak. Ugyanott elvállalnak butort beraktározásra s kívánatra 8% kamat mellett előleg is adatik. Beraktározási vállalat (Zöldfa-utca) most Veress Pálné-utca 12 sz. 26566.

PENZ

kölcsön sorjegyekre, értékpapírokra és vidéki lakarközpontári részvényekre! Erzsébet sorjegye 8 K József " 8 " Magy. v. t. " 24 " Bazilla " 20 " Orsz. v. t. " 40 " Orsz. v. t. " 40 " Házai " 120 " Conv. Jelzolg. " 240 " Házai sorjegyre K 120 Konvertált Jelzolg K 240 A kölcsön 2 koronánál kezdődő apró részletekben is beszerezhető. Ha sorjegyei már zálogban vannak, úgy a letétjegy beiktatása után is kölcsönt a fenti összegre felvehetjük. Azonnal elintézés és legolcsóbb kamattal.

BEIFELD BANKHÁZ

BUDAPEST, Károly-körút I. sz. Alapított 1874-ben.

Valódi Magyar

Szakácskönyv,

Irta Zilahy Ágnes. Ötödik teljesen átdolgozott, a házi czukrással és befőttek készítéséről szóló részszel bővült kiadás. Ára szép bekötésben 3.60 kor. A belsőterektől. Gyümölcs, fozelék és saláta épen való eltarthatása. A legújabb tapasztalatok után Irta Zilahy Ágnes. Ára köve 1.20 kor.

Modern Konyha, Irta Kovacs Mátyas, 484 finom, különleges étel receptjét tartalmazza, melyet a szokásos szakácskönyvekben hiába keresnénk. Ára finom vászonkötésben 5 korona.

Singer és Wolfner

kiadása Budapest, VI., Andrássy-út 10. Kapható minden könyvkereskedésben is!

Pénzkölcsönt

budapesti és környékbeli, házakra, telkekre, építkezésekre, örökségekre, vidéki földbirtokokra. Tiszviselő-kölcsönöket 5-15 évi amortizációra. Személyhitel minden állású egyének kezés nélkül, olcsó kamattal mellett, meglevő drága kölcsönöket konvertálók Általános Hitelforgalmi intézet Rákóczi-út 36. Válaszbélyeg. Díjazás utólag. 25580

BUTOR

új és használt modern háló-, ebédlo-, ural-szoba és szalonberendezéseket, perzsaszőnyegeket veszünk és eladunk.

GROSZ SÁNDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, ezélt Gyár-utca 2.

Az orsz. zeneakadémiaival szembe.

TELEFON 14-09

15 korona

3 maradék férfiruha szövet.

szürke, barna és drapp. a maradékok 3 méteresek 3 férfiruhára elegendő, szétküldi utánvétellel

Az Orsz. Posztókv. Áruház.

Budapest, Rottenbiller-u. 4. sz. Minták nem küldetnek.

Információk

hítel- és házassági ügyekben a legmegbízhatóbban beszerezhető Horvát Márkus magántudakozódó intézeténél, Budapest, V. Vácz-körút 54. — Vidéken kitűnően szervezett levelezői kar. — Jutányos árak. Az összes szakmákban kitűnően bevezette. Elsőrangú referenciák. — Szolid, coulans kiszolgálás. — Bejegyzett cég. Telefon 70-57. 820

Zálogcédulákat,

briliánokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron vesznek. Brillantokért többet fizetnek, mint ujonnan kerültek. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 26316

BUTOROK

háló-, ebédlo-, szalonberendezések, továbbá ural-szoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265 Kazinczy-utca sarok.

Bőr-székerek!

Finom és egyszerű bőr-székerek olcsón eladók. Gyár, VIII., Tömö-utca 19. 5356.

Alkalmi zongoravétel

rövid Bösendorfer-Ehrbar kiváló mesterek gyártmányai olcsón eladók. Új zongora egész rövid 260 frt. Pianino 180 frt.

Reményi

hangszer-telepén Budapest, Király-u. 58. sz. 5356.

Gyorsírás!! Gépirás

Magyar és német kereskedelmi levelező gyorsírás, parlamenti gyorsírás. Előkészítő gyorsírás tanári államvizsgára, helyesírás, könyvvitel, kereskedelmi levelező tanfolyamok. Gépirás az összes használatban levő írógéprendszerekben. — A tanfolyamok vizsgalatai a parlamenti gyorsíróda főnökeinek előkelté alatt, parlamenti gyorsírótanárok bizottsága előtti tartatnak meg és közérvennyességgel bíró oklevéllel kapcsolatosak. Az egyesület vezetett növendéket díjtalanul helyezi el. Beiratkozni és telefonon kérdőközödni lehet az "Országos Női Gyorsíróegyesület" elnökségénél VII., Kazinczy-utca 3. sz. I. em. Telefon 24-47.

The Berlitz School

nyelviskola, Erzsébet-körút 15, St-Louis 1904. és Lütich 1905. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnőtteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségi tanárok által. Berlitz módszere szerint az első leczkétől fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csak azt hallja. Más tanítókkal, vagy intézetekkel szembenem összeköttetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközöltetnek. 133

Bőrszékikar

bőrszékikar és bőrfaragás.

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2 az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékerek és koraszékerekben, jóval olcsóbb áron, mint eddig.

Használt székerek átalakítása bőrszékerekre olcsó áron. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.